LIET. RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SKYRIUS

11100.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 14 (690) • 1963 m. BALANDIS — APRIL — 4 d. • 10¢ • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Lietuvių Fondas

Tautos Fondas, Nepriklausomybės Fondas, Šalpos Fondas, Kultūros Fondas, bažnyčiai statyti fondas, mašinoms pirkti fondas, studentams remti fondas . . . Ak, kiek daug fondų jau turime. O štai ir dar vienas naujai steigiamas fondas — Lietuvių Fondas Kanadoje. Per visą tą fondų gausumą žmogus gali ir susipainioti, o susipainiojęs pradėti galvoti, ar iš tikrųjų mums tiek daug fondų reikia? Ar negalima juos visus suvesti į vieną, du ar bent kiek mažesnį skaičių? Tada būtų ir rinkėjams lengviau ir aukotojui patogiau. Naujojo fondo steigimas kaip tik ir duoda progos tomis temomis pagalvoti.

Pradėkime nuo pirmojo — **Tautos Fondo.** Tai seniausias fondas Kanadoje, prieš dešimtmetį sugebėjęs surinkti tūkstantines sumas kasmet. Ir dabar, bent tuo tarpu, jo surenkamos sumos yra didžiausios. Tai dėlto, kad šio fondo tikslas — kovos už Lietuvos išlaisvinimą rėmimas — yra niekieno neginčijamas. Šalia Tautos Fondo prieš kurį laiką įsikūrė **Nepriklausomybės Fondas,** turįs tą patį tikslą. Būtų gera, kad šie du fondai galėtų sueiti į vieną.

• • •

Toliau seka du fondai, esą KLB žinioje. Tai **Kultūros Fondas** ir **Šalpos Fondas.** Kultūros Fondo reforma jau KLB valdybos nutarta ir greičiausiai bus įvykdyta sekančiame krašto tarybos suvažiavime. Kai prieš keliolika metų šis fondas kurtas, jam buvo numatyti du tikslai: koordinuoti Kanados liet. kultūrinį judėjimą ir organizuoti tam judėjimui reikalingus pinigus. To dėlei parinktas ir fondo vardas. Jau kuris laikas, kai Kultūros Fondas šio pinigų organizavimo darbo nebevykdo. Tuo būdu ir fondo vardas pasidarė nebetikslus. Jį jau numatyta pakeisti į KLB kultūros ar švietimo tarybos vardą. Šalpos Fondas Kanadoje kurtas svarbiausia tautiečiams Vokietijoje paremti. Lietuvių skaičiui Vokietijoje sumažėjus, šio fondo darbas daugiausia ribojasi vietinės šalpos reikalais. Bet vietinei šalpai turime pakankamai vietinių šalpos organizacijų, kurios, kaip praktika parodė, pakankamai gerai tą uždavinį atlieka. Tuo būdu reiktų pagalvoti, ar nevertėtų bendruomeninį Šalpos Fondą Kanadoje likviduoti, paliekant tą darbą minėtiems vietiniams vienetams.

• • •

Šitokiame fone į Kanadą atėjo **Kanados Lietuvių Fondas.** Atėjo kaip rezultatas ilgų nagrinėjimų, siekiant išspręsti klausimą lėšų, reikalingų mūsų kultūrinei veiklai ir lietuvybės išlaikymui apskritai. **Lietuvių Fondo idėja lėšoms telkti yra nauja ir daug pažangesnė. Užuot kasmet rinkę iš asmenų bei organizacijų aukas ir gautus pinigus tuoj pat išleidę, paaukosime vienkartinę kiek rimtesnę sumą.** (galimas įmokėjimas ir dalimis). Toji suma padedama į banką ir nejudinama: bus atiduota prisikėlusiai Lietuvai. Kanados lietuvių kultūrinei veiklai bei lietuvybės išlaikymui skiriamos tos sumos palūkanos. Jos, didesnės ar mažesnės, būtų nuolatinės, kasmet gaunamos. Reikalus tvarkantieji bendruomeniniai organai galėtų iš anksto susidaryti operatyvinę finansinę sąmatą.

Klausimas, žinoma, lieka, ar pavyks Kanadoje bent kiek rimtesnę sumą surinkti? Finansiniuose reikaluose spėlioti neapsimoka — pasižiūrėkime į jau esančius gyvenimo pavyzdžius. JAV-bėse toks Fondas veikia jau antri metai. Per tą laiką jis jau surinko keliasdešimt tūkstančių, iš kurių palūkanų kelis tūkstančius jau davė kultūriniams reikalams. Kanadoje vos per kelis Fondo oficialios veiklos mėnesius jau įnešta į banką $2.050, o pasižadėjimų jau turima iki $10.000. Ir tai atlikta tik vienos KLB apylinkės ribose (žiūr. "TŽ" nr. 11). **Pradžia gera ir padrąsinanti, reikia tik, kad ir didžiosios mūsų kolonijos, su gausiais gydytojų ir kitų profesijonalų bei verslininkų kiekiais, pajudėtų.** Paaukoję vienkartinę didesnę sumą, šie paprastai labai užimti lietuviai, nebeturėtų gaišti laiko su įvairiais ir dažnais aukų rinkėjais, o palūkanomis visas lietuviškasis reikalas Kanadoje stipriai pajudėtų priekin.

A. R.

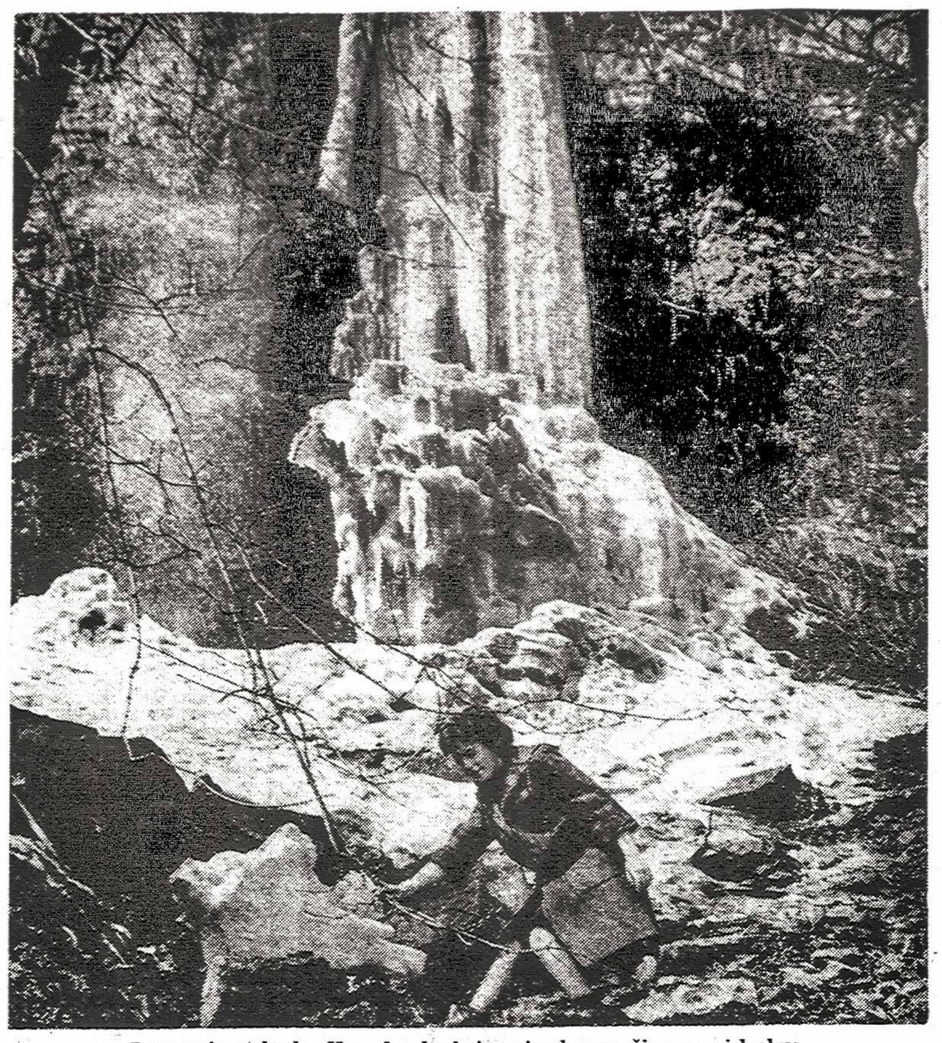

Pavasaris atslenka Kanados laukais griaudamas žiemos pėdsakus

Nekeliaukit namo, padėkit mums!

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoj

Švedijoj gyvenąs jaunas vengrų rašytojas Géza Thinz neseniai informavo "Dagens Nyheter" skaitytojus apie naujus Budapešto režimo balsus. Pastaraisiais metais laisvieji vengrai užsienyje oficialiai nebuvo kitaip vadinami, kaip 'banditai", "imperializmo tarnai" ir pan. Šiuo metu tonas staiga pasikeitė. Dažnai kalbama apie "suklaidintus žmones". Net visai šiltų žodžių surandama, kai prie mikrofono į užsienyje gyvenančius tautiečius pakviečiami prabilti žymūs pavergtojo krašto kultūrininkai.

Grįžti namo?

Kompozitorius Zoltan Kodaly ragino vengrų emigrantus puoselėti savo kalbą ir ją išlaikyti net ateinančiose kartose. Rašyt. Gyula Illyés kalbėjo apie tėvynės ilgesį, kuris sujungia visus vengrus: tai — "tikrosios" Vengrijos ilgesys. Kitas rašytojas, Laszlo Németh, taip pat augštino tautinės bendruomenės idėją. Tačiau jo kolegą tremtyje labiausiai paveikė tokie jo žodžiai: "Ar galime jus raginti sugrįžti atgal? Ne, negrįžkite namo, bet padėkite mums. Jūs galite mums padėti!" Be abejonės tai žodžiai "tarp eilučių", kurie daug pasako.

Įdomu, jog tuo pačiu metu, kai Maskvoje papūtė žvarbūs ideologiniai vėjai, Budapešte duotas ženklas politiniam atolydžiui. Bent taip galvoja mano dažnai čia cituojamo Stockholmo dienraščio stebėtojas Vienoje. Žinoma, tai nereiškia, kad komunistai būtų atleidę savo geležinę kumštį ar rusų kariuomenė palikusi kraštą. 1956 m. sutriuškintosios laisvės kovos karčioji patirtis primena kiekvienam vengrui, jog šiuo metu viešas pasipriešinimas komunizmui neturi jokių perspektyvų.

Nauja kryptis

Kadaras savo ruožtu — tęsia minėtas stebėtojas — nėra koks nors laisvės ar šviesos riteris, bet komunistas diktatorius, kuris pajuto, kad jo valdžia pakankamai sutvirtėjo. Ir kaip tik dėlto nebijo kiek atleisti įtemptas vadžias.

"Kam terorizuoti liaudį? Juk vistiek visų negalime paversti komunistais . . . Kas neina viešai prieš mus, tą laikome esančiu su mumis" — tokiais žodžiais Kadaras apibūdino savo dabartinę liniją. Taip jis kalbėjo pernai lapkričio mėn. įvykusiame partijos suvažiavime.

Nuo to laiko suregistruota eilė ženklų, kurie rodo Kadaro režimo naują kryptį. Pirmiausia kaikurie simbolinio pobūdžio formaliniai pakeitimai. Vasario mėn. įvykusieji "parlamento" rinkimai jau nebuvo vedami "Vengrijos socialistinės darbo partijos", bet tiesiog "Tėvynės fronto" vardu. Kaikuriose Budapešto rinkiminėse apygardose rinkėjai galėjo pasirinkti tarp dviejų komunistų kandidatų.

Eilė senų nusipelniusių komunistų gavo užleisti vietas jaunesnės kartos partiečiams, o pačioje "parlamento" sudėtyje tarp 349 delegatų žymiai padidintas intelektualų nuošimtis. Dalis jų iki šiol buvo visai išstumti iš viešojo gyvenimo. Dabar išrinktųjų tarpe sėdi ir žinomas rašytojas Peter Veres, savo metu pagarsėjusio Petoefi ratelio vadovas. Naujajame "parlamente" intelektualai sudaro 36%, valstiečiai 18%, darbininkai 42%. Likutis tenka bažnyčių ir kalbinių mažumų atstovams.

Dingo kruvinieji

Daug senųjų partijos kovūnų, kurie už nuopelnus režimui buvo susukę šiltas gūžtas technikinės gamybos aparate ir tam darbui neturėjo reikiamų dalykinių savybių, gavo pasitraukti. Iš viršūnių pradingo tokie žinomi vengrų komunistai, kaip Gyoergy Marosan, kurių vardai perdaug susiję su stalininio laikotarpio kruvina priespauda.

Tvirtinama, jog ir pats slopinantis teroras iš paviršiaus dingęs. Dabar esą vengrai jau išdrįsta pakalbėti politiniais ir kitokiais klausimais, už ką anksčiau grėsė patekti tiesiog kalėjiman. Naktiniai žmonių suiminėjimai taip pat liovėsi.

Menas — menininkams

Naujoji Kadaro linija ypač ryški literatūros ir meno srityse. Jeigu tuojau po laisvės sukilimo, kuriame rašytojai suvaidino didelį vaidmenį, į juos buvo nukreiptos ypatingos persekiojimo priemonės, tai dabar Budapešto diktatorius, priešingai savo bosui Kremliuje, paskelbė šūkį: "Politikai turi rūpintis politika, o meną palikti menininkams".

Veiklūs sukilimo dalyviai, kaip rašytojas Tibor Dery, gali vėl reikštis spaudoje. Didelis dėmesys skiriamas nūdienės užsienio literatūros vertimams. To dėka eiliniam vengrų skaitytojui tapo prieinami kūriniai tokių kūrėjų, kaip Camus, Faulkner, Garcia Lorca, Guenther Grass, Moravia, Simenon, Tennessee Williams, Jean Cocteau. Ilgai draustas ir pasmerktas Bela Bartok baletas "Mandarinas" statomas Budapešto valstybinėje operoje . . .

Tvirti pančiai

Tesiant atolydį, kovo viduryje paskelbta visuotinė amnestija kraštą palikusiems vengrams. Ji liečia visus "politinius ir kitokius nusikaltimus", būtent, karo nusikaltimus, kontrarevoliucinę veiklą, neteisėtą išvykimą iš krašto, neteisėtus veiksmus Stalino "asmens kulto" laikais ir priešvalstybinę veiklą per pastaruosius šešerius metus. Amnestija betgi neliečia asmenų, kurie nuteisti už šnipinėjimą, krašto išdavimą ir žudynes . . .

"Laikas likviduoti visus klausimus ryšium su 1956 m. įvykiais", pareiškė Kadaras, pristatydamas amnestijos pasiūlą savo "parlamentui". Kaikas spėlioja, jog ši amnestija būsianti pritaikinta ir kardinolui Mindszenty, kurį netrukus ketina aplankyti Vienos kardinolas Koenigas. Pats Kadaras pabrėžė, jog "nebėra jokios būtinybės vesti toliau politinę kovą su Bažnyčia. Tikintieji ir netikintieji yra lygūs piliečiai..."

Vienu žodžiu, pančiai tvirti, todėl prižiūrėtojas Kadaras mano galįs juos kiek atleisti. —

Savaitės įvykiai

IR VĖL REVOLIUCIJA CENTRINĖJ AMERIKOJ — karinio sukilimo pašalintas prezidentas Miguel Idigoras Fuentes su žmona lėktuvu išgabentas į Nikaragvą. Jo vietą užėmė buvęs kr. apsaugos min. Enrigve Peralta Azurdia, 54 mt. amž. Pastaruoju metu Gvatemaloj ėmė dažnėti neramumai bei pasipriešinimas valdžiai. Daugiausia drumstė komunistinės grupės ir Idigoro padėtis sunkėjo. Naujoji valdžia, kurios šefas pulk. Peralta jau anksčiau numalšino nevieną sukilimą, ėmėsi griežtesnės linijos prieš komunistus. Jau suimta visa eilė komunistų vadų, jų tarpe ir kandidatas į prezidentus — R. Alejos. Kitas kairiųjų veikėjas Arevalo, neseniai slapta grįžęs iš tremties, irgi dingęs. Buvęs prez. Idigoras buvo žinomas kaip aiškus antikomunistas ir antikomunistinio sąjūdžio vadovas centr. Amerikoj. JAV susirūpinusios dėl teisėtos tvarkos suardymo, nors naujasis šefas žada rinkimus.

JAV susikirtimai su Kuba dažnėja. Kubiečių pabėgėlių grupė apšaudė Kubos uoste Isabella de Sagua sovietų laivą; nukentėjo 12 rusų. Castro MIG tipo lėktuvai apšaudė amerikiečių prekybinį laivą. Grasinimai ir protestai skelbiami iš abiejų pusių. Sovietai spaudžia amerikiečius ir britus neproteguoti kubiečių pabėgėlių savo teritorijose. JAV vyriausybė jau pradėjo varžyti juos.

JAV povandeninių laivų viršininkas adm. Thach praneša, kad rusai Ramiajame vandenyne turį mažiausia 100 povandeninių laivų; kaikurie jų turi atominius ginklus. Kinija irgi turi savo povandeninius laivus. Savo gausumu jie užima IV vietą po Amerikos, Rusijos ir Britanijos.

George Bidault, prancūzų pogrindžio organizacijos pirm., išvažiavo iš Vokietijos į Portugaliją, kur jis buvo sutikt tas nepalankiai; jam nebuvo leista veikti prieš De Gaulle. Ketina apsigyventi P. Amerikoj.

Kubos diktatorius Castro grasina panaudoti bombonešius lydėti Kubos laivams, jei Kubos tremtiniai ir toliau naudosis JAV greitaisiais laivais. O tuo tarpu Sov. Sąjungos diktatorius sveikina Brazilijoj sušauktą kongresą remti Kubai ir vėl kartoja, kad "laisvės salai" — Kubai vėl yra grasinama. Pradžioje tas kongresas buvo uždraustas, vėliau leistas.

Alžerijos revoliucinis premjeras Ben Bella praneša, kad prancūzų savininkų paliktos žemės bus paverstos kolektyviniais ūkiais ir darbininkų "dirbtuvėmis". O ateity jie vadinsis "demokratiniais k o l e k t y v i n i a i s ūkiais".

Meksikos prezidentas Mateos aplankė Prancūzijos prez. De Gaulle. Buvo primtas su visomis iškilmėmis. De Gaulle gyrė Meksiką kaip savarankiškai kylančią valstybę ir pasiūlė savo bendradarbiavimą.

Prancūzijoj tvirtinama, kad JAV-bių yra susitarta su Rusija dėl atominių ginklų atitraukimo iš amerikiečių bazių Turkijoj, Britanijoj ir Italijoj. Amerikos oficialūs pareigūnai tokį susitarimą neigia.

JAV pagamintas naujas pabūklas, kurio vamzdžio ilgis yra 35 pėdų. Jis vežamas ant greit judančios platformos ir šūvis sveria 150 svarų.

Argentinoj numatomi parlamento rinkimai birželio 23 d. Prez. Guido kreipėsi į kardinolą Caggiamo, prašydamas pagalbos, kad būtų sudaryta palanki rinkimams atmosfera. Kariai yra nusistatę prieš peronistų dalyvavimą rinkimuose. Politinės partijos yra už visuotinius rinkimus ir už teisę juose visiems dalyvauti, neišskiriant nė peronistų.

Burmoj viešpatauja, po įvykusios prieš metus revoliucijos, kariai. Generolas Ne Win valdo diktatoriškai ir veda kraštą socializmo-komunizmo keliu. Suvalstybinta alyvos pramonė, bankai, ryžių malūnai, visi verslai, išskyrus mažas krautuves. Vienas politikas burmietis sako: "Nepraeis metai, ir mes būsime komunistiniame bloke".

Vašingtono policija pataria moterims: Neik viena nakti gatve. Užrakink gerai duris, net ir namie. Laikyk langus uždarytus. Neįsileisk į vidų nepažįstamų žmonių. Mažiausio įtarimo atveju šaukis policijos. Kam nors užpuolus pradėk garsiai rėkti. Važiuodama automobiliu užrakink duris, nelaikyk atidarų langų. Stabdyk automobilį apšviestoj vietoj. Vašingtonas garsėja savo užpuolimais ypač ant moterų.

II Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo programa

SEIMAS ĮVYKS 1963 m. RUGPJŪČIO 29 — RUGSĖJO 1 d.d. TORONTE, KANADOJE

I. Organizacinė ir studijinė dalis:

1. Atstovų ir svečių registrac.
2. Seimo atidarymas.
3. Prezidiumo ir komisijų sudarymas.
4. Seimo statuto priėmimas.
5. Sveikinimai.
6. PLB valdybos pranešimas.
7. PLB kultūros tarybos pran.
8. Pranešimai iš PLB kraštų veiklos.
9. Diskusijos dėl pranešimų.
10. PLB valdybos rinkimai.
11. Studijiniai referatai ir iš jų išplaukiančios diskusijos bei nutarimai:
    a. Organizacinė PLB padėtis ir siūlomi pakeitimai.
    b. L ė š ų telkimas visokeriopai lietuviškai PLB veiklai finansuoti.
    c. Peticija Jungt. Tautoms.
    d. Tautinė, kultūrinė ir ekonominė būklė Lietuvoje.
    e. PLB vaidmuo Lietuvos laisvinimo darbe.
    f. Jaunoji karta ir lietuvybės išlaikymas išeivijoje.
12. Paskaita tema: Lietuvių tautos likimas laiko ir istorijos perspektyvoje.
13. Iškilminga akademija O'Keefe Centre (sekmadienį, rugsėjo 1 d., 2.30 val.).

II. Kultūrinis ir meninis pasirodymas:

1. Reprezentacinė lietuvių dailininkų darbų paroda O'Keefe's Centre. Paroda bus išstatyta 4-6 savaites ir bus pamatyta didelio skaičiaus vietos visuomenės, besilankančios kasdien vykstančioje programoj O'Keefe's Centre. (Oficialus parodos atidarymas—penktadienį, rugpjūčio 30 d.).
2. Lietuvių kompozitorių simfoninis koncertas O'Keefe's Centre (sekmadienį, rugsėjo 1 d., 4 val. p.p.). Koncertas bus išpildytas Toronto simfoninio orkestro, diriguojant p. Vyt. Marijošiui ir dalyvaujant programos išpildyme mūsų pijano bei vokaliniams solistams ir Toronto "Varpui".
3. Muzikos ir literatūros vakaras. (Penktadienį, rugpjūčio 30 d., 9 val. vak.).

III. Religinė dalis:

1. Pamaldos katalikams Toronto šv. Mykolo katedroje (sekmadienį, 1.30 val.).
2. Pamaldos kitų konfesijų pagal susitarimą.

IV. Pramoginė dalis ir sportas:

1. Atstovų ir svečių priėmimas ir susipažinimas (ketvirtadienį, rugpjūčio 29 d., 9 val. vak.).
2. Viešas pobūvis seimo atstovams ir svečiams kartu su plačia Kanados ir JAV lietuviška visuomene (šeštadienį, rugpjūčio 31 d., 9-12 val. vak.).
3. Finalinės apygardinės sporto rungtynės (šeštadienį) ir PLB taurės įteikimas.
4. Užbaigiamoji seimo vakarienė (sekmadienį, rugsėjo 1 d., 9 val. vak.).

V. Tautinė ir kultūrinė propaganda vietos gyventojų tarpe:

1. Spaudos konferencija su Kanados angliškosios ir etninės spaudos atstovais bei kultūrinio gyvenimo atstovais.
2. Pasikalbėjimai per radiją ir televiziją su PLB valdybos, dailės parodos bei muzikinės programos komitetų ir seimo prezidiumo atstovais, išryškinant seimo apimtį, reikšmę ir uždavinius.
3. Nuolatiniai pranešimai per radiją ir televiziją, informuojant vietos visuomenę apie vykstantį seimą bei jo siekimus. Jei šių pranešimų nebus galima įjungti į reguliarią žinių tarnybą, bus perkamas tam reikalingas laikas komerciniu būdu.
4. Seimo metu nepr. Lietuvos vėliava bus iškelta Toronto miesto rotušės aikštėje.
5. Yra tariamasi ir turima vilčių, kad bus paruoštas specialus, seimą atžymis pašto antspaudas paženklinti visiems seimo metu iš Toronto išeinantiems laiškams.
6. Bus padaryta visa, kad kaip galima daugiau ir žymesnių Kanados valdžios pareigūnų dalyvautų seimo iškilmingoje akademijoje, koncerte ir užbaigiamojoje vakarienėje. Kanados ministeriui pirmininkui ar jam atstovaujančiam valdžios atstovui bus įteiktas iš anksto paruoštas specialus memorandumas Lietuvos reikalu.

Pastaba: Chronologinė programos tvarka bus paskelbta ir išsiuntinėta seimo atstovams vėliau.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba
Toronto, 1963 m. kovo 25 d.

Žurnalistas grįžęs iš Leipcigo mugės R. Vokietijoj pasakoja: kraštas nėra rojus, bet nėr ir pragaras. Gyventi galima, bet visko trūksta — į savaitę asmuo gauna: viena sv. mėsos; pusę sv. sviesto; du kiaušinius; bulvių kiek nori; kitų daržovių ir vaisių mažai; jautienos svaras kainuoja $1.25. Kas gauna siuntinius iš V. Vokietijos, vargo nėra. Sunku gauti butą, bet lengviau, negu Sov. Sąjungoj.

Laiškas iš Pietų Amerikos

NUOTAIKOS PO LIETUVIŲ KONGRESO

"Lietuvių demokratinė bendruomenė įspėja, kad vadinamasis kongresas yra lietuvių fašistų, Impulevičiaus ir Eichmano draugų, žmogžudžiai šimtų tūkstančių lietuvių 1941-1945 metais". Toks tekstas ispaniškai stambiomis raidėmis pasirodė metrinio formato plakatuose Montevideo mieste II P. Amerikos Lietuvių Kongreso dienomis. Apačioje smulkiomis raidelėmis dar pridėta Urugvajaus lietuvių komunistų klubų, centrais vadinamų, adresai. Ta "demokratinė lietuvių bendruomenė", žinoma, niekur nesivadina komunistine, nors Urugvajuje komunistų partija turi ir visados turėjo pilnas teises ir veikimo galimumus, net platesnius, negu kitos grupės.

Raudonieji nerimsta

Dar prieš kongresą lietuvių komunistų radijo pusvalandyje vis buvo kartojama, kad "fašistai", "smetonininkai", "karo kriminalistai" ir pan. rengs savo "kermošių", kuri doleriais finansuojąs VLIKas. Po kongreso tie patys raudonieji propagandistai džiaugėsi, kad "kermošius" iš viso neįvykęs, nes jį sužlugdęs "Lietuvių Centras" (komunistinis). Jie net drįso pasakyti užuominą, jog kongreso dienomis buvęs beveik visuotinis streikas įvykęs jų pastangomis. Tas pats LC tikrai buvo išsiuntinėjęs redakcijoms, radijams ir net vyriausybės žmonėms prieš kongreso rengėjus panašius skundus, kaip minėtame plakate.

Iš paminėtų faktų nesunku įsivaizduoti su kokiais sunkumais buvo susidūrę kongreso rengėjai ir dalyviai. Be elektros, be susisiekimo, be telefonų ir dar taip akiplėšiškai šmeižiami Montevideo lietuviai patrijotai į savo pastoges priėmė apie porą šimtų tautiečių iš Argentinos ir Brazilijos į kongreą atvykusių, ir su nuostabiu atkaklumu, nežiūrint visų kliūčių, sėkmingai pravedė patį kongresą. Dėl to daugiausia raudonieji ir nerimsta, ikišiol vis dar per savo radijo programą ir laikraštuką tulži liedami. Jie, mat, vis dar norėtų vaidinti "demokratus" ir vienintelius lietuvių išeivijos P. Amerikoje atstovus . . .

Iš kur toks jūžimas?

Pagrindinė priežastis, gal bus bendras komunizmo įsivyravimas P. Amerikoje. Urugvajus, kuris laikomas pavyzdine demokratija, iš tikrųjų atsidūrė padėtyje, ku-

(Nukelta į 7 psl.)

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata $5, pusmetinė — $3. Rėmėjo metinė prenumerata $10

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: $5 per year, $3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368 - 6813

Religiniame gyvenime

• **Žydai gina popiežių.** Vokietijos dramaturgas Rolf Hochhuth V. Berlyne pastatė naują veikalą "Der Stellvertreter", kuriame popiežius Pijus XII pavaizduojamas kaip bailys, nedrįsęs pasipriešinti prieš žydų naikinimą. Vokietijos vyskupai pareiškė, kad ši negarbinga drama yra praeities įvykių iškreipimas ir išniekina popiežiaus prisiminimą. Šv. Tėvo Pijaus XII gynybon stojo ir Harry Greenstein, žydų organizacijos "Associated Jewish Charities of Baltimore' direktorius. Jis savo laiške Baltimorės katalikų arkivyskupui pareiškė, kad neseniai miręs vyriausias žydų rabinas Jeruzalėje dr. Isaac Halevi Herzog, su kuriuo jam teko dirbti II D. karo metu, augštai įvertino Pijaus XII-jo pastangas gelbėti žydus nuo nacių persekiojimo ir buvo giliai dėkingas popiežiui už leidimą pasislėpti Vatikano rūmuose šimtams žydų. Be to, Romos žydų bendruomenės vyriausias rabinas Elio Toaff pareiškė, kad Pijus XII buvo pirmutinis, kuris parėmė persekiojamus žydus finansiškai ir net užmokėjo pareikalautą išpirkimo mokestį už 200 svarbesnių žydų veikėjų, kuriems grėsė ištrėmimas. Vaidinimo autorius Rolf Hochhuth savo neapykantoje Katalikų Bažnyčiai jokiu būdu nereiškia draugiškų jausmų nei žydams.

• **Pontifikalinis universitetas.** Šv. Tėvas Jonas XXIII suteikė dominikonų ordino centrinei mokslo įstaigai "Angelicum" pontifikalinio universiteto titulą. Ši mokslo įstaiga buvo įsteigta 1580 m. Šv. Tomo — Angeliškojo Daktaro vardu.

• **Literatūros premija katalikui.** JAV literatūros premija "The National Book Award" šiais metais suteikta katalikui autoriui J. F. Powers už jo pirmą romaną "Morte D'Urban". Romane gvildenamos vidurio-vakarų Amerikoje gyvenančio kunigo problemos. Pereitų metų panaši premija teko taip pat katalikui autoriui Walker Percy už jo taip pat pirmąjį romaną "The Moviegoer".

• **Kooperaciniai bankeliai Amerikoje.** Katalikai parapijiečiai ir Kolumbo vyčiai 1962 m. laikotarpyje JAV įsteigė naujus 54 parapinius kooperacinius bankelius — "credit union". Tokiu būdu 1963 m. pradžioje visoje Š. Amerikoje parapinių kooperacinių bankelių skaičius jau pralenkė 1000. Kooperacinių bankelių idėją iškėlė Friedrich W. Raiffeisen 1849 m. nedidelio Vokietijos miestelio burmistras. Pirmas toks bankelis Kanadoje buvo įsteigtas 1900 m. katalikų parapijoje Levis, Quebec, o JAV-bėse — 1909 m. St. Marie katalikų parapijoje Manchester, Vermont.

• **Katalikai parodoje.** Toronte nuo š.m. Kanados valstybinėje parodoje pramatyta turėti ir katalikų paviljoną — 77 pėdų ilgio pastatą. 1963 m. parinkta tema: "Sakramentai". Katalikų Informacijos Centre 10 savaičių programoje bus paruošta apie 200 savanorių asmenų, kurie parodos metu galės supažindinti ziūrovus su eksponatais ir jų prasme.

• **Tikėjimas ir politika.** Artėjant balandžio 8 d. Kanados valdžios rinkimams, Jehovos liudininkų sekto teisinis patarėjas Glen Howe pareiškė, kad Kanadoje esą sektos 50.000 narių rinkimuose nedalyvaus. Jo pareiškimu, Jehovos liudininkai nenori priimti jokios atsakomybės už išrinktos vyriausybės žygius.

• **Vatikanas televizijoje.** Velykų sekmadienį, balandžio 14 d., nu 6.30 iki 7.30 val. vak. ABC televizijos stotis specialioje programoje supažindins su Vatikano gyvenimu ir pastatais: radijo stotim, dienraščio "L'Osservatore Romano" redakcija, spaustuve, pašto rūmais ir t.t. Programoje taip pat bus perteikta popiežiaus Jono XXIII kalba ir kuris nors iš jo vizitų už Vatikano ribų. Iš viso pagaminta 40.000 pėdų ilgio filmas, bet per vieną valandą įmanoma parodyti tik puse jo. Gamintojui John H. Secondari nedaug beliko laiko apsispręsti ką rodyti dabar, o ką atidėti vėlesnei progai.

Paruošė
Kornelijus Bučmys, OFM

GEDIMINAS GALVA

Konge vyrauja suirutė

JUNGTINIŲ TAUTŲ DALINIAI PALAUŽĖ PASIPRIEŠINIMĄ KATANGOJE, BET MAŽAI TEGALI TALKINTI RIMČIAI ATSTATYTI

Du kaimynai — du pasauliai

Afrikoje susikūrė dvi Kongo respublikos. Didysis Belgijos Kongas turi per 17 mil. gyventojų, kurių 47% pavirsutiniški krikščionys, bet beveik visi beraščiai, išsiskaidę į nesutariančias kiltis. Jie krikščionys daugiausia tik iš vardo: dar pilni burtų ir vykdo net ritualines žmogžudystes. Geriausiu atveju ten užtiksime tik 10% kiek giliau įsisąmoninusių krikščionių.

Mažasis Prancūzijos Kongas žymiai vargingesnis už kaimyną — mažai turi žemės turtų, bet gyventojų raštingumas didžiausias visoje Afrikoje. Šiais metais 85 % vaikų lanko mokyklas. Ir ten pasitaiko žmonių užmušinėjimų, kanibalizmo, bet vietiniai ir baltieji dirba sutartinai.

Abu Kongus, bent jų sostines, teskiria sraunioji Kongo upė. Abiejose upės pusėse tos pačios gyvenimo sąlygos, tas pats klimatas, dirvožemis ir net tos pačios kilties žmonės, bet ūkinis ir kultūrinis gyvenimas visai skirtingas. Mažajame Konge dirbantieji sočiai gyvena. Jo valiuta tvirta, kaip ir Prancūzijos frankas. Krautuvėse galima pirkti visa, kas reikalinga. Didžiajame Konge vyrauja netikrumas, netvarka, nedarbas ir neregėtas skurdas. Brazzaville ir Leopoldville — du skirtingi pasauliai, nors abiejose sostinėse trūksta vietinių patyrusių valdytojų. Mažasis Kongas teišveža medį, palmių alyvą ir žemės riešutus: didysis — turtingas deimantais, variu, kobaltu ir žemės ūkio gaminiais, kurių dabar trūksta net vietos gyventojams. Tarp jų esama ir kito skirtumo. Mažajame Konge prancūzai vadovauja ir bendradarbiauja su vietos gyventojais, kai didžiajame, net pastaruoju metu, belgai žudomi. Jungtinių Tautų daliniai ten, bedarydami tvarką, padidino nesutarimus, o nukariautoje Katangoje nesugeba įgyvendinti rimties. JT kariai nuvyko užimti Union Miniere vario kasyklų, tačiau jie elgėsi su belgais, kurie žino vietos sąlygas, kaip ir vietiniai: persekiojo ir žudė.

Neišmanymas — visų nelaimių priežastis

Belgijos Kongas pasiskelbė nepriklausomu teturėdamas 35 vyrus su augštuoju mokslu. Gyventojai neturėjo net supratimo kas tai yra nepriklausomybė. Vieni tikėjosi galėsią laisvėje baltaisiais tapti, kiti manė, nepriklausomybės tarpsnyje, nieko neveikdami praturtėsią. Jau beveik treji metai praslinko nuo Kongo nepriklausomybės paskelbimo, tačiau kraštė padėtis pablogėjo. 200 genčių tarpusavyje nesutaria. Kasai srityje vietinė valdžia įsakė belgams, medžio pramoninin-kams samdyti Lulua giminės darbininkus. Belgai ir toliau naudojasi Baluba giminės darbo rankomis, nes jos patikimesnės už siūlomąsias. Neklusnieji belgai pramonininkai buvo nužudyti.

Panašiai tvarkosi ir Kongo vyriausybė, kuri neturi išmanymo apie krašto valdymą. Centrinė vyriausybė krašte tik didina suirutę, nes ji nežino nuo ko pradėti. Ji nesuveda savo biudžeto, nes tesurenka $80 mil. mokesčių ir tiek pat per metus gauna iš užsienio paramos bei paskolų, o išleidžia $400 mil. Kaip gi padengti skirtuma? Vyriausybė naudojasi paprasčiausiu būdu — spausdina naujus popieriukus, kurie vadinasi pinigais. Per trumpą laiką vyriausybė sugriovė savo valiutą, nes pinigai tapo beverčiais. Infliacija padidino nedarbą ir ūkinę suirutę.

Min. pirmininkas nepasiruošęs nutarė pertvarkyti krašto valdymą ir jį padalinti į 21 sritį. Svarbiausioms giminėms sudarytą naują progą persekioti mažesniąsias. Krašto reformos bereikšmės, kai neturima tinkamų žmonių net centrinei vyriausybei ir jos vykdomajai galiai sudaryti. Kongas turėjo pradėti nuo baltųjų talkinimo kraštui valdyti. Jungtinių Tautų patarėjai bereikšmiai, nes nėra kas vykdo jų nurodymus. Jungtinės Tautos, įsikišusios į Kongo vidaus reikalus, sunaikino dalį įmonių, geležinkelių, tiltų ir gyventojus, saugumo sumetimais, perkėlė iš vienos vietos į kitą juos palikę tik dangaus globai.

Jungtinių Tautų nepajėgumas

Neseniai turėjau progos pasidalinti nuomonėmis su Jungtinių Tautų šalininku. Į mano klausimą: ar JT pareiga rūpintis pavergtųjų išlaisvinimu, ar kištis į silpnesniųjų jų valstybių vidaus reikalus? Jis pareiškė, kad pirmam atvejui JT nesančios pajėgios ir veiksmingos, antruoju — nevisuomet sėkmingos.

JT daliniai pietinę Koreją nusiaubė, bet krašto nesuvienijo. Panašiai Konge. Kiek laimingesnė padėtis Palestinoje 5000 vyrų neapginkluoto dalinio ir 1400 pakistaniečių Naujoje Gvinėjoje. Ar šie daliniai pajėgūs apginti minėtiems kraštams? Ne. Kokia būklė susidarė JT daliniams palaužus pasipriešinimą Katangoje? Elisabethvilleje, Katangos sostinėje veikė vietinė policija, kuri ėmė dažnai apšaudyti atvykusius Kongo dalinius. JT daliniams beliko nuginkluoti abiejų pusių vyrus. Tačiau rimties nepavyko atstatyti. Baluba genties ginkluoti būreliai tebesiaučia "apsiginklavę" dviračių grandinėmis.

Vietos valdymas pakrikęs. Kongo centrinės vyriausybės atstovas Ileo vis dar negali susitarti esminiais klausimais su Čombės įpėdiniu Kimba. Nors jis yra draugiškuose santykiuose, tačiau nesutaria dėl konstitucijos pritaikymo Katangoje, kur pačios gentys ima tarpusavyje nesutarti. Balubakat partijos vadovas Jason Sendwe nesutaria su šiaurinės Katangos prezidentu Prosper Ilunga. Čombė tuo tarpu "gydosi" prie Lemano ežero. Jo susitarimas su Sendwe gali sudaryti didelių painiavų centrinei vyriausybei. JT dar nepajėgė atstatyti tai, ką sugriovė. Politinėje srityje visi nesutarimai liko atviri. Katanga šiuo metu dar toli nuo pilno įjungimo į Kongo valstybę.

Konge kaikurios įmonės praėjusiais metais gamyba kiek padidino, tačiau jų skaičius nežymus ir laimėjimai neturi ryškesnės įtakos ūkiškai suirutei pašalinti. Kongui vis dar telieka gyventi viltimis ir bandyti savo jėgomis sutvirtėti.

Jie sako...

N. Chruščiovas: "Amerikiečių rinkimai primena cirką. Vieni prašo balsuoti už drambli, kiti už asilą".

Pekingo "Raudonoji Vėliava", kom. Kinijos oficiozas: "Chruščiovas ir jo pasekėjai yra bailūs kaip pelės. Jis draudžia savo gyventojams skaityti mūsų spaudą ir neleidžia klausytis mūsų radijo. Mes nebijome paskelbti savo žmonėms jūsų nuomonės. Būkite drąsūs ir leiskite Sov. Sąjungoje žmonėms išgirsti, ką mes sakome. Tegu liaudis sprendžia kas teisus!"

Rusijos moteris, paklausta vakariečių žurnalisto Maskvoje, ką ji galvoja apie Staliną po 10 metų: "Aš nieko nežinau. Nežinau kuo tikėti — ar tuo, kas anksčiau buvo sakoma, ar kas dabar skelbiama".

Audrey Eben: "Mokslas nėra kaip šventoji karvė Indijoj. Mokslas yra arklys. Nereikia jo garbinti. Jį reikia maitinti".

National Observer: "Kaubojams būdinga mirtis su batais ant kojų, o vairuotojams — su batu ant benzino pedalo".

Dr. Al. Račkus, "Drauge" Nr. 54: "Rauginti kopūstai išgelbėjo lietuvių tautą nuo išnykimo".

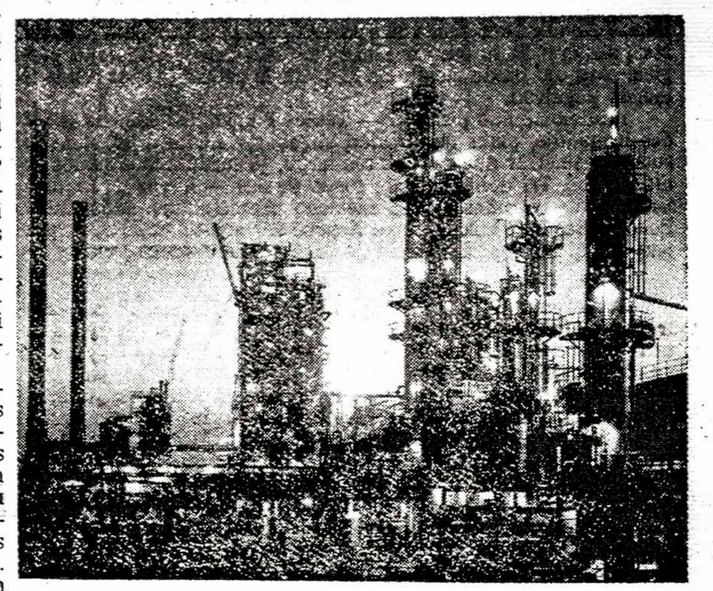

Kanados naftos valyklos dirba dieną ir naktį, kad suskubtų pagaminti reikalingą kiekį statinių alyvos — apie 800.000 statinių kasdien.
Toronto Telegram

KOMUNISTAI KANADOS PARLAMENTO RINKIMUOSE

Kanados komunistai negausūs, nepraveda nė vieno atstovo į parlamentą, tačiau rinkimuose dalyvauja, nes tai patarnauja jų propagandai. 1931 ir 1940 m. kompartija kovojo prieš Kanados tikslus ir nevienas jos narys buvo atsidūręs kalėjime. Vienu metu partija buvo uždaryta ir savo veiklą tęsė pogrindyje arba per kitas organizacijas. Daugelis jos vadų yra išėję Maskvos partines mokyklas. Kanados valdžia leidžia veikti kompartijai, tačiau visuomenė turėtų pati sunaikinti jos pastangas prie rinkimų urnų. Štai kompartijos — Labour Progressive kandidatai:

Coast — Capilano, B.C. apylinkėj— Charles Caron, prov. partijos organizatorius;

Edmonton East, Alta. William Tuomi, provincijos partijos vadas;

Hamilton West, Ont., Harry Hunter, Hamiltono partijos sekret.;

MacKenzie, Sask., Fred R. Morris, nuolatinis komunistų kandidatas;

Montreal — Hochelaga, Que., Jeannette Pratte, Quebeco partijos organizatorė, provincijos rinkimuose surinkusi 67 balsus;

Regina, Sask., Wm. Beeching, Saskatchewano komunistų vadas;

Sudbury, Ont., Peter Boyčuk, ilgametis partijos organizatorius;

Toronto — Trinity, Ont., Leslie Morris, vadovaujas Kanados kom. partijai; ryšininkas tarp Kanados ir komunistinių kraštų partijų;

Toronto — High Park, Ont., Wm. Malnyčuk, ukrainiečių kilmės;

Vegreville, Alta., Frank Maricle, nuolatinis komunistų kandidatas, 1958 m. rinkimuose surinkęs 700 balsų;

Welland, Ont., Frank Haslam, aktyvus pramonės darbininkijos tarpe;

Winnipeg North, Man., Wm. C. Ross, Manitobos komunistų vadas;

Mark Mosher ir Tom McEwen — galimi kandidatai ir veikėjai Br. Kolumbijoj. M. Mosher, buvęs komunistų kandidatas, yra International Longshoreman unijos local 503 pirm.; Tom McEwen redaguoja komunistų savaitinuką.
Alert Service

Bedarbiai Britanijoj

Bedarbių skaičius Britanijoj pasiekė augščiausią ribą per paskutinius 16 metų: 880.000 bedarbių, t.y. 3,9% visos darbo jėgos. Kanadoje nedirbančių nuošimtis yra žymiai didesnis — apie 6%.

Viena pagrindinių nedarbo priežasčių Britanijoj — nepaprastai šalta žiema.

Laiškais reikia spausti Jungt. Tautas

Lietuvos Laisvės Komitetas, pirmininkaujamas V. Sidzikausko, praneša, kad specialus JT komitetas, baigęs svarstyti laisvės suteikimo klausimą kituose žemynuose, pereis prie Europos, kur vyrauja sovietų kolonizmas. Bet tokiose institucijose savaime niekas nesidaro, reikia pajudinimo iš visuomenės. Todėl LLK kviečia lietuvių organizacijas ir paskirus asmenis rašyti laiškus ir juose reikalauti, kad sovietų kolonizmo panaikinimas būtų nedelsiant pradėtas svarstyti. Štai to specialaus komiteto, vadinamo Special Committee of 24, pagrindiniai pareigūnai, kuriems reikia adresuoti raštus:

H. E. Ambassador Sori Coulibaly, Chairman,
Special Committee of 24
United Nations
New York 17, New York

ir

Hon. M. Mahmoud Mestiri, Chairman,
Subcommittee on Petitions
Special Committee of 24
United Nations
New York 17, New York.

Raštai galima siųsti anglų, prancūzų ir ispanų kalbomis. Raštai neturi būti ilgi, bet juose autorius turi pažymėti savo kvalifikacijas (partijos vadas, buv. parlamento narys, visuomenės veikėjas, mokslo žmogus ir pan.), kurios rodytų jo kompetentingumą. Taip pat reikia pabrėžti, kad sovietinis kolonizmas prieštarauja JT chartai ir JT rezoliucijai 1514 (XV), priimtai 1960 m. gruodžio 14 d. (Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and People).

Pavergtųjų atstovai Vašingtone

Pavergtųjų Seimo vadovybė, kurią sudaro delegacijų pirmininkai su gen. sekr., lankėsi Vašingtone pas 54 senato ir atstovų rūmų narius ir painformavo juos apie dabartinę sovietų pavergtųjų tautų būklę. Taip pat buvo aplankytas valstybės departamento Europos skyr. pasekret. R. Davis. Visur rasta nuoširdaus pritarimo ir paramos pažadų. Tik valst. dep-te buvo jaučiamas rezervuotumas dėl taktikos siekiant laisvės pavergtoms tautoms.

Pasikalbėjimuose buvo paliesti klausimai: C. ir R. Europos tautų apsisprendimo teisės iškėlimą, JT komisijos kolonizmui likviduoti įpareigojimas judinti sovietinio kolonizmo likvidavimą, Baltijos valstybių prievartinio inkorporavimo į Šv. Sąjungą nepripažinimas, kiekvienoj tarpt. konferencijoj sovietų pavergtųjų kraštų bylos kėlimas, 1963 m. pavergtųjų tautų savaitės organizavimas ir prie atstovų rūmų užsienio reikalų komisjos nuolatinio pakomisio pavergtųjų tautų reikalams sudarymas.
Kor.

Kviečia suveržti diržus

V. Vokietijos ekonomijos min. L. Erhard perspėjo vokiečius, kad laikai greitai gali pablogėti. Jis ragino daugiau dirbti ir mažiau išleisti, nes vis kilusi krašto gerovė gali virsti ekonomine katastrofa. Erhard, kuris savo ekonominiais sugebėjimais pakėlė V. Vokietiją į dabartinį lygį, jau kelintas kartas perspėja vokiečius.

STALINGRADAS

Paruošė VYT. KASTYTIS

Dviejų kraugerių kova

Griebdamiesi žūtbūtinių priemonių, vokiečiai į kautynes metė specialius inžinerijos dalinius. Kai į namų griuvėsius neįmanoma būdavo įsiveržti per langus ir duris, inžinerijos batalijono vyrai išsprogdindavo skylę sienoje. Tačiau ir šie metodai nedavė lauktų rezultatų. Minos ir taikliieji šauliai gerokai praretino šių batalijonų eiles. Batalijonų vadai pradėjo protestuoti, kad toks beatodairinis gerai paruoštų vyrų aukojimas neišeis į sveikatą, kai sekančių metų pavasarį vėl teks pradėti ofenzyvą.

Stalingrado gynėjai buvo sustumti į prietiltį Volgos pakrantėje, bet iš čia vokiečiams jų nepavyko iškrapštyti. Šešių kvadratinių mylių plotas buvo 62 Sibiro armijos rankose. Ši vietovė, kurią kareiviai pradėjo vadinti teniso rakete, daugiau priminė mėnulį, negu miestą Volgos pakrantėje. Jos paviršius buvo nusėtas artilerijos sviedinių ir bombų duobėmis. Daug rūpesčio vokiečiams kėlė į Volgą išeinantieji kanalizacijos vamzdžiai, kuriais sovietų kareiviai pasiekdavo vokiečių užfrontę. Geležinėmis grotomis teko užblokuoti kiekvieną dangtį.

Karinę situaciją dar labiau komplikavo septynių mylių ilgio sovietinis prietiltis Volgos pakrantėje ties Beketovka, į pietus nuo Stalingrado. 4-toji tankų armija dėl šio prietilčio buvo priversta nutraukti ofenzyvą Astrachanės kryptimi. Visos jos pastangos užimti sovietų pozicijas nuėjo niekais. Per Volgą sovietų linijas pasiekdavo vis nauji daliniai, kai tuo tarpu vokiečių divizijos kiekvieną dieną prarasdavo dalį savo pajėgumo.

Nemažesnės reikšmės turėjo kitas sovietų prietiltis Dono upės kilpoje. Čia taip pat dėl naujų divizijų stokos vokiečiai neįstengė išvalyti savo užnugario. Šie prietilčiai ir šiaurinėje Stalingrado fronto zonoje koncentruojamos sovietų divizijos buvo nuolatinė grėsmė 6-tajai armijai. Kiekvienam štabo kariininkui buvo aišku, kad paskutinės ofenzyvos metu Hitleris perplačiai užsimojo be jokių rezervų palikdamas fronto linijas. Logiškiausia būtų buvę atsitraukti atgal prie Dono upės ir palikti Stalingradą ramybėje. Kas iš to griuvėsių miesto, kai dėl jo gresia nuolatinis atkirtimo pavojus visai 6-tajai armijai . . .

Mirties kvapas ir pelenų debesis

Rytiniame Volgos krante pasirodė mažas kareivių dalinys — parama Stalingradą ginantiems vyrams. Jų tarpe buvo karo veteranas seržantas Jokūbas Pavlovas, gerai pažinęs vokiečių ginklo jėgą nuolatiniuose atsitraukimuose. Tačiau kitoje Volgos pusėje dunksančio Stalingrado vaizdas sudrebino šilto ir šalto mačiusio šio veterano akis. Iš stepių pučiantis karštas vėjas, nušluodamas miesto griuvėsius, į padangę buvo išmetęs juodą pelenų ir dulkių debesį. Susidarė įspūdis, kad miestas vis dar dega, nors niekur nesimatė liepsnos. Tas pats stepių vėjas į kitą Volgos krantą atnešė savotišką mirties kvapą, kuriame jautresnė nosis galėjo užuosti Karštą geležį, rusenančias anglis, apdegusias plytas ir namų griuvėsiuose pūvančius lavonus. Mirties kvapą ir pelenų debesį papildė vokiečių ir sovietų artilerijos mirtį grojanti simfonija. Abi pusės be jokios pertraukos daužė Stalingrado griuvėsius. Sviediniai krito į kitų sviedinių anksčiau išraustas duobes, į orą išmesdami tas pačias nuolaužas, akmenis ir plytų atskalas. Pragariškas perpetuum mobile — nesustojantis sunaikinimo ratas . . .

Seržantas Pavlovas likusią dienos dalį kartu su savo vyrais praleido upės pakrantę dengiančiuose krūmuose, kur jų negalėjo ižiūrėti vokiečių artilerijos ugnį diriguojanti Storch piloto akis. Šis mažas lėktuvėlis sukaliojosi virš Volgos, nepaisydamas sovietų priešlėktuvinių patrankų ir jų nukreiptos ugnies. Jeigu į jį pataikydavo sviedinys, numuštąjį lėktuvą tuojau pakeisdavo kitas. Stalingrado dvikovoje piloto ir žvalgo gyvybės tebuvo mažytis lašelis miestą supančioje mirties jūroje.

Dienos metu vokiečių artilerija užvaldydavo Volgos upę, nuo jos paviršiaus nubaidydama visus ryšį su miestu palaikančius laivus ir laivelius. Judėjimas vėl prasidėdavo nakčiai atėjus, kai artilerija prarasdavo savo taikluma, pradėjusi naudotis aklo šaudymo metodu. Iš Volgos miesto tada būdavo išgabenami sužeistieji, nėščios moterys ir kiti atliekami žmonės, o iš rytinio kranto į miestą plaukė ginkluoti vyrai, amunicija ir maistas amerikietiškų konservų pavidale. Iš JAV atgabentos mėsos davinį papildydavo sovietinės gamybos vodka, kuri, kareivių žodžiais tariant, atgaivindavo net ir labiausiai nuvargusias galvas. Tuo, žinoma, tenka abejoti, bet vodka sovietų kareiviui atnešdavo Stalino palaimintą užsimiršimą, atpalaiduodavo nervų sistemą, kai jam Stalingrado griuvėsiuose tekdavo žvelgti mirčiai į akis . . .

(Bus daugiau)

Įvairūs siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu ir **oro paštu** Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyvena ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686,
Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

MOHAWK Furniture Ltd.

2448 DANFORTH AVE. ir 137 RONCESVALLES AVE.
Telefonas OX. 9-4444 Telefonas 537-1442

Pirmos rūšies Pittsburgh dažai

Reg. $3.75, dabar tik $6.35 galionas. Sutaupote $2.40.

Specialus priedas pritaikomas emalis (Satinhide Trim Enamel) Reg. $3.35, dabar TIK $2.45 kvorta.

Dar turime pasilikusių SPALVOTŲ DAŽŲ iš praeitų metų — galionas tik $2.00. Visi dažai gaunami tik Roncesvalles krautuvėje.

- Įvairūs kilimai,
- Naujausių madų sofos,
- Miegamųjų ir valgomųjų kambarių baldai,
- Įvairių firmų matracai,
- Virtuvės stalai, kėdės, šaldytuvai,
- Virimo krosnys, skalbimo mašinos,
- Vaikų baldai,
- Dažai ir kiti namų apyvokos reikmenys

Abi parduotuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 valandos vakaro.

Balandžio 5 dieną susitikite su liberalų vadu – LESTER B. PEARSON – Maple Leaf Gardens, Toronte – 8 val. vak. (durys atidarytos nuo 7 val. vak.)

NEPASKANDINKIME ATŽALYNO SVETIMOJ JŪROJ

JONAS KARKA

Šio žemyno angliškoji aplinkuma pagauna mūsų vaikus nuo pat vaikų darželio. Mūsų vaikai alsuoja vietine aplinkuma: radiju, televizija, spauda. Visi vaiko, jaunuolio gyvenimo žinių šaltiniai yra iš vietinio gyvenimo. Jie mirksta 95% savo gyvenimo kanadiškuose ar amerikiniuose vandenyse. Lietuviška aplinkuma daugeliui vaikų ir jaunuolių yra labai trumpa ir netaip patraukli. Tėvai, liet. mokykla, bažnyčia, organizacijos daro mūsų vaikams įtakos, bet dažnai neatsveria paminėtas kanadiško - amerikietiško gyvenimo įtakas.

Tėvai su vaikais kalbasi kasdien po 2-3 val. lietuviškai: valgant, poilsiaujant; savaitgaliais — daugiau.

Lietuva čia gimusiam ir augusiam jaunuoliui kitaip atrodo. Lietuva mums gimtinė — svajonių kraštas, o jiems tik tėvų nupasakotoji šalis. Ir aplamai, mūsų vaikai, čia einą mokslus, turi kitą supratimą apie patrijotizmą. Kanados mokyklos jų neauklėja būti gerais patrijotais. Gyvenk ten, kur tau patinka, kur geresnės gyvenimo sąlygos. Sakysime, profesoriai net pataria geriems matematikams, fizikams, inžinieriams vykti į JAV pasitobulinti ir gyventi. Čia niekas nekvaršina galvos, kad tūkstančiai akademikų išvyksta į JAV ar kitur, kai gauna geresnius darbus. Taigi, tokio supratimo apie tėvynės meilę nėra. Todėl ir mūsų vaikai tokia galvosena persiėmę. Studentija, lietuviškoji ar kanadiškoji, galvoja kaip greičiau baigti mokslą ir geriau įsikurti. Idealų dėl kurių reikėtų mirti, čia nėra: niekas jų neskelbia.

Taigi, lietuviams tėvams perdirbti savo vaiką netaip lengva, net lietuvių kalbos gerai išmokyti nepavyksta. Vaikas pabaigia liet. šeštadieninę mokyklą ir toliau mažai besusiduria su lietuviška knyga.

Belieka geriausias būdas ryšį palaikyti per liet. laikraščius rašant apie jų reikalus, kad ir trumpiausias kronikas. Pamažu bus galima prieiti ir pripratinti ir svarbesnius straipsnius paskaityti. Sakysime, "TŽ" turi studentų žinias. Jos yra kuklios, tačiau 99 % studentų jas perskaito. Retkarčiais paskaito ir kitus dalykus. Svarbu, kad jaunuolis ima liet. laikraštį į rankas.

Kitą reiškinį pastebėjau. Vaikai klauso liet. radiją, kai žino, kad kas nors bus apie juos paskelbta.

Toronto liet. studentų būstinės įsigijimas rodo, kad šiemet liet. studentai nustojo lankyti svetimų tautybių ir bendrų kanadiškų studentų parengimus. Kelios dešimtys studentų pradėjo lankyti bendruosius lietuvių parengimus. Tą visi pastebėjo.

Taigi, ir vaikams ir jaunimui reikia sukurti gerą, įdomią patrauklią, psichologišką, lietuvišką aplinkumą, kuri atsvertų kanadišką - amerikietišką aplinkumą. Turi veikti tėvai, bažnyčios, organizacijos kartu. Jei pavyks mūsų vaikus išmokyti lietuvių kalbos, mylėti savo tėvus ir tėvų žemę, tai tuo tarpu ir priartėsime prie mūsų troškimo — nepaskandinti vaikų svetimoj jūroj.

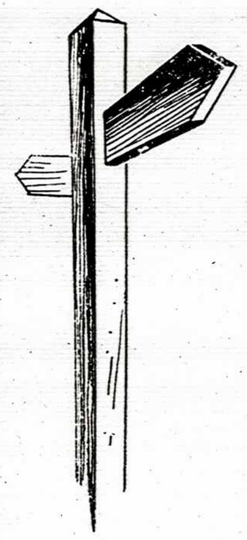

Kanada – kraštas prie kryžkelės!

PASIRINK TEISINGĄ KELIĄ
UŽ VIENINGĄ KANADĄ

Kas įvyko su Sir Wilfred Laurier išdidžia svajone — "dvidešimtasis šimtmetis priklauso Kanadai"?

Susipykusi su savo tradiciniais draugais ir kaimynais Europoje ir šiame kontinente, varginama ekonominių sunkumų ir nedarbo, kenčianti nuo nesugebančios konservatorių valdžios pasekmių iš vienos pusės ir atskalūniškų partijų manevravimo iš kitos pusės, Kanada nustojo būti kraštu, kuriam pavydėtų visas pasaulis dėl savo galimybių ir gero gyvenimo.

Atsakymą į šią nelaimingą ir neatidėliotiną padėtį turi Liberalų Partija, vienintelė, kuri gali sudaryti vyriausybę su stipria darbinga dauguma, kad vestų visus kanadiečius, kaip ir praeityje, į didžiąją Kanados "dvidešimtojo amžiaus" viziją.

Ką darys naujoji Liberalų vyriausybė? Ji suteiks:

1 Pilnas ir lygias galimybes gabiems ir jauniems.

Naujos Liberalų vyriausybės pirmas uždavinys bus aprūpinti darbu visus augančioje ekonomijoje, kad palengvinus apgailėtiną padėtį, kai 6 iš kiekvieno 100 Kanados darbininkų yra be darbo. Liberalų tikslas sukurti vieną milijoną darbų, kurie bus reikalingi sekančių keturių metų laikotarpyje, didėjančiam gyventojų skaičiui. Tai būtinai reikalinga padaryti, kad įvykdžius kitus Liberalų siekimus.

Išmokslintas bei specialybėse išlavintas jaunimas yra vienas iš didžiausių mūsų turtų. Mes padėsime jauniesiems kanadiečiams laimėti rytojaus varžybas, juos paremdami, siekiant mokslo ir įgyjant specialybes, — dar šiandien.

2 Dvasios ramybę seneliams ir ligoniams.

Pagal liberalų įnašinį pensijų planą kiekvienas kanadietis, sulaukęs 65 metų amžiaus, galės pasitraukti su padoria pensija. Tuojau pat bus nustatytas naujas pensijų minimumas visai Kanadai 70 metų amžiaus sulaukusiems asmenims: $75.00 nevedusiems ir $140.00 vedusiųjų porai per mėnesį.

Visi kanadiečiai privalo turėti sveikatos priežiūrą, jos prireikus, nesibijodami sąskaitų, kurių negalės pajėgti sumokėti. Liberalų sveikatos planas bus išdirbtas bendradarbiaujant provincijoms ir medikų profesijai. Pagal jį bus apmokami visi daktarų patarnavimai vaikams, lankantiems mokyklas ir asmenims virš 65 metų amžiaus. Kitiems kanadiečiams šis planas padengs daktarų sąskaitas, viršijančias $25.00 per metus vienam asmeniui (arba šiek tiek augštesnę sumą daugiau uždirbantiems asmenims).

3 Saugumą namie.

Mes norime Kanadą padaryti saugia vieta ir ginti savo kanadišką gyvenimo būdą prieš nepaliaujančius komunistų grąsinimus. Liberalų Partija pripažįsta, kad izoliacija Kanadai yra negalima. Mes remiame Kanados dalyvavimą kolektyvinėse saugumo bei gynybos organizacijose, kaip Jungtinės Tautos arba NATO. Tuo tikslu mes esame įsipareigoję turėti defenzyvinius atominius ginklus. Šie ginklai neturi vertės be amunicijos. Arba mes juos turime, arba negalime ginti savo krašto bei naudingai prisidėti prie bendros gynybos.

4 Prestižą užsieniuose.

Garbingai vykdyldami savo įsipareigojimus, mes atgausime Kanadai taikos atstovo ir viso pasaulio tautų laisvės gynėjo poziciją. Atstatę savo tarptautinę reputaciją, Kanadą pastatysime į jai priklausančią vietą — tarp didžiųjų prekybinių pasaulio kraštų. Sukurdami abipusio bendradarbiavimo ir susipratimo atmosferą su savo draugais bei sąjungininkais, vėl laimėsime šiam kraštui priklausančią pagarbą.

5 Šviesią ateitį visiems kanadiečiams.

Mes turime visus gamtos turtus, reikalingus augimui ir plėtimuisi. Mums dabar reikia tik realistiško, aiškaus ir ekonomiško plano. Mums reikia jūsų visų bendradarbiavimo. Mums reikia daugiau žmonių iš kitų kraštų. Tiktai Liberalų vyriausybė ir liberalų politika įgalino čia atvykti tiek daug imigrantų. Mums reikia nuolatinės imigrantų srovės, kad paspartintume savo ekonominį augimą. Pilnai bendradarbiaujant angliškai ir prancūziškai kalbantiems piliečiams su ateiviais iš daugelio kitų kraštų, sukursime tikrai vieningą Kanadą.

Kanadai reikia jūsų pagalbos! **BALANDŽIO 8-ją TENULEMIA JŪSŲ BALSAS**

Balsuokite teisingai

Balsuokite už Liberalus

TORONTE....
BALSUOKITE UŽ SAVO LIBERALUS KANDIDATUS

DAVENPORT

Walter L. Gordon, M.P.

PARKDALE

Dr. Stanley Haidasz, M.P.

SPADINA

Perry S. Ryan, M. P.

TRINITY

Hon. Paul T. Hellyer, M. P.

YORK HUMBER

Ralph B. Cowan, M.P.

Rusų dovana – vergija

LIŪDNA, BET NESISTEBIU

R. MEDELIS

Pirma pamoka

Rusų tankams riedant mūsų žeme, tauta verkė. Atsirado gerų lietuvių, kurie dar griebėsi, kaip skęstantis už šiaudo. Prisimenu gero lietuvio tragiškai žuvusio dr. J. Toliušio žodžius dr. B. Nemickui liepos pradžioj: "Nors tu tautininkas, bet geras vyras. Sunkiai siekei mokslo. Mes žinom apie tave. Laikykis". — "Bet, daktare, už rusų tanko užsikibęs neišsilaikysiu. Iš širdies jaučiu baisią tragediją". — "Nenusimink, brolau, laikykis. Aš paskirtas vyr. "Lietūkio" direktorium".

Po savaitės mes penki "briedžiai" jau kalėjime (tai liepos 10-11). Antrą dieną — 17. Skaičius augo. Prisimenu nevykusias mobilizacijas, kai pritrūkdavom kautynių aprangos ir lovų, taip atsitiko ir su rusų suimtais. Miestas turėjo kalėjimą. Trijų augštų lovoms neliko vietos. Per 6 mėnesius miestas turėjo 13 kalėjimų! Bronius ligi rugsėjo juokėsi: "Laikykimės, brolau", kai į prigrūstą kamerą įmetė sukruvintą dr. J. Toliušį. "Ne. Dar kartą ne. Aš tikėjau žmoniškumu. Mus apstatė rusais ir žydais. Mums nieko neliko. Viskas plaukia į Rusiją. Aš verkiau. Brolis kalėjime (Zigmas — advokatas) dingęs, nes jokių žinių negavau".

"Nėra kelio atgal"

Prisimenu pasakojimą P. "Gėriau visą naktį. Brolis sakė veš iš Lietuvos. Einu Laisvės alėja. Žiūriu, sunkvežimyje su rusų apsuptais važiuoja mano brolis, L. Gira, Venclova ir kt. Šokau į vidurį gatvės. Sunkvežimis sustojo. Klausiu, ar jus išveža? L. Gira švepliuodamas pasakė, kad važiuojam žurnalistą K. paimti. Aš paklausiu — ko? Į "Amžiaus" redakciją. Aš važiuoju kartu. Paima "Amžių", "Aidą", "Žinias". Brolis tyliai sako, kad eičiau šalin. Didžiausias laisvos Lietuvos K... yra L. Gira (Vilniaus komendantas, saugumo viršininkas, teatro direktorius). Sunkvežimis nuvažiavo . . . Likau gatvėj vienui vienas. Verkiau. Brolio netekau. Žemaičio širdis kieta, bet draugų priešui neišduoda. Plati mūsų tėvynė durtuvais paremta. Nuspirkau prancūziško konjako ir gėriau. Kalbėjau pats su savim rusiškai, lietuviškai, vokiškai. Aš pasijutau išprotėjęs". Taip. Ne vienas P. yra išplaukęs ieškoti teisybės. Ant naujo Murovjovo motinos Sniečkienės kapo Hanau, Vokietijoj, padėjau gėlių. Motina mirdama išsižadėjo sūnaus. Taip. Keista legenda apie "Naujienose" rašantį dr. A. Kai Herbačiauskas nepriėmė riebios pensijos iš mūsų vyriausybės, po bado streiko atsidūrė Krokuvoj ar Varšuvoj. Susitiko pas jį Paleckis ir dr. A. Herbačiauskas pažiūrėjo iš rankų (kas nežino jo paskaitų apie šėtonus! Aš jį mėgau.) Paleckiui: "Tu būsi prezidentu, bet tave pakars ir kiekvienas lietuvis tave spjaudys, žiauriau už Valančiaus "Nevidoną". Dr. A.: "Tu mirsi Niujorke mašinos katastrofoj".

Nauji ir jauni veidai

Su Stasiu G. ilgai draugavau (dabar po nelaimingo įvykio 4 metai ligoninėj). Jis daug skaitė, rašė. "Užsidarau vienas kambary ir 2 savaites skaitau tik bolševikų laikraščius ir knygas. Kitų neliečiu. Televizija ir radijas tyli. Tu gali tikėti, kad tai baisūs nuodai. Negauk nieko geresnio iš šono, greit apsikrėsi. Suprantu geležinės uždangos prasmę, nes ten priverstas esi įuo supuvusiu oru kvėpuoti ir jį girti. Šių dienų "liberalas" negali suprasti, kad šimtai milijonų "laisve kvėpuoja" bizūno ir kulkos pavojuje. Nuo prancūzų revoliucijos, kai Liudviko ir gražuolės karalienės galvos nuriedėjo po giljotinos peiliu, revoliucija ėda savo vaikus. Milijonai žūsta, kad tironai gyventų. Neronai dainuoja tik Romai degant. Visiškai suprantu Stalino nuvertinimą. Išžudyti net savo draugus à la Bucharinį, Tuchačevskį yra baisu. Nors Nikitos rankos kruvinos ukrainiečių krauju ir Maskvos partijos valymu, bet jis ramiai suvertė viską Stalinui" Stasys tyli. Galvoja. "Štai iškarpa iš 'Lite'. Žvilgterk i šias nuotraukas psichologiškai. Jaltoje liberalas Rooseveltas sėdi vidury ramus. Churchillis žvelgia iš šono į jį, Stalinas ramus, bet vieną koją patraukęs ir susikūprinęs. Aiškus padėties viešpats Roseveltas. Štai Potsdamas. Stalinas sėdi vidury išpūtęs krūtinę. Į jį atsisukę, vos ant krašto sofos sutūpę, Trumanas ir Atlee. Lengva buvo nupirkti ir parduoti. Senas despotas diktavo savo "mokiniams".

Dabar nesistebiu kaikurių mūsų tautiečių suminkštėjimu, įklimpimu ir važinėjimu į Lietuvą. Sunku susigaudyti, kas neša naujus vėjus? Ar tik ne kinkų virpėjimas matant Vakarų gana slidžią politiką? Broli, nekišk pirštų tarp durų. Mes iš draugo ruso nieko negavom gero, tik kartuves ir bizūną. Nauja skraiste apgaubtas rusų nacizmas neša tą patį. Nejieškok pas vargšą aukso, o utėlių. Kartais ir vergijoj sublizga "deimančiukas", bet jis neatperka tų aukų, kraujo ir ašarų. Turtuolis Repšys rado viską gražu "mūs Lietuvoj", o Kuraitis išvaromas. Gali mūsų multimilijonieriai Eatonai priimti rusų astronautus, kurie jokio Dievo erdvėje nerado, bet gali ateiti "diena baisi, diena rūsti", jei tokia kvaila ir akla politika eis. Čia, broli, bus ne kiaulystė iškirsta "Kiauliu" įlankoje, o nužmoginimo šokis vargšėj mūsų žemelėj.

Lietuvių eksponatai pasaulinei parodai

Jau planuojama pasaulinė paroda Niujorke 1964-65 m. Joje dalyvaus ir lietuviai. Tam reikalui sudarytas platus komitetas, kuriam pirmininkauja J. Stukas, pasižymėjęs liet. veikloj, sekretoriauja Z. Jurys. Šiuo metu rūpinamasi suregistruoti galimus eksponatus, kurie atvaizduotų lietuvių meną, architektūrą, liaudies meną, archyvinius dalykus, lietuvių spaudą išeivijoj ir t.t. Eksponatų komisija, kuriai pirmininkauja kun. L. Jankus, sekr. V. Butkys, kreipiasi į visuomenę prašydama pranešti kas ir kokius eksponatus galėtų paskolinti parodos reikalui. Atsiliepti prašoma iki 1963 m. liepos 1 d. adresu: Rev. L. Jankus, 105 Grand St., Brooklyn 11, N.Y., USA.

Viena. — Tarptautinė konsulų konferencija Vienoje nutarė, kad konsulas gali eiti ir diplomatines pareigas, jeigu jo pareigavietės krašto vyriausybė sutinka ir tame krašte nėra diplomatinės misijos.

Maskvos vorai ir voratinkliai

Argentinoje išėjo nedidelė, bet įdomi knygelė antrašte "Pauki" — "Vorai"; gyvenimas už raudonojo Kremliaus sienų.

Knyga sudaryta iš pasakojimų L. Berijos bendradarbio, pabėgusio į Vakarus po jo šefo egzekucijos. To pabėgėlio vardas dėl žinomų priežasčių slepiamas, bet jo būta artimo Berijos bendradarbio, kuriam žinomi visi Kremliaus kambariai ir net baldai.

Knygoj išaiškinta, kad Stalinas nirė nuo susijaudinimo per savo artimiausių bendradarbių posėdį, kai jam paaiškėjo, kad visi jo pryšakiniai bendradarbiai yra susimokę prieš jį, kad Stalinui jau ir telefoninis susisiekimas nutrauktas, o sąmokslui pagrindą davė garsi žydų gydytojų byla, kuri reiškė, kad prasidės antisemitiškas valymas, kurio bijojo nevien žydai augštose vietose, kaip Kaganovič, bet ir nežydai, kaip V. Molotov, kurio žmona žydė. Šitiems vyrams pavykę į savo pusę patraukti maršalą Žukovą, kuris Stalino nekentė, ir kitus, kurie turėjo pagrindo Stalino bijoti arba norėjo jo įpėdiniu tapti, kaip pvz. Malenkovas, Berija, Chruščiovas. Įdomu, kaip pretendentai į Stalino "sostą" savo oponentus įtraukia į "voratinklius" ir sukompromituoja. Stalinišku metodu tebuvo likviduotas Berija su savo artimiausiais draugais. Kiti pretendentai į valdžios viršūnes buvo gan mandagiai sukompromituoti ir nušalinti: Malenkovas, Kaganovičius, Molotovas, Žukovas. Taip pat įdomu, kad prieš sušaudymą Berija parpuolęs ant kelių meldėsi kaip latras ant kryžiaus. Jo žmona buvo religinga mahometonė; kas rytas ir vakaras meldėsi Alachui. Berija ją ir savo šeimą labai mylėjo; jo žmona irgi jį mylėjo, tad neaiškų, kodėl ji savo vyro paslaptis išdavė jo priešams. Knygoj nepasakyta, kokiu būdu iš Berijos žmonos išgautos jį kompromituojančios paslaptys.

J. Gs.

Lietuvaitės tautiniais drabužiais tarp politinių veikėjų Toronte. Antrasis iš kairės — D. G. Hahn, toliau J. W. Pickersgill, A. J. P. Cameron ir P. T. Hellyer.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

GANA GYVĄ VEIKLĄ yra išplėtojusi Amerikos Lietuvių Vaiko Ugdymo Draugija, trumpai žinoma — Alvudo vardu. Ji jau yra surengusi nemaža paskaitų vaikų auklėjimo bei kitomis temomis ir davusi visą eilę kitokių pramogų. Netolimoje ateityje ji yra numačiusi suruošti įdomių parengimų. Balandžio 21 d. Gage parko salėse įvyksta "Šeimos šventė" su įvairia programa. Dr-jos vaikų teatras suvaidins "Miki Pliki Tingini". Tą pačią dieną bus surengtos parodos — lietuvių tautodailės, vaikų darbelių ir paroda tema "Vaiko ugdymas ir maitinimas pirmaisiais metais".

Birželio 16 d. ši dr-ja Marquette parko aikštėje rengia sporto, dainų, taut. šokių ir žaidimų šventę, kuriai irgi jau pradėta ruoštis.

Mėnesinės paskaitos įvyksta kiekvieno mėnesio pirmąjį penktadienį, o vaikų teatro repeticijos — kiekvieną sekmadienį.

Šios dr-jos siela yra dr. V. Adomavičius, o apie ji yra susibūrę: E. Pakalniškienė, P. Jurėnas, Z. Juškevičienė, J. Slabokas ir kt.

•••

VIENA ŠAUNIAUSIŲ LIETUVIŲ SURENGTŲ PRAMOGŲ paskutinių metų laikotarpyje įvyko kovo 24 d. Pick Congress viešbutyje. Čia susirinko apie 700 lietuvių kilmės žmonių, jų tarpe nemaža tokių, kurie nesirodo kituose mūsų tautiečių susibūrimuose. Buvo pagerbtas Čikagos miesto burmistras Richard J. Daley ir atžymėta Lietuvių Amerikiečių Demokratų Lygos 25 metų gyvavimo sukaktis. Kadangi tomis dienomis vyko stiprus rinkiminis vajus dėl Čikagos burmistro, daugumas kalbėtojų čia stipriai parėmė žymųjį svetį — Richard J. Daley, kandidatuojantį perrinkimui. Jam buvo įteikti atžymėjimo ženklai — "Lithuanian American Civic Leadership Award", kurį įteikė sanitarinio distrikto patikėtinis Walter S. Baltis ir liet. amerikiečių jaunimo organizacijų dovana, kurią įteikė jaunas vyras J. Žemaitis.

Kalbėtojų tarpe buvo JAV sen. P. Douglas, Illinois Attorney General, Lietuvių Demokratų Lygos vykd. sekr. Jack Jatis-Juozaitis ir kt.

Meninę programą išpildė Al. Brazis, R. Mastienė ir "Ateities" taut. šokių grupė. Visai programai vadovavo Al. Kumskis, nepriklausomybės metais su Amerikos lietuvių sportininkų grupe lankęsis Lietuvoje.

•••

JAUNIMO CENTRE kovo 23 d. buvo keli įdomūs įvykiai. Čiurlionio galerijoje buvo atidaryta dviejų dailininkų — Vikt. Petravičiaus ir J. Pautieniaus paroda, kurią dar tą patį vakarą aplankė apie 200 žmonių. Parodą atidarant kalbėjo P. Gaučys ir kons. dr. P. Daužvardis.

Ši paroda, kurioje išstatyti 57 kūriniai, truks iki balandžio 7 d.; tada bus perkelta į Los Angeles. Ten jos atidarymas bus balandžio 20 d. Vėliau ji keliaus į Detroitą.

Kodėl nyksta anglių kasyklos?

Dominijos statistikos biuras praneša, kad remiantis 1961 m. surašinėjimo duomenimis 56,3% namų yra šildomi skystu kuru, 23,6% anglims ar malkoms ir 18,3% dujomis. Prieš dvidešimt metų — 1941 m. 92,8% namų buvo šildoma anglimis ar malkomis. Suprantama priežastis, kodėl anglies kasyklos užsidaro.

DAVENPORTO apylinkėje
PERRINKITE
vieną įžymiausių kanadiečių—kuris žino jūsų reikalus
LIBERALĄ

GORDON, Walter | X

Liberalų valdžia dirbs už:

- Daugiau darbų
- Geresnes mokymosi galimybes
- Kilnojamas pensijas (persikeliant iš vienos darbovietės į kitą)
- Sveikatos apdraudą

PAT CAMERON
Liberalas
High Park apylinkėje

CAMERON dirbs už:

- Pilną įdarbinimą
- Užtikrintą darbą
- Geresnį sveikatos apdraudos planą
- Geresnes ir kilnojamas pensijas (persikeliant iš vienos darbovietės į kitą)
- Finansinę paramą mokslui visiems gabiems vaikams
- Geresnę ir aiškią imigracijos politiką

COMMITTEE ROOM — Tel. 766-2351
388 Pacific Avenue

CAMERON, Pat | X
Advokatas

Pavergtoje tėvynėje

"JAUNYSTĖS MENUO"

"Literatūros ir meno" skaitytojas V. Lauraitis džiūgauja, kad kaikuriuose Kėdainių rajono kolūkiuose organizuojamos komunistinės mirusiųjų kolūkiečių laidotuvės — be kunigo ir maldų. Tačiau Vėlinių dieną kapinėse sumirga žvakės, pasigirsta giesmių ir maldų žodžiai. Jis norėtų, kad būtų įvestas komunistinis mirusiųjų prisiminimas, kuris iš kapinių turėtų išstumti katalikiškas tradicijas.

Nepatinka jam taipogi ir gegužės mėnesį rengiamos gegužinės pamaldos, nes į jas ateina gausus būrys senesnių katalikų ir netgi dalis komunistinėje dvasioje išauklėto jaunimo. V. Lauraitis Marijos mėnesį norėtų pavadinti Jaunystės mėnesiu, gegužės vakarais suaktyvindamas meno saviveiklą, paskaitas ir sportinę jaunimo veiklą. Senesnio amžiaus kolūkiečius nuo gegužinių pamaldų jis mėgintų atitraukti žemdirbių ir gyvulininkystės darbuotojų šventėmis.

NAUJA LIGONINĖ VILNIUJE

Šalia geležinkelininkų kultūros rūmų pastatytas naujas Vilniaus Spalio rajono III ligoninės pastatas. Pagrindinė ligoninės aparatūra buvo nupirkta Čekoslovakijoje, Vengrijoje ir R. Vokietijoje.

ŽIEMA KURŠIŲ MARIOSE

Lietuvoje šiais metais buvo gerokai šalta žiema. Klaipėdos turistų klubo valdybos pirm. J. Pakutinskas pasakoja: "Neprisimena klaipėdiečiai tokios žiemos. Girulių draustinis, Dangės pakrantės, Kuršių marios, Nerija padengtos storu sniego sluogsniu. Kuršių mariose ledas siekia 60 centimetrų, ir skersai išilgai galima važinėti mašinomis". Turistų klubas buvo surengęs turistinį žygį aplink Kuršių marias. Nemuno deltos bruzgynuose teko keliauti kompaso ir žemėlapio pagalba, ištisą parą nematant jokios gyvenvietės.

DUOKLĖ PROPAGANDAI

Klaipėdos uoste laukia anglies suomių, švedų ir prancūzų laivai. Į specialų susirinkimą sušauktus uosto pakrovėjus profsąjungos bazinio komiteto pirm. J. Dvelys ragino nekrauti Prancūzijai skirtos anglies, kol nebus užbaigtas prancūzų angliakasių streikas ir patenkinti jų reikalavimai. Propagandinių žodžių Prancūzijos darbininkams nepašykštėjo kranininkas N. Kuzminas, krovėjų brigadininkai A. Filipovas, A. Mieliauskas, V. Buzeika, krovėjas A. Viničenka ir kranininkas V. Kaklys. Susirinkimo dalyviai Prancūzijos angliakasių unijai pasiuntė telegramą, pagal direktyvas iš Maskvos, pasižadėdami nepakrauti laivų. Sov. Sąjunga, mėgindama isteikti Prancūzijos darbininkams, Klaipėdą priverčia atiduoti propagandinę duoklę.

NAUJI DARŽININKAI

Kretingos žemės ūkio technikumas išleido pirmąją absolventų laidą. Sodininko-daržininko diplomai buvo įteikti 40 asmenų. Šia specialybę jie studijavo ketverius metus. Mažeikių rajone žada dirbti A. Kubilius ir J. Domarkaitė, Jurbarke — A. Tinginytė ir P. Vyšniauskas, Tauragės gamybinėje valdybėje — V. Songailaitė.

PAPIGINTA KELIONĖ LĖKTUVU

Nuo vasario 21 d. iki gegužės 15 d. papiginta kelionė lėktuvu iš Vilniaus į Klaipėdą ir iš Vilniaus į Palangą. Bilieto kaina — 6.50 rb. Šį tarifo pakeitimą, atrodo, privertė įvesti žiemos mėnesiais sumažėjęs keleivių skaičius.

ANTAKALNIO TURGAVIETĖ

Vilniaus V. Grybo ir Šilo gatvių kampe atidaryta naujai įrengta "Antakalnio turgavietė", kurioje pagrindinis dėmesys skiriamas žemės ūkio produktams. Kadangi susovietintoji Lietuva vis dar negali pasigirti maisto gaminių pertekliumi, šią turgavietę kiekvieną dieną aplanko didelis būrys pirkėjų.

SUGADINO 47.000 PORŲ AVALYNĖS

Kauno avalynės fabrikas "Raudonasis Spalis" už savo gamybą gauna premijas ir pagyrimus, nors pr. metais pirkėjai fabrikui grąžino 47.000 porų blogai pagamintų batų. Fabriko darbininkas Vacys Margevičius dėl nuolatinio broko kaltę suverčia fabriko dir. J. Jakučiūnui ir grobstytojams. Sekdami sovietiniu pavyzdžiu, darbininkai į namus išsinešioja geriausias odas. Dir. J. Jakučiūnas nesistengia kovoti su vagiliaujančiais. Sandėlio vedėja jis buvo paskyręs A. Vilkevičiūtę, kuri jau pirmą dieną vandeniu atskiedė sandelyje laikomą spiritą, vėliau pasigrobė 65 metrus gamybos reikalams skirtos tekstilės. Kai direktoriui buvo atskleisti šios merginos darbeliai, jis pasipiktino: "Atsirado draugovininkas žmonėms ėsti! ..." Vacys Margevičius iš transporto darbininkų brigadininko tuojau pat buvo padarytas paprastu darbininku. Direktorius pagrasino, kad atleis iš darbo, jeigu jis ir toliau mėgins trukdyti grobstytojams ...

—vkst—

VERČIA GERBTI

Sovietijoje vasario 23 d. minėtos sovietų armijos ir karinio laivyno 45 metinės. Ir Lietuvoje kolchozininkai, darbininkai, moksleivija turėjo išklausyti sovietų armijos ar vad. "lietuviškosios divizijos" dalyvių prisiminimus. Salia pranešimų, koncertų, gyventojai dar turėjo vykti aplankyti sov. karių kapus, padėti vainikus. E.

SODYBINIAI SKLYPAI

Iš Vilniaus radijo atsakymų į klausytojų laiškus paaiškėjo: jei kuris kolchozininkų turėjęs kiek didesnį sklypą, negu nustatyta, tai tokiame sklype išauginti rugiai kolchozo valdybos sulikviduojami ir paimami į bendrą kolchozo aruodą. E.

ĮMONĖ ŽALIAKALNYJE

Vilniaus radijas informavo apie Kaune, Žaliakalnyje, 23 ha plote jau seniai statomą "didžiausią savo pajėgumu Sov. Sąjungoj" dirbtinio pluošto gamyklą. Jei 30% gamyklos išleidžiamos metinės produkcijos pakaksią aprūpinti žaliava visas Pabaltijo respublikų tekstilės pramonės įmones, tai likusioji gamyba bus siunčiama į Leningradą, Maskvos, Gudijos ir kitus ekonominius rajonus. E.

HAMILTON, Ont.

METINIS L. NAMŲ NARIŲ SUSIRINKIMAS įvyko kovo 24 d. Pradžioje buvo pagerbti mirusieji nariai a.a. St. Gudinskas iš Simcoe, Ont. ir P. Jurgutis iš Londono, Ont. Prezidiuman išrinkti: Ant. Lukoševičius, Vyt. Leparskas ir Ant. Pranckūnas. Pirmininkavo A. Lukoševičius. Į mandatų komisiją išrinkti: M. Ramanauskas, J. Šarapnickas ir Pr. Šiulys. Ši komisija, patikrinusi registracijos sąrašą, pranešė, kad dalyvauja 156 nariai, atstovaują 259 akcijoms. Tuo būdu susmas buvo teisėtas. Praėjusio sus-mo protokolą perskaitė Alf. Alsbergas; priimtas be pataisų. V-bos pirm. St. Bakšys savo pranešime pabrėžė du LN veiklos pagrindinius principus: a. visi nariai buvo priimami bei traktuojami lygiai, kaip broliai lietuviai krikščioniškoje dvasioje; nebuvo varžomas įnašų atsiėmimas betkuriuo metu ir vieton grąžintų įnašų surasti nauji. Per 7 metus buvo grąžinta apie $40.000. V-ba šioje srityje parodžiusi didelio atsargumo, planavimo ir net nuolankumo. Esą ir ateityje būsią tų principų laikomasi. Ekonomiškai LN laikąsi gerai ir gandai apie bankrotą esą nepagrįsti. Padėkojęs visiem v-bos nariam, St. Bakšys v-bos vardu pareiškė atsistatydinimą.

Išd. Alf. Alsbergas perskaitė pajamų-išlaidų apyskaitą ir balansą.

Kontrolės komisijos aktą dėl jo ilgumo atpasakojo pirm. Ant. Ruzgys, pažymėdamas, kad jokių piniginių trūkumų nerasta. Visi pranešimai buvo priimti 186 balsais; prieš — nebuvo.

Į nauj. v-bą pirmininku, kitiem kandidatam atsisakius, išrinktas St. Bakšys 187 balsais prieš 7. Nariai išrinkti taip pat 187 balsais. Iš buv. v-bos jėjo: Alf. Patamsis, J. Šarapnickas, St. Catharines, J. Rakauskas, Pov. Kanopa, G. Palmer, V. Saliklis, K. Mikšys, J. Romikaitis, Ant. Kaušpėdas, Fel. Rimkus ir Pr. Enskaitis; naujai įėjo Ir. Kažemėkaitė, Vl. Bernotas, Gr. Jasevičius, Juozas Kažemėkas, Ant. Jusys, Ant. Lukoševičius, Oakvillė, Pr. Sakalas ir Pr. Šiulys. Trūkstamą vieną narį sus-mas įgaliojo v-bą pasikviesti.

Į kontrolės k-ją išrinkti: Vyt. Leparskas, J. Jokubynas ir Zen. Gasiūnas 142 balsais.

S-mo pradžioje darbotvarkė buvo papildyta šiais punktais, kurie buvo svarstyti po rinkimų:

LN v-bos nutarimų tvirtinimo svarstymas:

a. $250.000 morgičių naujiems LN gavimas ir, reikalui esant, LN v-bai leidimas juos garantuoti b-vės turtu.

b. Naujų LN statybos už apie $275.000 tvirtinimas.

Šiais klausimais trumpus pranešimus padarė St. Bakšys, inž. Pr. Čeponis ir kt. Nariai į šį reikalą ypatingai gyvai reagavo ir jis sukėlė apie valandą trukusias diskusijas. Daug pesimistinių prielaidų padarė J. G. Skaistys. Jam motyvuotai atsakė J. Šarapnickas, Pr. Dauginas, Ant. Ruzgys, J. Romikaitis. Kalbėjo dar Alf. Patamsis, P. Bulkė, Alb. Krakaitis ir eilė kitų. S-mo p-kui pastačius klausimą balsavimui už įgaliojimų LN v-bai suteikimą skolinti $250.000 garantuojant, reikalui esant, b-vės turtu ir už apie $275.000 naujus liet. namus pasisakė 210 balsų, o prieš nė vienas.

Ištatų 64 par., kuriuo vienam asmeniui buvo leidžiama parduoti nedaugiau 5 akcijų, buvo pakeistas 122 balsais į šią redakciją: "Par. 64. Viena akcija turi vieną balsą. Vienam fiziniam ar juridiniam asmeniui draudžiama parduoti daugiau, kaip 10 akcijų". Kitas pasiūlymas buvo pakelti ribą iki 20 akcijų asmenims ir iki 100 akcijų org-joms. Už šį pasiūlymą pasisakė 49 balsai.

Palūkanų už šėrus 5% už 1962 m. iš amortizacijos kapitalo po karštų diskusijų nariai nutarė prirašyti 105 balsais. 54 balsai pasisaké, prieš dividendų skyrimą. Kada šias palūkanas išmokėti, turės nutarti būsimieji visuotiniai LN narių susirinkimai.

Nesant klausimų ir sumanymų, pirm. Ant. Lukoševičius s-mą uždarė 10 v.v. nuoširdžiai padėkodamas nariams už kantrybę ir pozityvius sprendimus.

Malonų palinkėti naujajai v-bai geriausio pasisekimo pastatyti šiemet mūsų grąžųjį reprezentacinį pastatą — Tautos Namus Hamiltone! Sk.St.

VAJUS TAUTOS NAMAMS 102 savaitėje davė $400 ir pasiekė $101.900. Nuoširdžiausiais ačiū Škėmų šeimai, kurios visi trys nariai — Juozas, Aleksandra ir dukrelė Janė įstojo LN nariais, įteikdami $300 čekiais. P. Proškienė irgi įteikė $100. Gražiausia visiems Tamstoms padėka!

HAMILTONO IR APYLINKĖS LIETUVIŲ ŽŪKLAUTOJŲ IR MEDŽIOTOJŲ KLUBO STEIGIAMASIS SUSIRINKIMAS įvyks balandžio 7 d., Verbų sekmadienį, 5 val. p.p. parapijos salėje. Maloniai kviečiame visus užsiregistravusius ir norinčius būti šio klubo nariais atsilankyti. Šiame susirinkime bus svarstomas ir priimtas klubo statutas ir aptariami klubo veikimo ateities planai, renkami valdomieji organai ir t.t. Steigiamajame susirinkime dalyvavusių alfabetinis sąrašas bus iškabintas garbingoje vietoje ateities klubo būstinėje.

Organizacinis komitetas

Darbininkai nikelio pramonėje

INCO — International Nickel Co. metalų gamybos bendrovė. Jos amžius apie 60 metų, nors anksčiau ji vadinosi kitu vardu. Ši bendrovė pirmoje eilėje gamina nikelį, o taip pat varį, geležį, sidabrą, auksą ir kitus brangiuosius metalus, iš viso — 13 metalų.

INCO vyr. būstinės yra Niujorke ir Toronte. Pagrindiniai jos gamybiniai centrai yra prie Sudbury, Ont. ir Thompson, Man. INCO jieško metalų visame pasaulyje. Neseniai du jos geologai nuvyko į N. Gvinėjos salą, kurioje dar gyvena puslaukiniai žmonės. INCO pagamina apie 80% viso laisvojo pasaulio nikelio. Likusius 20% pagamina kitos bendrovės. Laisvojo pasaulio nikelio metinė produkcija siekia apie pusę bilijono svarų. Nikelio paklausa visą laiką yra didelė — kasmet parduodama per 80% pagaminto nikelio. Didžiausias nikelio ėmėjas yra JAV, nuperkąs per 50% viso parduodamo nikelio.

Nikelio svaras kainuoja 86 kanadiški centai. Bendrovė savo metalais kasmet daro apyvartą apie pusę bilijono dolerių, padarydama apie $100 mil. gryno pelno. 1962 m. gauta gryno pelno $94.221.000. INCO yra viena turtingųjų pasaulio bendrovių, tačiau jos darbininkų atlyginimas nėra augštas. Šiuo metu INCO darbininkų atlyginimas yra $203 - $2.48 už valandą, neskaitant specialistų. Atlyginimo atžvilgiu INCO darbininkai Kanadoje stovi penktoje vietoje.

UNIJOS

Iki 1942 m. INCO darbininkai neturėjo jokios unijos, dėlto čia darbo sąlygos buvo labai blogos. 1942 m. tos b-vės darbininkams vadovauti pradėjo Mine Mill unija. Jos konstitucija darbininkams palanki, bet pati unija yra prokomunistinė. Buvo stengiamasi į tos unijos vadovybę įtraukti antikomunistinių žmonių, bet, deja, tokių neatsirasdavo.

Didžiausia kova prieš Mine Mill uniją prasidėjo 1958 m. rudenį, kai INCO darbininkai išėjo į streiką. Propaganda buvo teisinga, tik ji buvo vykdoma ne laiku, ir tas davė labai blogus rezultatus. Buvo kovojama prieš komunizmą, o reikalaujama, kad darbininkai sustotų streikavę. Taigi, propaganda daugiau lietė darbininkus nei komunistus.

Nuo 1962 m. rudens INCO darbininkams vadovauja Steelworkers unija, kurios centras yra JAV. Kai kalbama apie tas unijas, sakoma: Mine Mill yra prokomunistinė, o Steelworkers — antikomunistinė ir demokratinė. Pirmosios aptarimas yra tikslus. Dėl antrosios — tektų suabejoti, nes ir joje jau dirba keli komunistai, perėję iš Mine Mill unijos. Ar jie perėjo Maskvos įsakymu, — sunku pasakyti. Vienas jų yra O. Larson, kurs 15 metų buvo Mine Mill unijos vicepirmininkas ir važinėjo po skyrius su komunistinėmis paskaitomis.

Steelworkers unijos leidžiamas laikraštis "Miners Voice" š.m. kovo mėn. nr. per visa pirmąjį puslapį propaguoja naują NDP partiją ir jos vadą Douglas. Ši partija yra socialistinė ir anksčiau vadinosi CCF. Balsuoti už ją kviečia ir komunistai tose apylinkėse, kur nėra komunistų kandidatų. NDP vadai neigia betkokį ryšį su komunistais, tačiau pastarųjų gretinimasis nuteikia itariamai. J. J.

LONDON, Ont.

LIETUVIAI KATALIKAI PRAŠOMI APSISPRĘSTI dėl priklausymo parapijai. Klebonas atkreipė tikinčiųjų dėmesį, nurodydamas liet. pamaldų Londone išsilaikymo sunkumus. Daug tautiečių pastoviai nepriklauso nė vienai parapijai, o tai šiuose kraštuose nepageidaujama. Kiti vėl priklauso anglų kanadiečių parapijoms ir tik ligos ar artimųjų mirties atveju atsimena lietuvį kunigą ir šaukiasi jo pagalbos. Susidaro nenormali būklė: liet. kunigas rūpinasi dvasiniais reikalais visų tautiečių, bet jo vedamas pamaldas nuolat lanko ir remia maždaug tik 10%. Klebonas - kapelionas prašo visus dabar apsispręsti, kuriai parapijai jie nori priklausyti. Norintieji ateityje naudotis lietuvio kunigo patarnavimais, prašomi skambinti kun. J. Danieliui tel. 432-3475 arba su juo susitarti po liet. pamaldų. Šis pageidavimas neliečia tų, kurie dabar pastoviai lanko tas pamaldas ir aukoja vokeliais.

TAUT. ŠOKIŲ GRUPĖ, vad. psktn. D. Chainauskienės, po sėkmingo debiuto Vasario 16 minėjime turėjo mažą pertrauką ir dabar vėl pradedą darbą. Jie nori pasiruošti, kad galėtų dalyvauti Motinos Dienos programoje, jei kur nors bus kviečiami. Grupę sudaro paukštytės, vilkiukai, mažesni skautai ir skautės maždaug 7-12 m. amž.

SKAUTŲ VEIKLA pagyvėjo, nes dabar Londonas yra daug "turtingesnis": anksčiau būdavo sunku surinkti tuziną vaikų, o dabar jų yra jau 3-4 tuzinai. Siuo metu psktn. D. Chainauskienė praveda savotiškas varžybas "Ką jūs žinote apie Lietuvą: jos miestus, upes, ežerus ir t.t.?" Ji sako, kad vaikai žino daugiau, negu buvo galima tikėtis. Skautai iškilmingoje sueigoje pagerbė Šv. Kazimierą.

VIDA ČEGYTĖ, jaunosios kartos veikėja, skautų buvo pasveikinta jos dvidešimtojo gimtadienio proga. Sueigos metu jai buvo įteikta dovanėlė. Ji dvejus metus iš eilės buvo skautų vasaros stovyklos adjutantė: groja fisharmonija per liet. pamaldas, aktyviai dalyvauja skautų ir bendruomenės veikloje ir, svarbiausia, yra labai mėgiama mūsų mažųjų. D. E.

SUDBURY, Ont.

REKOLEKCIJAS sėkmingai vedė bažnytinės teisės daktaras Tėvas Kornelijus Bučmys, OFM, iš Toronto Prisikėlimo parapijos. Gaila tik, kad nevisi galėjo atlikti velykinę, nes šiuo tarpu yra daug ligonių. Šiemet lietuvišką klebonija išlaikė E. O. Sakalauskai, K. E. Šviežikai, M. A. Pranskūnai ir P. J. Gabrėnai.

— Vieton J. Vaičeliūno į bažnytinį komitetą pakviesta Agota Pranskūnienė. Krsp.

St. Catharines, Ont.

BANDĖ APIPLĖŠTI T. B. Mikalauską, OFM, grįžtantį iš bingo lošimų. Kažkoks užsimaskavęs asmuo atkišo šautuvo vamzdį ir griebė už dėžutės, kurioje, atrodė, yra pinigų. Bet ten jų buvo tik keletas dolerių smulkiais, nes visa kita buvo padėta banke. Policija jieško nusikaltėlio. Vietinė spauda šį įvykį labai išpūtė ir paskelbė didžiausiom raidėm kaip sensaciją.

REKOLEKCIJAS vedė kun. B. Pacevičius. Jo turiningų pamokslų klausėsi gausus būrys tautiečių. Sekmadienį prisirinko pilna šventovė tautiečių — apie 100. Sekmadienį kun. B. Pacevičių pavadavo kun: Pr. Gaida.

Humphries Motors
LIMITED
74 Kenulworth Ave. N.,
HAMILTON, ONT.
Automobilių pardavimas:
1963 RAMBLER, laimėjusio šių metų geriausios mašinos premiją. Taip pat vartotų įvairių modelių.
Prašome kreiptis į mūsų atstovą
Emil Beržaitis
Telef.: Įstaigos — LI. 9-2478
Namų — JA. 2-7800

NOTARAS
ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.
savo įstaigą nuo liepos 1 dienos
perkėlė
į naujas patalpas —
Turner Building (Suite 203)
21 Main St. East, Hamilton.
Telefonai palieka tie patys:
įstaigos: JA. 7-5575
namų — FU. 3-8928

MONTREAL, Que.

(Atkelta iš 8 psl.)

bonijos salėje turėjo diskusijas tema 'Tautybė ar religija'. Moderuojant dr. H. Nagiui, už tautybę kalbėjo inž. A. Pusarauskas, o už religiją inž. P. Povilaitis. Diskusijose dauguma pasisakė pirmoj eilėj už tautybę, tačiau priėjus prie išsilaikymo išeivijoje klausimo buvo pareikšta perdaug pesinias išleistuves. A. Z.

Dail. A. Tamošaitienės paroda. Montrealio un-te, Centre Sociale pastate 2222 Maplewood Ave., balandžio 19 — gegužės 3 d. įvyks p. Tamošaitienės meno kūrinių ir kilimų paroda. Ruošia Montrealio Studentų Sąjunga drauge su Societé des Artistes. Bus išstatyta virš 40 eksponatų. A. Rudinskas

Korektūros klaidos spaudoje dažnai pasitaiko. Klaidą, liečianti "Paramos" metinį balansą, šį kartą buvo padaryta ne "Žiburių" spaustuvės, o rankraščio, rašyto mašinėle. Matyt, perrašinėtojui išsprūdo vienetas, kuris šiuo atveju reiškė milijoną. Red.

Čekių sistemas įvedimo formalumai "Lito" bankelyje jau sutvarkyti. Greitu laiku bus atspausdinti "Lito" čekiai, paskelbtos naujos darbo valandos ir visa operacijų tvarka.

"Lito" vajaus komitetas turėjo labai gyvą pasitarimą veiklos klausimais. Dalyvavo: P. Adamonis, G. Alinauskas, Alb. Blauzdžiūnas, P. Petronis, V. Piečaitis, J. Valiulis ir P. Rudinskas.

Perkėlusiems savo santaupas į "Litą" duodamas nemokamas gyvybės draudimas iki $2000, mokami 4¼% dvidendų, nesuvaržytas betkurios sumos išėmimas. Naujiems nariams dividendai skaičiuojami nuo sekančio mėn. 1 d. P. R.

J.Em. kardinolas P. E. Leger, paskirtas konsistorinės kongregacijos nariu Romoje. Tai svarbi pareiga Vatikane. Ta Kongregacija arba popiežiaus ministerija tvarko vyskupų ir kitų pareigūnų skyrimą ir t.t.

WELLAND, Ont.

REKOLEKCIJOS Wellando ir Port Colborne lietuviams balandžio 6 d., šeštadienį, St. Mary bažnyčioje, 8 val. vak. Balandžio 7 d., sekmadienį, pamaldos 11 val. 30 min. Pamokslus sakys kun. dr. P. Gaida. Maloniai kviečiami visi lietuviai dalyvauti. B.M.

★

Ilgisi kolonijų dienų

Praslinkus metams po Indijos įžygiavimo Goa provincijon, kuri buvo portugalų valdoma 450 metų, gyventojai pradeda ilgėtis kolonijų dienų. Gyvenimo lygis prie portugalų buvo žymiai augštesnis. Dabar visa krašto ekonomija sulyginta su Indijos. Gyventojai pamatė skirtumą ir skundžiasi: "Portugalams valdant buvome vadinami provincija, dabar tapome kolonija".

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"
ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI $3.000, morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKIŲ PATARNAVIMAS.
Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro.
21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 8-0511

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

GEN. KONS. J. BUDRYS kovo 19 d. dalyvavo priėmime, kurį surengė gubern. Rockefelleris Albany mieste. Lėktuvais nusigabeno 65 konsulus, pristatė posėdžiaujančiam Niujorko valstybės seimui, paskui vaišino gubern. rūmuose ir aprodė savo turtingą meno galeriją.

$5000 LIETUVIŲ FONDUI. Kovo 17 d. Ročesterio vajaus komitetas pradėjo rinkliavą. Salėn susirinko apie 50 LF rėmėjų. Išsidalinti paruošti pasižadėjimų lapeliai. Čia pat pasižadėjimais surinkta $4100. Anksčiau iš Ročesterio buvo pasiųsta $405. LB apyl. v-ba yra jau įmokėjusi $1000. Iš viso šiuo metu Ročesterio lietuvių auka LF yra $5.100, įmokėta $2.901.

KUN. B. SUGINTAS savo vardinių proga paaukojo Liet. Fondui $100.

VINCENTA STULGINSKIENĖ mirė kovo 8 d. Velionė su šeima Pittsburghe išgyveno apie pusę šimto metų; ilgiausiai gyveno Duquesne, Pa., kur turėjo maisto krautuvę. Petras ir Vincenta Stulginskiai, auklėdami nemažą šeimą, ir sunkiai dirbdami prekyboj, visada buvo nuoširdūs ir duosnūs vargšams ir lietuviškiems reikalams.

VYT. VALAITIS, "Newsweek" žurnalo fotografas, išvyko į Romą. Kartu aplankys ir kitus Europos miestus.

JONAS MUŠINSKAS, 78 metų amžiaus, clevelandietis, mirė kovo 15 d., ištikus gaisrui jo namuose. Palaidotas kovo 20 d.

PASAULINĖ RANKDARBIŲ PARODA VAŠINGTONE buvo surengta kovo 10-24 d. Prekybos Departamente. Dalyvavo 42 valstybės, jų tarpe Bulgarija, Lenkija, Vengrija, Jugoslavija ir Lietuva.

Lietuvos pasiuntinybė Vašingtone pateikė šiuos eksponatus: vieną dekoruotą spalvotą vazą, vieną medžio drožinį "Berymanti moteris", vieną medžio kryžių, vieną medžio koplytėlę, Sibiro tremtinių pagamintą rožinį iš juodos duonos, rankšluostį, vieną tautišką stalo užtiesaią, gintaro ir margučių.

Lietuvos vitrina buvo nufilmuota. Atidarymo metu stovėjo: E. Jurgėlaitė, Pr. Laučkaitė ir A. Vitėnaitė.

Televizijoje buvo parodyta Lietuvos vitrina su lietuvaitėmis taut. drabužiais.

Vitrinos įrengimu rūpinosi O. Kajeckienė. Š.m. kovo 11 d. "The Washington Post" įdėtas Rasos Gustaitytės straipsnis "Artistry Is Treasure Trove", kur paminima Lietuvos dalyvavimas parodoje su Sibiro kalinių rožiniu.

Britanija

"DAILY MAIL" vasario 21 d. rašė, kad 21 m. amžiaus lietuviui Rimui Vainoriui pavesta paruošti 60 minučių filmą "City Be My Overcoat". Tema: Nottinghamo miestas jaunuolio akimis. R. Vainorius yra kinematografijos studentas. Jo darbą remia miesto meno ir dirbinių kolegija.

BERLYNO SPAUDOS INFORMACIJOS V-BA 1963 m. sausio 25 d. raštu perdavė Berlyno burmistro Willy Brandt padėką Valerijai Čekauskienei-Grinkevičiūtei už jos straipsnius lietuvių tremties spaudoje apie dabartinį Berlyną ir jo 'gėdos sieną".

B. VALTERIENĖ tarpt. muzikos festivalyje laimėjo II ir III premijas. Festivalis įvyko Valijoj, Llangollen miestelyje. Anksčiau Leamingtone už lietuvių liaudies dainas ji gavo dvi pirmas premijas.

ADOMAS VILIUS, evangelikas, senosios kartos lietuvis, mirė ir vasario 23 d. palaidotas Wolverhamptono miesto kapinėse. Velionis ką tik buvo įžengęs į 91 metus.

SUMAŽĖJUS DARBUI vietinėse kasyklose, į Valijos anglies kasyklas iš Wolverhamptono išvažiavo J. Snabaitis ir A. Radušis.

Prancūzija

M. ŠARKAUSKAITĖ Strasburge gyvena senelių prieglaudoje. Ji netrukus sulauks 98 metų. Tai vyriausio amžiaus lietuvė Prancūzijoj. Ji vis dar tikisi sugrįžti į laisvą Lietuvą.

A. ŠUMSKIENĖ, gyv. Villerupt (Meurthe et Moselle), ruošiasi išvykti Amerikon pas savo dukrą. Lankėsi su sūnumi Paryžiuj.

MIRUSIEJI: Jaknevičius, V. Kubilius, P. Tupčiauskas, seselė Skolastika, p. E. Beinorienės, gyv. Toronte pusseserė.

BUV. LEGIONIERIUS J. KUPRINSKAS grįžęs iš Alžerijos apsigyveno Kunacher. Turi namus, vedė ir augina dukrelę. Paruošė Pr. Al.

Gardaus maisto SIUNTINIAI į USSR
Pristatoma laike 2-3 savaičių.
Pilnai garantuota.
20 svarų cukraus $15.90
20 svarų miltų $15.75
20 svarų ryžių $18.00
10 svarų sviesto $23.50
20 svarų taukų $26.90
Type 122 $33.20
10 svarų cukraus
10 svarų miltų
10 svarų ryžių
10 svarų taukų.
Greetings "R" $34.00
1 svaras kavos pupelių
1 svaras kakavos,
1 svaras šokolado, 2½ sv. alyvos
2½ svaro cukraus,
2½ svaro ryžių, 1 svaras sūrio,
2½ svaro rūkyto bekono,
2½ svaro rūkyto kumpio,
2½ svaro džiovintų vaisių.
Household Special $41.80
1 svaras kavos pupelių,
10 svarų cukraus, 10 sv. miltų,
10 svarų ryžių,
5 sv. rūkyto bekono,
2½ svaro aliejaus virimui,
2½ svaro rūkyto kumpio.
PRAŠYKITE MŪSŲ PILNO SĄRAŠO, KURIAME RASITE DAUGIAU SIUNTINIŲ PAČIŲ PASIRINKIMUI.
Siųsk pinigus į SSSR
Tik GRAMERCY duoda jums:
• Pilną garantiją
Mes turime Bankų ir Apdraudos Departmaento leidimą ir bondyti iki $20.000.
• Geriausias pristatymas
Nieko neatskaičiuojama. Maždaug 10-14 dienų.
• Išmokama pilnai
• Pasirašyti kvitai
Tik mes vieni duodame pasirašytus gavėjo kvitus už visus persiuntimus.
Kursas: 9 rubliai už $10. Už patarnavimą — iki $35 — $3.50. Virš $35 — 10%.
Specializuojasi nuo 1947 metų.
GRAMERCY Shipping Co.
118 EAST 28th STREET,
NEW YORK 16, N.Y., USA.
Tel. MU. 9-0598.

VADOVAVIMAS

Dabar yra laikas vienybei: valstybinės gerovės vienybei, valstybinės veiklos vienybei ir vienybei, remiant mūsų valstybinę nepriklausomybę.

Progresyviųjų Konservatorių Vyriausybė, kuriai vadovavo John Diefenbaker, turėjo tikslą išlaikyti pagrindinius Konstitucijos principus, išnaikinti diskriminaciją, mūsų tautinių kilmių įvairumą padaryti visų pasididžiavimo šaltiniu, kad kanadiečiai suprastų mūsų kultūrinės istorijos turtingumą, kiekvienam kanadiečiui įdiegti Sir Georges Etienne Cartier dvasią, "pirma visko, būkime kanadiečiais".

Toje dvasioje John Diefenbaker Kanados žmonėms dabar pateikia programą sekantiems penkiems metams. Ši valstybinio tikslo programa pasieks valstybinės vienybės pajutimą, — tęs ekonominį augimą, — imsis greitos akcijos miestų atnaujinimui, išvystys valstybinį jėgainių tinklą, — išplės valstybinę žemės ūkio programą, — padidins specialybių mokymą, — praplės socialinį saugumą, — kovos už pasaulio taiką ir nusiginklavimą.

John Diefenbaker kovoja už Kanadą. Už pilnas pilietines teises VISIEMS kanadiečiams. Už platesnes galimybes, padidintą saugumą, socialinį teisingumą ir žmonių gerbūvį kiekvienam kanadiečiui.

John Diefenbakeriui vadovaujant Kanada toliau augs ir klestės.

Balandžio 8-ją balsuokite už Progresyviuosius Konservatorius

Spausdinama Kanados Progresyviųjų Konservatorių Partijos

Lietuvių operos triumfo dienos

AL. GIMANTAS

Čikagos liet. operos kolektyvui pereitą sezoną pastačius didingąją "Aidą", net ir didžiausi skeptikai sutiko, kad, taip vadinamoji "grand opera", kuri, paprastai, laikoma savotišku delikatesu šio kontinento kultūriniame gyvenime, yra pilnai prigijusi ir įsiliejusi į bendrąją lietuviškąją kultūrinę veiklą. Dar daugiau — pripažinta, kad lietuviškosios operos pastatymai yra kartu ir puiki reprezentacija amerikiniuose sluogsniuose. Ar nebuvo miela neseniai skaityti kronikos žinutę, kad Niujorko Metropolitain operos leidžiamos "Opera News" mini ir jau tuo pačiu pripažįsta lietuviškąją operą Čikagoje? Sutikime, kad netiek jau daug lietuviškųjų įvykių pajėgia patraukti vietinės spaudos, radijo ir televizijos dėmesį. Tą faktą reikia laikyti laimėjimu nevien tik pačiai operai, bet ir visiems bendriesiems reikalams.

Sunku ir patikėti, kad jau šeštąjį kartą lietuviškoji opera pakelia uždangą net dviem premjerom "Cavalleria Rusticana" ir "Pagliacci". Kai 1957 m. buvo debiutuota su Verdi "Rigoletto", vargiai kas tikėjo, kad sekančiais metais lietuviškosios rampos šviesą išvys Gounod's "Faustas" arba 1959 m. Bizet's "Carmen". Kaip žinia, iki to meto lietuviškosios operos pagrindą sudarė Čikagos vyrų choras. Tie entuziastai ir dainos mylėtojai paskatinti nepaprastai šilto visuomenės atsiliepimo ir pritarimo, 1960 m. persiorganizavo į operinį vienetą, kuris svetimtaučiams nuo tada ir žinomas, kaip "Lithuanian Opera of Chicago". Tais pat metais uždanga pakeliama Verdi "Il Travatore" operai. Neeilinės ir didingosios Verdi operos 'Aidos" pastatymui prireikė jau kiek ilgesnio laiko. Jos premjera įvyko 1962 m. Savųjų ir svetimųjų atsiliepimai puikūs. Jie įkvėpia dar didesnio ryžto ateities darbams.

Ir taip priartėjame prie šiųmetinių pastatymų, tai P. Mascagni "Cavalleria Rusticana" ir R. Leoncavallo "Pagliacci". Tai operos, kurios, kaip žinia, niekad nenuimamos nuo teatrų scenų, kurios vis kartojamos, naujai statomos, bet niekad nesenstančios. Jos visad gyvos, naujos, patraukliios ir žavios. Būtų neįmanoma išvardinti visus liet. operos kolektyvo narius, taip šauniai besidarbuojančius, taip labai mylinčius muziką ir gražiai beįvairuojančius liet. kultūrinį gyvenimą, bet būtina paminėti abiejų naujų operų dirigentą A. Kučiūną, režisorių K. Oželį, dailininką V. O. Virkau, chormeisterius A. Stephens, A. Gečą, F. Strolią, akompaniatorių A. Vasaitį.

"Cavalleria Rusticana" solistai: Turiddu — S. Baras, Santuzza — D. Stankaitytė, Lucia — I ir III pastatyme Alvina Giedraitienė ir II-me G. Peškienė, Alfio — A. Brazis, Lola — I ir II-jame R. Mastienė, III-jame A. Stempužienė. "Pagliacci" dainuoja: Tonio — I ir II past. A. Brazis ir II-ajame St. Liepas, Canio — St. Baras, miestelėnai — B. Maciukevičius ir V. Radžius, Nedda — I ir III Pr. Bičkienė, II-ajame Ch. Bartulienė, Beppe — I ir III J. Savrimavičius, II-ajame L. Baltrus, Silvio — L. Sodeika.

Derėtų atkreipti dėmesį į faktą, kad keletas solistų yra keičiami, t.y. viename spektaklyje dainuos vieni, kitame kiti. Tai atlikta sąmoningai, tenorint suteikti progą ir kitiems mūsų solistams pasirodyti liet. operos pastatymuose. Tas, be abejonės, miela žiūrovams ir labai naudinga patiems solistams.

Visos šitos mintys kilo besėdint Čikagos miesto centre esančio Studebaker teatro parteryje, bevartant įdomiai išleistas operos programas ir besiklausant savo instrumentus bederinančių orkestrantų.

Nauji išradimai

Sparčiai žengia elektronika

BAL. BRAZDŽIONIS

Elektronikoj dažnėja išradimai, ypač dabar, kai skiriami milijonai dolerių lektyniavimui erdvėje. Ir satelitai, ir televizijos bangų transliacijos erdvėje, susižinojimo sistemos ir įvairūs radarai įgalina mokslą pritaikinti elektronikos išradimus. Todėl trumpai pažvelkime kas padaryta šioj srityj.

1. JAV aeronautikos ir erdvės administracija išleido labai tikslų prietaisą "Syncom", kuris gali skaičiuoti elektronų pagalba satelitų greitį ir kiek kartų satelitas aplekia aplink žemę. Satelito greitis gana didelis — 22.000 mylių ir daugiau į valandą. Šis prietaisas gali lengvai per 24 val. satelitus sekti ir registruoti. Todėl naujasis astronautas, kuris rengiamas siųsti erdvėn, turės tikslų rodytoją, kiek kartų aplėkė.

2. Daug pasiekta ir mėnulio tyrime. Raketa Mariner II praskrido viena mėnulio puse ir atsiuntė su televizijos kamera vaizdus į žemę. Negana to, televizijos kameros labai tobulinamos ir karo reikalams. Štai GE b-vė jau gamina dviejų modelių transistorines televizijos kameras. Jos lengvos ir jų dydis: 11,5 inčo ilgio, 5,5 inčo diametro, o sveria vos 10 sv. Su tokiom kamerom ateities kareivis gali lengvai pasiekti užfrontę. Tie modeliai yra abu panašūs vienas į kitą, juos galima reguliuoti net dviejų pėdų ilgio nustatymo lešiais. O jų matomumas labai toli siekia ir gali daiktus priartinti.

3. Raytheon b-vė turi išradusi ir padariusi mažą radaro stotį, kurios spinduliai siekia nuo 30 yardų iki 12 mylių. Visas aparatas su 7 inčų paveiksline lempa sveria tik 43 sv. Tam radaro aparatui nereikia jokios didelės specialios antenos ir kainuoja $2300. Policija kartais naudoja automobiliistams gaudyti, kai jie pergreitai važiuoja.

4. Televizijos priimtuvai dabar jau gaminami su UHF skirstytuvais. Tai imtuvo dalis, kuri galės priimti daugiau kaip 80 televizijos tinklų. Tie imtuvai įgalins pagauti kuo daugiausia stočių. FCC valdžios įstaiga jau nuo 1964 m. balandžio 30 duos leidimą visoms stotims leisti UHF bangas į televizijų tinklus. Taigi, kas dabar rengiatės pirkti televizijas, klauskite, ar yra ta imtuvo dalis jau parengta naujam jungikliui — vad. "tuneriui" įdėti.

5. Dr. Louis Kalender, dirbąs Baltimorės Sinai ligoninėj, išrado elektroninį įtaisą, pavadintą "Nerve Finder" — ligų suradėją. Šis įtaisas labai lengvas ir gydytojai gali sau patogiai nešioti. Jis elektronų pulsais suranda žmogaus kūne besivystantį vėžį, paralyžiaus sukėlėją ir auglio pradžią. Ypač pagelbsti nustatyti kurioj žmogaus kūno dalyje yra nervai sukrikę. Aną kartą rašiau, kaip su tam tikru įtaisu galima surasti vėžio ligą ir elektronų pulsais ja sunaikinti. Tas prietaisas dar nėra tiek tobulas, bet jau gydytojų praktikuojamas. Taigi, ateis laikas, kad baisioji vėžio liga bus nugalėta galbūt ir elektronų pagalba.

6. Sanotone b-vė pagamino geresnio girdėjimo įtaisą — "Wisp-Ear". Šis įtaisas vos tesveria pusę uncijos su visa baterija. Tai labai patogus įtaisas, kurį galima nepastebimai nešioti ausyse, nes yra tik amerikinio dešimtuko dydžio. Tam įtaisui — garso stiprintuvui nereikia jokios elektroninės lempos, atskiros vielos ar atskiro įjungimo.

7. Telefono bendrovė praneša, išradusi naują mikrofoną. Jis padarytas iš elektromagneto, apvijų ir anglies dalelių. Jis yra stiprus ir 4 kartus ilgiau laiko.

Taigi, matome, kad visos b-vės stengiasi ką nors išrasti ir pritaikinti žmonių gerovei. Būtų gera, kad ir atomas būtų įkinkytas žmonių gerovei, o ne naikinimui.

Akmenys raudojo, budeliai kvatojo

VIETOJE "PARTIZANŲ" RECENZIJOS

Dar mūsų viduriniosios kartos dienomis narsieji suomiai savo krūtinėmis pridengė raudonosios vergijos antplūdį į savo numylėtos šalies padangę. Dar mūsų atmintyje Varšuvos gynėjai mirė po augštų mūrų griūtimi, gindami savo tėvynės laisvę ir dar taip neseniai kovojo vengrai su rusiškojo pavergėjo tankais. Bet pasaulis buvo nebylus. Be pagyrų ir bereikšmių užuojautos žodžių jie nieko daugiau nepatyrė.

Mūsų narsieji girių broliai nepatyrė nei to: nei didžio garso, kaip Alkazaro didvyriai, nei nuoširdžios užuojautos, kaip vengrų sukilėliai.

Didis liūdesys apima, susimąsčius ties mūsų tautos nedalia. Per šimtą tūkstančių nukankino šis šiaurės tironas, kurių apie pusė krito partizanų kovos lauke, o kiti žuvo lediniame Sibire. Mūsų liūdesį didina dar ir ta aplinkybė, kad šie mūsų broliai didžiąja dalimi buvo naikinami amerikoniškomis priemonėmis: vežami Sibiran amerikoniškais sunkvežimiais ir net traukiniais, medžiojami amerikoniškais ginklais, o budeliai maitinami amerikoniškais konservais. Gi kai mūsų partizanai laukė pagalbos iš Vakarų pasaulio, tai niekas nenusiuntė nė sardinų dėžutės, nes nenorėjo užrūstinti savo kovos "draugo" bolševikiško ruso, kuris šlandien ir jiems jau neria vergijos kilpą ant kaklo.

★ ★

Šitaip buvo apviltas mūsų laisvės kovotojas. Jis buvo nesuprastas ir net nepastebėtas kitataučių, už kurių laisvę jis taip pat kovojo. Betgi čia tai esama ir mūsų pačių, laisvojo pasaulio lietuvių, kaltės. Reikės gerokai pasitempti, kad didžioji Lietuvos miškų brolio paslaptis būtų atskleista visam pasauliui. Mūsų tautos amžinųjų Pilėnų didvyriai savo kovos didybe ir narsa turi tapti žmonijos laisvės simboliu, o demoniškos vergijos nešėjo nesunaikinamu priešu.

★ ★

Mes esame skaitę ar girdėję apie žiaurius karalius ir vadus. Mes žinome Erodą, Atilą, Tamerlaną, Henriką VIII ir kitus. Betgi jų visų žiaurumas yra tik šviesus šešėlis, palyginus su žiaurumu Kremliaus erodų. Ir kai paskaitai J. Daumanto "Partizanus", kur aprašoma mūsų garbingųjų laisvės kovūnų dalia, pats save klausi, ar mūsų tautos budeliai yra žmonės? Juk net nė žiauriausi žvėrys netampo savo aukos gyslų, nebado jos akių, su pjūklais nepjausto jų kūnų ir nevalkioja jų po turgavietes ir šiukšlynus. Kas girdėjo, kad lūšis ar hiena nunarstytų stirnos nagus, jos odoje išdegintų Gedimino stulpus ir kitokius simbolinius ženklus, o skaudžiausias jos kūno dalis badytų adatomis ir karštais virbalais? O visa tai darė bolševikas Lietuvos partizanams ir net beginkliams tautiečiams. Tai kas gi yra tie žiaurūs sutvėrimai ir kas duos jiems vardą?

★ ★

Šią knygą privalu turėti ir perskaityti kiekvienam lietuviui. Ji ypač apmirusios tautinės sąmonės tremties broliui yra, tarytum, sąžinės šauksmas ir įpareigojimas neįklimpti svetimuose smiltynuose.

"Partizanus" reikia skaityti ypač mūsų tremties jaunimui. Iš jų jis patirs kokios vertybės slypi jų mažutės, bet narsios tautos žmonėse ir kokiais žygiais paženklintas Lietuvos vardas.

★ ★

Knyga parašyta į Vakarus prasiveržusio partizano J. Daumanto — Juozo Lukšos. Tenka tik pasakyti, kad jo būta netik sumanaus ir narsaus kovotojo, bet ir talentingo plunksnos vedžiotojo. Deja, pastarojo talento sėklai buvo nelemta tankiu želmeniu sudygti, nes juodoji ranka nutraukė ir jo jaunystės džiaugsmų giją, kaip ir dešimties tūkstančių jo draugų. Jis žuvo išduotas pogrindžio bendradarbio, kurio sąžinė nuėjo tautos judošių keliais.

Jnozas Daumantas, "PARTIZANAI". II papildytas leidimas, išleistas "Į Laisvę Fondo", spausdintas "Draugo" spaustuvėje 1962 m. Iliustracijos ir aplankas dail. P. Lapės. Kaina $4.50.

A. Kalnius

Gyvenimas filmuose

DOVYDAS IR LIZA

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

Filmų pramonėje išleistų sumų dydis jokiu būdu nėra tiesiog proporcingas filmo meniškumui. Labai dažnai masinės scenos, tūkstančiai veikėjų pajėgia tik šiek tiek prablaškyti žiūrovą, nepateikdami jokios gilesnės minties bei nepalikdami jokio pastovesnio įspūdžio (išimtis gal bus tik "Lawrence of Arabia").

Įdomi priešingybė — filmas "David ir Lisa". Dramaturgė Eleanor Perry ir jos vyras teatro režisorius Frank Perry susidomėjo Brooklyno psichiatro dr. Theodore I. Rubin to paties vardo nedidele knygele, kur gydytojas vaizdžiai aprašo dvieju jaunuolių, anksčiau kiek psichiškai pakrikusių, grįžimą į normalų gyvenimą. Tiek Eleanor, tiek jos vyras anksčiau turėjo patirties vien tik teatriniuose pastatymuose, bet buvo beveik neįmanoma šį veikaliuką pritaikyti teatrui. Tokiu būdu ji paruošė tekstą pirmajam judvieju filmui. Turiniui trūkstant sensacijų, nepavyko rasti nei vienos filmų bendrovės, kuri sutiktų šį filmą finansuoti. Iš privačių šaltinių pavyko susiskolinti $200.000 ir filmas buvo susuktas per 25 dienas. Reikėjo skubėti, nes vertė finansiniai įsipareigojimai. Nugabenus filmą į tarptautinę filmų parodą Venecijoje, pereitą vasarą Frank Perry laimėjo premiją, kaip geriausias naujas režisorius, pasirodęs su savo pirmuoju kūriniu. Vėliau San Francisco filmų festivalyje abu pagrindiniai šio filmo veikėjai laimėjo geriausių artisto ir artistės premijas. Ir visdėlto iki pereitų metų lapkričio mėn. šis filmas dar vis nesulaukė nei vienos bendrovės, kuri apsiimtų jam atstovauti. Dabar filmas rodomas su dideliu pasisekimu, o režisorius Frank Perry pateko į "Oscar" premiju kandidatus.

Filadelfijos apylinkėse psichinių ligų sanatorijoje, tarp kitų protiškai nepilnai išsivysčiusių asmenų, ypač išryškinta dvieju jaunuoliu santykiai. Dovydas — gabus studentas, puikiai besiorientuojąs įvairiose srityse, tačiau uždaras, nepakeliąs draugystės. Jis jokiu būdu neprisileidžia, kad kas jį paliestų, nes jo įsitikinimu, palietimas žudo. Liza — daug jaunesnė už Dovydą, šizofrenikė, dažnai tyli per ištisas valandas. Ji jaučiasi esanti dviguba asmenybė; kaip Liza ji kalba tik rimuotais sakiniais, bet kaip Muriel ji yra nebylė ir su kitais bendrauja vien parašomų žodžių pagalba.

Ligoninės daktaras prižiūri ir rūpinasi abiem, bet nedaug pažangos jų sveikime. Palengva tarp Dovydo ir Lizos užsimezga draugystė. Jis stengiasi vis atsakyti rimais, vėliau ją įtikina priimti ir nerimuotus sakinius. Bundanti meilė vis labiau juos suartina, kol pagaliau tos abipusės meilės vedami jie pajėgia nugalėti savo silpnybes ar turėtus įsitikinimus. Dovydas, pastebėjęs, kad Liza pergalėjo užsispyrimą kalbėti vien rimais, su didžia vidine kova pagaliau ištiesia jai savo ranką, nebebijodamas anksčiau taip bauginusio kito asmens palytėjimo.

Jaunuolio Dovydo asmenybę ekrane perteikia Keir Dullea, jau vaidinęs keliose šalutinėse rolėse kituose filmuose. Lizos vaidmenį atliekanti Janet Margolin filmuose pasirodo pirmą kartą. Jos debiutas tikrai dominantis ir daug žadantis. Po ilgesnės pertraukos filmų vaidyboj vėl pasirodo Howard De Silva įstaigos vedėjo — psichiatro pareigose. Tikrai sveikintina, kad filme išvengta įprastos sofos rutinos.

Šis rimtas ir nuoširdus filmas, nors ir be jokių sentimentalumų ar sensacijų, rekomenduotinas tiek suaugusiems, tiek jaunimui.

Gaminamas filmas

Toronto liet. "Verslo" s-ga, nepramatydama iš to jokio pelno, žiūri kaip į šių dienų būtinybę atvaizduoti savą kalbą liet. kultūrinį ir ekonominį gyvenimą filme. Būtų gera, kad tokie filmai atsirastų Amerikoj, Australijoj ir kitur, kur yra lietuvių, kad turėtume vertingą istorinę ir dokumentinę medžiagą iš lietuvių gyvenimo užsieny. Kanadoj filmas jau gaminamas. Tą darbą "Verslo" sąjunga pavedė dail. T. Valiui ir archit. V. Petruliui, kad jie šio laiko žmonių lūpomis, dalyvaujančių ekonominiame ir kultūriniame gyvenime, lietuvių kalba perduotų kartų kartoms apie Kanados lietuvius. Čia matysime įvairias organizacijas, minėjimus, susirinkimus, religinį gyvenimą, įvairias profesijas, mokyklas, spaudą, meną, sportą, prekybininkus ir fabrikantus. Tų dėka, kurie dalyvauja filme ir tų, kurie padeda šį gana sunkų darbą dirbti, Lietuva ir išeivija turės istorinės vertės gyvą kūrinį apie lietuvių gyvenimą Kanadoj. Tad padėkim ir prisidėkim. To iš jūsų prašo ir jas kviečia Toronto lietuvių verslo s-ga "Verslas".

pr.

Kultūrinėje veikloje

RAŠYT. VYT. ALANTAS, savo 60 m. amžiaus proga, "Dirvos" buvo užklaustas: "Kaip Tamsta šiuo metu vertinate lietuvių išeivijos kultūrinę veiklą? Kur labiausiai reiškiasi tos veiklos pliusai ir minusai?" Sukaktuvininkas atsakė: "Aplamai paėmus, didžiausias, mano nuomone, pliusas yra tas, kad mes visi kultūrine veikla sielojamės. O kur reiškiasi nerimas, ten tebeplaka gyvybė". Be kita ko, sukaktuvininkas pasidžiaugė literatūros premijomis, Čiurlionio ansambliu, Čikagos opera, dainų šventėmis, kultūros kongresais, pagyvėjusia teatralų veikla, stebuklingu J. Kapočiaus enciklopedijos žygiu, naujų literatūros veikalų leidimu, meno parodomis ir t.t. Ateities planų autoriui esą nestinga, tik trūksta laiko ir sąlygų jiems įvykdyti. Jis yra parašęs naują dramos veikalą "Kyla vėtra ūkanose", kurį Detroito scenos darbuotojai ketina pastatyti apie Velykas.

V. RAMONO "Dailininkas Rauba", novelių rinkinys, išleistas "Vilties" leidyklos; apima 7 noveles. Tai Lietuvoje išleistos knygos II laida.

"LAIVAS" savo š.m. nr. 12 viršelyje atspaudė reprodukciją vario raižinio nežinomo menininko iš 1666 m. Raižinys rastas Vokietijoje su lietuvišku įrašu: "Laupsink dusze mana Wiespati" (Ps. 145. 2).

JAV LIET. MENININKŲ KLUBO pirm. P. Gaučys gavo notaro patvirtintą dovanojimo aktą, kuriuo lietuvis paveikslų rinkėjas M. Žilinskas dovanojo Čiurlionio galerijai vėlyvojo viduramžio flamandų ir olandų meisterių darbų rinkinį $20.000 vertės.

Č. GRINCEVIČIAUS pasaka "Burmistro ožka" išeis atskiru leidiniu. Iliustracijas ruošia dail. Alg. Kuraus-kas.

ANT. MAŽIULIS "Draugo" atkarpoje tęsia studijėlę apie tautinės sąmonės žadintoją kun. S. Stakelę.

PROF. DR. A. KUČAS redaguoja I t. Amerikos lietuvių katalikų istorijos. Leidinio lėšomis rūpinasi prel. P. Juras. Jau turima $4.990,48; stambiausia auka — kun. J. Karaliaus — $2000.

Pr. Al.

SOL. L. ŠUKYTĖ kovo 24 d. su didžiausiu pasisekimu koncertavo Čikagoje "Draugo" literatūros premijų įteikimo iškilmėse. 1962 m. ji yra baigusi McMaster un-to humanit. fakultetą. Toronto un-te studijuoja dainavimą muzikos fakultete. Neseniai Kiwanis festivalyje Toronte ji gavo Lady Eaton's stipendiją.

Po koncerto Čikagoje gavo eilę kyietimų atvykti koncertuoti į kitas JAV lietuvių kolonijas. Linkime jaunajai solistei kuo gražiausių laimėjimų ateityje.

"STUDIES ON THE SOVIET UNION", Vol. II, nr. 1, 1962, spec. nr., skirtas Sov. Sąjungos žemės ūkiui. S. Kabiš, "Sovietų žemės ūkis ir 1962 m. kovo mėn. plenumas"; N. Novak-Deckner "Sovietų žemės ūkio reorganizacija"; F. Hajenko "Kolchozų ir sovchozų ateitis"; A. Lebed "Sovietinių žemės ūkio sunkumų priežastys" ir kt. Leidėjas: Institute for the Study of the USSR, Mannhardtstr. 6, 8 Muenchen, B. Republik.

"STUDIES ON THE SOVIET UNION", Vol. II, nr. 2, 1962. St. Stolte, "Berlyno klausimas ir taikingas sambūvis"; A. Jurčenko, "Naujoji partijos programa ir tautybių klausimas"; Vs. Holubnichy, "Sovietų kainų sistema ir jos nauji metodai"; P. Urban, "Sovietų švietimo reorganizacija"; A. Rigov "E. Jevtušenko — Opozicionierius, gavęs leidimą" ir kt.

Birutės Kemežaitės dainų rečitalis

Mūsų naujos muzikinės pajėgos pasirodymas praėjo su dideliu pasisekimu. Koncertas įvyko šeštadienį, kovo 23 d., Jaunimo Centro didž. salėje ir sutraukė apie 350 žmonių. Tai jau geras rezultatas naujai solistei šiuometinėse sąlygose. Scena dailininko Mieliulio buvo papuošta rožinės spalvos tropikinių žiedų puokšte, šviežiomis rugiagėlėmis ir stilizuotu raudonos tekančios saulės paveikslu.

Dainų ir arijų programa sudaryta pradedant senaisiais klasikais — Haendel. Bellini, pereinant prie romantikų Weber, Rossini, sumaniai įterpiant kelis lietuviškų kompozitorių, kaip Kačanausko, Šimkaus, Banaičio, Gruodžio, Strolios, Jakubėno kūrinius ir pora Verdi, Puccini operinių arijų. Koncertas baigtas vėl klasiku W. A. Mocarto "Ridente la calma" ir arija iš jo operos "Figaro vestuvės".

Solistė turi gražų, sakytume, daugiau lyrinį nei dramatinį sopraną; grakščiai, tiksliai išpildo komplikuotus ritmo bei melodijų varijantus, išlygintai ir gerai ima žemesniasias gaidas. Tai kamerinio pobūdžio balsas, kuriam linketina nesiveržti į operines augštumas, nes ten jis neužtarnautai būtų nustelbtas pajėgesnių, o kartais net ir brutalesnių, mažiau rafinuotų balsinių pajėgų. Solistė pasirodė turinti nuostabiai gerą sceninę išvaizdą; jos laikysena ir judesiai efektyvūs, nemeluoti ir nuoširdūs; nuo pat išėjimo į sceną patraukė į save publiką ir užkariavo jos simpatijas. Koncertui labai vykusiais akomponavo mūsų jaunųjų menininkų didelis globėjas ir skatintojas prof. Vl. Jakubėnas. Koncerto pabaigoje solistė turėjo kartoti ir buvo apdovanota keliomis puokštėmis rožių.

J. Ptr.

Literatūros premijų iškilmėse

Kovo 24 d. Čikagoje, Marijos Augšt. Mokykloj, buvo susitelkę mūsų rašytojai - laureatai, rėmėjai - mecenatai ir skaitytojai bei plačioji visuomenė. Premija už poeziją buvo įteikta Kotrynai Grigaitytei - Graudienei už "Rudens sapnus". Jos mecenatas — dr. K. Alminas. Premija už romaną "Kalnų giesmė" įteikta V. Kavaliūnui. Jos mecenatas J. Tumosa iš Toronto, įteikdamas $1000 čeki, pasakė trumpą, bet taiklią kalbą. Abu laureatai savo padėkos kalbose išreiškė literatūrinį credo. Romano vertintojų komisijos vardu premijos aktą perskaitė sekr. Iz. Matusevičiūtė, o pati romaną apibūdino kun. V. Bagdanavičius, MIC. Buvo paskelbti ir sekančių metų premijų mecenatai: romano — dr. A. ir E. Razma, poezijos — J. Evans - Ivanauskas. Iškilios meninės programos - koncerto žvaigždė buvo sol. Lilija Šukytė. Jai akomponavo prof. Vl. Jakubėnas. Poezijos kūrinius — K. Grigaitytės ir Maironio — deklamavo akt. Z. Kevalaitytė - Visockienė. Laureatų ir mecenatų pagerbimo vakarienėje Jaunimo Centre dalyvavo apie 200 asmenų. Visur svariai reiškėsi ir Kanados lietuviai. Vertintojų komisija buvo Toronte, mecenatas J. Tumosa — iš Toronto, koncerto solistė L. Šukytė iš Hamiltono, kelių išpildytų kūrinių autorius — St. Gailevičius iš Toronto, vertintojų komisijos sekr. Iz. Matusevičiūtė — iš Toronto. Be to, premijų įteikime iš Toronto dalyvavo p. Tumosienė, J. Tumosaitė ir kt. Didžiuojasi Kanados lietuviai ir savo laureatais — B. Pūkelevičiūte ir J. Kralikausku.

Atsiųsta paminėti

J. Narūnė, GINTARO TAKAIS. Lietuvos vaizdai eilėraščiuose. Spausdino "Draugo" spaustuvė. 64 psl. Kaina $1.80.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS. Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimo bruožai. Amerikos Lietuvių Istorijos Draugijos leidinys. Čikaga 1962, psl. 208. Kaina $2.

Ateitis, kovo mėn. Turiny: Vatikano II-ras visuotinis bažnyčios suvažiavimas; M. Matulaitis, Hamletas; Pr. Alšėnas, Idealaus bernelio nesurandant; M. Matulionis, Tautinių šokių šventė ir kt.

Lietuva, nr. 2, vasario m. Filatelistų dr-jos biuletenis. Red. Eug. Petrauskas.

Šv. Pranciškaus Varpelis, 1963 m. balandis, nr. 4.

The Ontario Foundation tax plan 1964 Premjero Robarts kalba Ontario parlamente vasario 21 d. 18 psl.

Lietuvių Dienos, nr. 2, vasario m. 1963 m. Pažymėtini straipsniai: K. S. Karpius, Amerikos lietuvių įnašas atsikuriant Lietuvai po pirmojo pasaulinio karo; A. Rūkas, Žvaigždelė Lietuvos žmogui ir kt.

Laiškai Lietuviams, nr. 3, kovo mėn. 1963 m. Straipsniai: Bažnyčia atsinaujina, o mes?; Moters mįslingumas; Kunigas karo sūkury; Dievas medicinos praktikoje; Vaiko draugai ir jų įtakos.

Skautų Aidas, nr. 1-2. Numeris gausiai iliustruotas nuotraukomis iš skautų organizacijos gyvenimo.

Evangelijos šviesa, nr. 1, sausis-vasaris, 1963 m. red. kun. K. Burbulys, 656 West 35th St., Chicago 16, Ill. USA.

CANADIAN CANCER SOCIETY

Aukas galima siųsti į TORONTO UNIT 443 Mount Pleasant Rd., Toronto

Stasys Yla

Politinė kova ir asmeniniai įsitikinimai

Mykolo Sleževičiaus idėjinio gyvenimo epizodai

60.

Originalus, mandagus ir humaniškas

Sleževičius buvo individuali ir originali asmenybė. Jo artimieji bendradarbiai apibūdina jį kaip žmogų, kuris turėjo savo stilių, papročius, savą laikyseną ir jautėsi grynai savoj, asmeniškoj būklėj. Visada turėjo platų ir solidų mostą, puikų skonį namuose, gatvėj, viešajame gyvenime. Jo apsirengimas ir elgsena visada pavyzdingi. Mėgo jis šokius ir dažnai vadovavo tradiciniams valsams. Buvo labai atidus ponioms. Nestigo humoro ir taiklių posakių. Visada linksmas ir kalbus. Buvo giliai įžvalgus — lengvai suprasdavo, greit pažindavo žmones, jų reikalus.

Teismuose, kaip advokatas, buvo nepaprastai mandagus, kiekvienam atidus, kiekvienam randąs progos pasakyti porą malonių žodžių. Su klijentais buvo lygiai malonus, nesvarbu — kaimietis ar miestietis. Bylų turėdavo daug ir jų nesirinkdavo. Tačiau dėl savo principų ir moralės atsisakydavo net pelningų bylų. Prof. Stepono Kairio žodžiais, jis buvo viena tų asmenybių, kuri kiekviename žmoguje mokėjo matyti žmogų.

Ištikimas motinos žodžiui

Tas žmogiškas santykis išaugo iš šeimos, gal būt buvo įdiegtas motinos, ar net iš jos paveldėtas. Iš trijų brolių jis šiais bruožais labiausiai išsiskyrė. Gal tuo reikia aiškinti ir jo nepaprastą ištikimybę motinos valiai. Kartą motina buvo prasitarusi:

— Vaikai, kai aš mirsiu, apeikite už mano vėlę kryžiaus kelius!

Mykolas buvo baigęs mokslus ir oficialiai laikėsi kairiųjų. Bet motinai mirus, tuoj nuėjo į bažnyčią, įsijungė į žmonių tarpą ir su visais atliko šią pareigą. Kita pareiga — motinos mirties dieną užprašyti Mišias ir jose dalyvauti. Šito motina neprašė, bet jis tai darė kasmet.

Trečioji motinos priminta pareiga, berods dar jaunąme amžiuje, Didįjį penktadienį aplankyti Kristaus karstą. Kur jis bebuvo — Vilniuj, Petrapily, Kaune — atėjus tai dienai — eidavo vienas, o vedęs — su žmona lankyti bažnyčių. Kaune nebuvo vargo, nes bažnyčių mažiau, bet Vilniuj turėdavęs praleist gerą pusdienį, kol šią pareigą atlikdavo. Atėjęs bažnyčion atsiklaupdavo ir valandėlę pabūdavo. Ak, ir motinos neraginamas, kitados pats budėjo per naktį prie Kristaus karsto!

Antrasis jam brangus asmuo buvo teta Barbora Vizgirdaitė. Palikusi jį Mintaujoj, ji tartum pasitraukė iš jo akiračio — persikėlė į Lenkiją, Malvon, kur įsirengė nemažą liturginių drabužių siuvyklą. Tiesa, iš savo uždarbio ji padėdavo seserėnui studijų metu. Nepriklausomybę paskelbus, ji grįžo Lietuvon — vėl į Šiluvą. Čia mojosi įtaisyti Marijos apsireiškimo paveikslą ir jį antruoju — užleidžiamuoju įstatyti didžiajame altoriuje. Ji susitarė su vietos klebonu, pažadėdama surinkti tam reikalui pinigų ir rekomenduodama gerai pažįstamą dailininką Rutkowskį Čenskatkvoje. Dėl to paveikslo Doma Sleževičienė viename laiške rašo:

— Tas paveikslas iš karto buvo atsiųstas mums ir mūsų šeima turėjo laimę pirmoji jį matyti ir persiųsti į Šiluvą... Teta Barbora pinigus (už paveikslą) surinko pati, nors beveik visus gavo iš Mykolo Sleževičiaus.

Buvo kita Vizgirdaitė, Bronė, žinoma širdiečių vienuolė Antalieptėje. Ji buvo pirmosios pusseserė, vėliau Antalieptėj priglaudusi ir Barborą. Bronė taip pat rūpinosi garsinti Šiluvos Marijos kultą. Ji leido šiluviniu Marijos paveikslėlius. Išleido jų keletą laidų ir plačiai paskleidė po visą Lietuvą. Visas šias laidas finansavo Mykolas Sleževičius. Ar jis rėmė ir Antalieptės vienuolyną, nėra žinių. Bet po mirties rasta, kad jis vieną kartą aukojęs 500 litų kazimieriečių vienuolynui Pažaislyje.

Metus prieš savo mirtį jis konstatavo *XX Amžiaus* bendradarbiui įdomų faktą.

— Pas liaudininkus yra daug tikinčių ar religijos nuostatų besilaikančių žmonių.

Tai buvo naujas dvasinės raidos ženklas, būdingas gal ir jam pačiam.

Mirė jis 1939 m. lapkričio 11 d. Buvo palaidotas bažnytiškai su visom apeigom ir pamaldom, dalyvaujant tūkstančiams jo pažįstamų, klijentų, bendradarbių ir gerbėjų iš visų grupių.

Penmans

WARRANTED FIRST GRADE PENMANS KNIT-GOODS

GP2-5

APATINIAI BALTINIAI --- KOJINĖS
MARŠKINIAI --- T-SHIRTS

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

ST. CLAIR — WESTON RD.
$8.900 pilna kaina, 6 kambarių mūrinis namas, naujas pečius, geras rūsys, aliuminijaus antri langai ir durys. Viena atdara skola 10 metų. Įmokėti $1.500. Tuojau galima užimti.

BLOOR — HIGH PARK
$10.700 pilna kaina. Mūrinis namas, 6 dideli kambariai, dvi moderniškos virtuvės, nauja krosnis. Viena skola balansui, vienas blokas nuo Bloor.

JANE — FOXWELL
$2.500 įmokėti, gražus mūrinis 7 kambarių per 2 augštus namas, 11 metų senumo, 4 kambariai pirmame augšte, 2 moderniškos virtuvės, 2 vonios. Garažas ir platus įvažiavimas. Arti susisiekimo ir kraut. Pilna kaina tik $15.400.

ST. CLAIR — OAKWOOD
$4.800 įmokėti, 8 kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su garažu ir plačiu įvažiavimu, 2 moderniškos virtuvės, moderni vonia, dideli kambariai, vandeniu alyva apšild. Graži vieta ir arti visko.

BLOOR — RUNNYMEDE (Swansea), $12.900 pilna kaina. Mūrinis 5 kambarių bangalas. Viena skola balansui. Mažas įmokėjimas. Platus įvažiavimas ir vieta garažui. Galima užimti per 2 savaites.

BLOOR — SWANSEA
$14.600 pilna kaina, 5 kambarių, mūrinis atskiras bangalas, garažas, vandeniu alyva apšildomas, viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

BLOOR — JANE
$4.900 įmokėti, 7 kambarių per 2 augštus, gražus mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu, moderniška virtuvė, vandeniu alyva apšildomas, visai arti Bloor.

INDIAN RD. — HIGH PARK
$7.900 įmokėti. Mūrinis 4 butų atskiras namas, viso 17 kambarių. Pirmam augšte 6 kamb. su atsk. įėjimu, 3 mūr. garažai, privatus geras įvaž. Vandens alyvos šild., naujas pečius. $300 pajamų mėn. plius 6 kamb. atsk. butas savininkui. Geras pirkinys, geroj vietoj, žema kaina.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 **Namų telef. LE. 6-1410**

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Toronto Trinity rinkiminėje apylinkėje balsuokite už

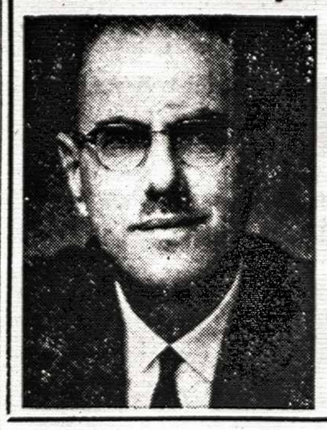

dr. JOHN WASYLENKO

progresyvių konservatorių kandidatą –

vyrą, kuris palaiko ryšį su VISAIS gyventojais.

• Sūnus pionierių imigrantų Kanadoje
• Baigęs Toronto universitetą
• Bendrosios praktikos gydytojas, patarnaująs Trinity rink. apylinkėje nuo 1941 m.
• St. Michaels Hospital gydytojų sąstate
• Kredito unijų judėjimo žymus rėmėjas
• Valdyt. P.S.I. (Physicians Services Inc.) nuo 1954 m.
• Pirmininkas P.S.I. 1959-1961 m.
• Atsidavęs šeimos tėvas, turi vieną sūnų.

Apsispręsk dabar — už sveiką ir sąžiningą valdžią!
Balsuok už dr. JOHN WASYLENKO, Diefenbakerio pasirinktą kandidatą TRINITY rink. apylinkėje.

Publ. by Mrs. Ed. Lockyer for Trinity P. C. Assoc.

SPORTAS

Hamiltono jaunosios Kovo sporto klubo tenisininkės. A. Juraitis

VYČIO ŽINIOS

Antra meisterystė Vyčio jauniausiems krepšininkams. Pr. savaitę dviejų rungtynių kovoje įveikę Toronto žaidimų aikštelių meisteri McGregor 27:23, Vyčio jaunieji tapo Toronto ir apylinkės berniukų D klasės meisteriu. Tai antroji, šalia parapijų lygos, meisterystė. Pirmasis šių komandų susitikimas baigėsi lygiomis 10:10. Antrose rungtynėse vytiečiai jau pradžioje tolimais M. Karaliaus metimais atsiplėšia keliais taškais, kuriuos vėliau S. Ignatavičiaus metimai išlaiko iki žaidimo pabaigos. Meisterių komandoje žaidė: Ignatavičius 13, M. Karalius 8, Nacevičius 2, Duliūnas 3, Karalius R., Kaknevičiai, Jotautas, Akelaitis 1, Plačiakis, Ramanauskas. Džiugu, kad jaunieji vytiečiai dvejų metų laikotarpyje iškilo iki Toronto meisterio.

Stalo tenisininkai užpraeitą savaitgalį dalyvavo Amerikos pirmenybėse, kuriose geriausiai pasirodė V. Nešukaitytė. Mergaičių 15 mt. grupėje ji laimėjo II vietą. Nors galutinių laimėjimų nepasiekta, tačiau pavieniui buvo reikšmingų pergalių. Komandinių miesto pirmenybių baigminiuose peržaidimuose dalyvavo 3 Vyčio komandos, kurios įvidimos nesėkmių iš tolimesnių varžybų iškrito.

TLB lygos pusfinalio baigminiuose peržaidimuose Vyčio krepšininkės sunkiai laimėjo prieš sustiprėjusią Tru-Way komandą. Rungtynių pasekmė 32:31. Žaidė: Rutkauskaitė, Žolpytė 4, Jasinskaitė 3, Balsienė 14, Radzevičienė 4, Prunskytė 7, Astrauskaitė.

Klubo veiklai besiplečiant tėvų iniciatyva steigiamas rėmėjų būrelis, kuris žada moralinę ir materialinę paramą klubo darbuotojams jaunimo organizavime. Išrinktas laikinis komitetas, kurį sudaro: V. Akelaitis, J. Karalius ir R. Kazlauskas. Balandžio 26 d. šv. Jono Kr. par. salėje ruošiamas susipažinimo pobūvis, į kurį kviečiami visi rėmėjai ir prijaučiantieji.

Slidininkai paskutinėmis dienomis užbaigė sezoną. Slidinėjimas vytiečių tarpe labai populiarus ir turime gražų būrį pajėgių slidininkų. Nors šiais metais jiems trūko organizacijos, tačiau pavieniai slidininkai yra išbandę savo sugebėjimus įvairiose rungtynėse. J. Jonaitis Toronto Ski Club pirmenybėse slalomo varžybose yra laimėjęs I ir II vietą. Vaikų iki 14 mt. grupės varžybose O. Ališauskaitė laimėjo II vt., iki 10 mt. grupėje — L. Ališauskaitė I vt. ir iki 6 mt. grupėje — L. Ališauskas I vt. Tai reikšmingi laimėjimai žinant, kad TSC yra subūręs 5000 slidininkų.

Mūsų rėmėjams Gulbinskui, R. Jotautui nuoširdžiai dėkojame. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Š. Amerikos liet. sportinių žaidynių plaukymo pirmenybėse praėjusį savaitgalį Detroite Aušros plaukikai-kės išsikovojo 8 I-sias ir 3 II-sias vietas bei apgynė klubinio nugalėtojo titulą ir trečiu kartu gavo Clevelando Šv. Kazimiero šeštad. mokyklos taurę. Ypatingai gražiai, nors ir sirgdama, pasirodė **Nijolė Kėkštaitė;** būdama mergaičių B klasės, pastatė **3 naujus moterų klasės rekordus:** 100 y .l. s. 1.08.2 sek. (senasis, L. Jonušaitės rekordas 1:125, 5 sek.), 50 y. l. s. 30.2 sek. (senasis, L. Jonušaitės, 31.8) ir 50 y. peteliške 36.0 sek. (pirmą kartą vykdyta ir kvalifikacinė norma moterų klasei 50.0 sek.; merg. B klasei 58.0 sek.). N. Kėkštaitė gavo moterų klasės individualinės čempijonės taurę. Taip pat 3 pirmas vietas ir naujus rekordus pastatė Jonas Sodonis, 11 mt., bei gavo jaunių B klasės individualinio čempijono taurę: 50 y. l. s. 33.8 sek., 50 y. nugara 42.9 sek., ir 50 y. peteliške 48.0 sek. V. Jurevičiūtė išsikovojo I v. 50 y. krūtine 58.6 sek., II v. 50 y. l. s. 40.9 sek. ir II v. 50 y. nugara 46.9 sek. A. Paškauskas — I v. 50 y. krūtine 48.8 sek. ir II v. 50 y. l. s. Jauniausioji plaukikė A. Kučinskaitė — IV v. 50 y. l. s. 43.8 sek., IV v. 50 y. nugara 54.8.

Praėjusį savaitgalį Toronte įvykusiose Ontario plaukymo pirmenybėse N. Kėkštaitė 400 m. estafetėje l. s. išsikovojo I v. ir pastatė naują Kanados rekordą.

XIII Š. A. sportinių žaidynių stalo teniso pirmenybėse T. Augaitytė ir D. Stirbytė išsikovojo I vietą komand. žaidime ir I v. moterų dvejete; T. Augaitytė — II v. mišriame dvejete.

Sveikiname mūsų jaunuosius krepšininkus išsikovojusius Bathurst - College lygos čempijonatą. Baigminėse rungtynėse Aušros jauniai be didelio vargo nugalėjo ukrainiečių St. Vlads komandą 72:59 ir 78:66. Žaidė: V. Janulevičus 18, A. Žaliauskas 22, R. Grigas 6, A. Sapijonis 9, A. Šlekys 4, V. Ruseckas 13, A. Mikelėnas 6,

Šį sekmadienį, 2.30 v. p. p. St. Michaels salėje (Bathurst - St. Clair) Aušros vyrų komanda žais draugiškas rungtynes su K. Davidson suorganizuota Toronto miesto "All Stars" komanda. Po vyrų rungtynių Aušros jauniai — B-C čempijonai — žais su Hamiltono Kovo jauniais.

Sportas Lietuvoje

Danielius Žilevičius, buvęs Lietuvos futbolo rinktinės dalyvis nuo 1924 m. iki 1932 m., netikėtai mirė. Paskutiniu metu D. Žilevičius tarnavo Kauno sporto taryboje buhalteriu.

Pajėgiausių Sov. Sąjungos stalo tenisininkų varžybos įvyko Taline; iš lietuvių tebuvo vienas V. Vaidžiulis, kuris užėmė septintą vietą. Estijos sporto komentatoriai apgailestavo, kad varžybose nedalyvavo patys pajėgiausieji Lietuvos tenisininkai, tuo sumenkindami visas varžybas. Ir tai jau nebe pirmas toks atvejis.

Antroje Lietuvos profesinių sąjungų žiemos spartakijadoje dalyvavo apie 400 dalyvių. Pirmoji vieta atiteko Vilniaus komandai, antroji — Kaunui ir trečioji "Nemuno" draugijai. Spartakijadoje žymesnių rezultatų neatsiekta.

Lietuvos moterų krepšinio nugalėtojų vardas jau trečią kartą iš eilės tenka Kauno "Politechnikos" komandai. Paskutines rungtynes kaunietėms teko žaisti su Marijampolės "Jaunystės" komanda, kuri, S. Mickevičiaus treniruojama, spėjo iškilti į pajėgiausių Lietuvos krepšinio komandų tarpą. Taigi, moterų krepšinio prieauglis jau pradeda rodyti rezultatus.

Paminėta veterano Vlado Dzindziliausko 50 metų amžiaus sukaktis. Jis nuo 1936 m. žaidė Lietuvos futbolo rinktinėje ir ilgus metus buvo vienas pačių pajėgiausių Lietuvos stalo tenisininkų. Šiuo metu V. Dzindziliauskas dirba Kūno Kultūros Rūmuose Kaune trenerio - dėstytojo darbą.

Vilniaus "Žalgirio" futbolo komanda išvyko treniruotėms į pietinę Rusiją.

Į Lietuvą iš Sov. Sąjungos propagandiniais tikslais atvyko eilė žymių sportininkų — V. Brumelis, I. Ter-Ovanesianas ir eilė kitų pasaulinių garsenybių. **G.**

HAMILTONO KOVO ŽINIOS

Kovo jauniai — Our Lady of Mercy — Ontario CYO lygos krepšinio nugalėtojai. Kovo 23 ir 24 d. Kitchener įvyko Hamiltono vyskupijos, o taip pat ir viso Ontario kat. parapijų krepšinio baigminiai žaidimai.

Nugalėję Brantford St. Pius komandą 105:32 ir Kitchener St. Anne's 87:37, susitiko su Hamiltono St. John's, kurie prieš tai sutvarkė dvi Windsoro komandas. Po sunkios kovos mūsiškiai laimėjo 63:59 ir tuo iškovojo Ontario ir Hamiltono vyskupijos skirtas taures.

Kovo valdyba dėkoja klebonui kun. dr. Tadarauskui už suteiktą didelę materialinę paramą, be kurios sp. klubo veikimas būtų neįmanomas. Taip pat dėkoja bankelio 'Talka" valdybai, parėmusiai sportuojantį jaunimą. **A. G.**

Nijolė Kėkštaitė, 14 mt., laimėjusi savo grupėje Kanados plaukymo rekordą kanadiečių pirmenybėse. XIII Š. Amerikos lietuvių sportinių žaidynių plaukymo pirmenybėse laimėjo 3 moterų klasės rekordus.

ČIKAGOS SPORTO ŽINIOS

Lituanicos futbolo komanda, silpnokai pasirodžiusi "Indoor Soccer" pirmenybėse (užėmė VII-tą vietą iš 8 komandų), lietuvius žiūrovus pradžiugino salės futbolo sezono užbaigimui skirtose vieno minuso sistemos varžybose. Čia Lituanica, žaisdama 16 vienetų grupėje, įveikė visus 4 savo varžovus ir laimėjo I-ją vietą. Tai buvo maloni prošvaistė lietuviams žaidėjams ir žiūrovams, kurie paskutiniu metu mato vis mažiau savųjų pasiekiamų pergalių.

Kovo mėn. 17 d. Lituanica žaidė pirmąsias futbolo rungtynes šiais metais lauko aikštėje. Nuvykusi į Hammond, Ind., ji su vietos futbolininkais sukovojo lygiomis 1:1.

Vid. Vakarų sporto apygardos prieauglio klasių varžybos krepšinyje ir tinklinyje įvyko kovo 9-10 d.d. Čikagoje. Dalyvavo 2 komandos su apie 170 jaunųjų sportininkų, daugiausia iš Čikagos (tebuvo tik Detroito jaunių krepšinio komanda ir 5 sportininkės iš Clevelando, kurios žaidė krepšinį ir tinklinį). Mergaičių A kl. tinklinį laimėjo Neris, kuri išėjo laimėtoja taip pat B klasėje ir C klasėje. Jaunių krepšinio A ir B klasėse I vietas laimėjo Lituanica, o C klasėje — Ateitis iš Cicero. Mergaičių krepšinyje pergalę iškovojo Clevelando Žaibas. **E. Š.**

Lietuviai prieš komunistų propagandą

Hamiltono ir Toronto angliškoji spauda plačiai aprašė komunistų priešrinkiminį susirinkimą kovo 30 d. Hamiltone, kuris buvęs vienas triukšmingiausių šių rinkimų mitingų. Į nuotrauką pakliuvo Hamiltono LB pirm. Kažemėkas. Pasak Toronto "Globe a. Mail", prieš susirinkimo pradžią susirinko grupė piketininkų su antikomunistiniais plakatais. Dalis klausytojų, pamatę prie įėjimo piketininkus, grįžo namo. Apie 25 jų visdėlto įėjo salėn, kur tiek pat prigužėjo ir piketininkų. Pastarieji kandžiais klausimais atakavo komunistų kandidatą Hamiltone H. Hunter ir jo užtarėją A. Dewhurst, komunistų partijos veikėją. Jiedu bandė kalbėti bei skleisti komunistinį melą, kviesti balsuoti už NDP kur nėra komunistų kandidatų, bet susirinkę lietuviai, ukrainiečiai, vengrai ir kiti užgožė juos. Abi pusės buvo įsikarščiavusios, bet atvykusi policija aptildė.

Lietuvių studentų žinios

REKOLEKCIJOS STUDENTAMS IR XIII KLASĖS MOKSLEIVIAMS (berniukams ir mergaitėms) įvyks Prisikėlimo muzikos studijoje. Jas ves žymus pamokslininkas Tėvas dr. Vikt. Gidžiūnas, OFM, sekančia tvarka:

1. Did. Ketvirtadienį, balandžio 11 d., 6.30 val. vak. studentams ir studentėms;

2. Did. Penktadienį, balandžio 12 d., 6.30 val. vak.; tik studentėms;

3. Did Šeštadienį, balandžio 13 d., 7.30 val. vak. tik studentams.

Prašomi visi gausiai dalyvauti, nors egzaminai ir artėja. Kas Dievo — Dievui, kas ciesoriaus — ciesoriui.

DALIS TORONTO UN-TO LIET. STUDENTŲ nepalaiko jokio ryšio su lietuviais. Kaip gyvenimo praktika rodo, nei diplomai, nei pinigai, nei svetimos tautybės draugai moralinio pasitenkinimo pilnai neduoda. Tikrą džiaugsmą ir pasitenkinimą teikia tik bendravimas su savais, artimais savos tautybės draugais. Todėl ateikite visi studentai į liet. studentų būstinę, nors kas sekmadienį po pamaldų, kur renkasi dauguma lietuviškos studentijos ir linksmai praleidžia laisvalaikį tarp savųjų. Studentų valdyba

DĖL VASAROS DARBŲ. — Jei kas sužinotų savo darbovietėse, kad vasaros darbams bus priimami studentai, malonėkite paskambinti L. Stud. S-gos valdybai LE. 1-1432, ar RO. 2-9752.

Visi studentai, kurie nori per vasarą dirbti, jau per Velykų atostogas turėtų įteikti įvairioms b-vėms prašymus.

LIETUVIŲ STUDENTŲ KLUBO Toronto un-te įstatai jau paruošti įregistravimui. Tai bus istorinis įvykis, nes ikišiol oficialiai liet. studentų organizacijos vardas nefigūravo TU gyvenime ir leidinuose. Užregistruota liet. studentų sąjunga TU gaus visas privilegijas, kokias turi visų kitų tautybių klubai: galės naudotis nemokamai patalpomis ir kt.

Kitų tautybių studentai seniai įregistruoti ir turi net po kelias organizacijas. Pagal paruoštuosius įstatus, visi, ir baigusieji TU alumnai, klubo nariai kaip filisteriai. Tuo būdu baigusieji universitetą palaikys ryšį su naujais studentais.

Lietuvių skautų veikla

SKAUTŲ-ČIŲ TĖVŲ RĖMĖJŲ susirinkimas — šį šeštadienį, bal. 6 d., 5.30 val. vak. Prisikėlimo muzikos studijoj. Labai prašome visus dalyvauti, nes nuo šio svarbaus susirinkimo priklausys tolimesnė skautiška veikla Toronte. Susirinkimas baigsis prieš misijų pamokslą. Komitetas

STOVYKLAVIETĖS FONDUI AUKOJO: po $10: J. Juškevičius, Raškauskas, S. Daugėla; $5 J. Astrauskas; $2 J. Zavys. Visiems aukotojams nuoširdus skautiškas ačiū.

VISOS TRYS VILKIUKŲ DR-VĖS dalyvauja Velykų margučių marginimo konkurse. Bus vertinami ir premijuojami tik gražiausi. Pageidaujama skautiški ir tautiniai motyvai.

ŠĮ ŠEŠTADIENĮ po lietuviškos mokyklos pamokų visi katalikai skautaitės vyksta į šv. Jono Kr. par. bažnyčią velykiniam susikaupimui — konferencijai. Gausiai dalyvaukime.

VADOVŲ-VIŲ SUVAŽIAVIMAS šaukiamas Toronte bal. 20-21 d. šv. Jurgio, skautų Globėjo dienos proga. Be Hamiltono, Niagaros pusiasalio ir Londono vadovų, žada atvykti PLSS-gos pirmijos pirm. s. A. Dundzila, PLSS-gos V.S.P.s. B. Juodelis ir Kanados rajono vadeiva s. S. Naginionis.

Suvažiavimo metu Prisikėlimo bažnyčioje 10-tą val. iškilmingos Mišios; 4 val. p.p. tuntų iškilminga sueiga, dalyvaujant augštiems sąjungos broliams ir 7 val. "Skautų Aido" 40-ies metų minėjimas - koncertas. Ruoškimės visi, kad tą mūsų Globėjo šventę atšvęstume darnioj ir darbingoj nuotaikoj. Suvažiavimo ir šventės smulkesnės detalės bus paskelbtos vėliau. F.

Sault S. Marie, Ont.

REKOLEKCIJAS vedė kun. A. Sabas kovo 29-31 d.

STASYS GRIGELAITIS turėjo didelę automobilio nelaimę, kurioje žuvo kanadietė moteris, ėjusi aplankyti savo sergančio tėvo į ligoninę. Byla buvo atidėta balandžio pradžiai.

KAIKURIE KORESPONDENTAI ragina balsuoti už konservatorius. Lietuvių nuomonės tuo reikalu nevienodos. Daugelis mano, kad ateiviams daugiau nuopelnų turi liberalai.

Kiek šios korespondencijos rašytojui žinoma, Sault Ste. Marie bei visa Algoma yra liberalų tvirtovė. **V. S.**

NAUJAI ATIDARYTA

lietuviška stalių dirbtuvė

A R O

Įruošiame krautuves, restoranus, įstaigas, grožio salionus, sumoderniname virtuves ir atliekame įvairius kitus namų remontus.

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

425 JANE ST., TORONTO • RO. 9-9647

Res. Tel. LE. 6-5367 K. STRIAUPIS — Res. Tel. RO. 3-2032 P. JONIKIS

UŽEIKITE APŽIŪRĖTI... mūsų naujų pavasarinių batelių

Bon Ton SHOES

. . elegantiškai pagamintų
. . patogiam nešiojimui

mūsų specialybė įvairaus pločio

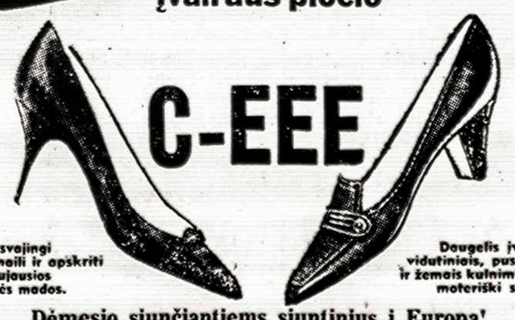

C-EEE

Augšti ir svajingi kulnys. Smaili ir apskriti galai. Naujausios pavasarinės mados.

Daugelis įvairių rūšių vidutiniais, pusiau žemais ir žemais kulnimis. Taip pat moteriški su raiščiais.

Dėmesio siunčiantiems siuntinius į Europą!
Speciali NUOLAIDA 10% atsinešusiems šį skelbimą.
Taip pat VYRIŠKI BATAI įvairaus pločio.

Tik viena krautuvė

830 Bloor W. (prie Shaw) • LE. 6-4093

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių.

ŽEMĖS ŪKIAI: 150 akrų geros žemės, 5 mylios nuo Barrie miesto, visi reikalingi pastatai labai geram stovy. Prašo $16.000.

Jackson Point, Hwy. 48, 122 akrai prie upės kranto, 7 kamb. naujas mūrinis bangalas. Kaina $14.000.

EGLINTON — AVENUE RD. $4.000 įmokėti, gražioj vietoj, prie gero susisiekimo — apsipirkimo, gražių rauplėtų plytų, atskiras, pirmame augšte 4 kamb., antrame — 3 kamb. Alyva vandeniu šildomas. Vidaus užbaigimas gražaus kietmedžio rusvos spalvos. Garažas. Gražus kiemas. Kaina TIK **$17.950,** Senukai išvyksta iš Toronto. Šio namo viešoj rinkoj nėra.

COLLEGE — DOVERCOURT RD. $3.000 įmokėti, mūro, 9 kambarių, naujos grindys, naujai atremontuotas. Kaina $17.000.

JANE — ANNETTE. $1.800 įmokėti, atskiras, mūro, 7 kamb., 2 augštų, mod. virt., vand. alyva apšildomas. Garažas, 8 pėdų įvažiavimas, gražus namas, gražioj vietoj. Kaina $18.000. Liks viena skola balansui 7 m. atv.

BLOOR — OSSINGTON. $1.500 įmokėti, mūro, 11 didelių kambarių, visuose kamb. naujas tinkas, nauja krosnis, 3 virtuvės. Kaina $14.500.

Skubiai prašau skambinti man asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA **Namų telefonas RU. 3-2105**

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

527 Bloor St. W. – Toronto 4, Ont.
Telefonas LE. 2-4404

Ats. Pr. KERBERIS

Darbo tel. LE. 2-4404
Namų tel. LE. 5-1584

RUSHOLME RD. — BLOOR, $2.000 įmokėti, 8 kamb., mūr. namas, alyvos šildymas, namas be skolų.

SWANSEA, $2.500 įmokėti, 5 kambarių mūrinis bangalas, vandens alyva šildymas. Garažas, didelis kiemas. Pilna kaina $14.900.

ARMADALE AVE. — BLOOR, $3.000 įmokėti, 5 kambarių mūrinis bungalas, naujas šildym., gražus recreation kambarys su židiniu. Garažas. Šeimininkas išvyksta į Kaliforniją. Kaina $16.900.

JANE — BLOOR. Pomirtinis pardavimas, apie $5.000 įmokėti, gražus 7 kambarių atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, viena skola balansui.

EVELYN AVE. — GLENLAKE $2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, alyvos šildymas. Pilna kaina $13.200.

RUSHOLME RD. — COLLEGE 8 kambarių per 2 augštus, atskiras, mūrinis namas, vandens alyva šildymas, garažas, namas be skolų.

WINDERMERE — BLOOR, $5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, naujas šildymas, 2 vonios, gražiai užbaigtas rūsys, garažas, didelis kiemas, namas be skolų.

WESTMINSTER — RONCESVALLES. $7.000 įmokėti, 13 kambarių, atskiras mūrinis namas. Garažas su privačiu įvažiavimu. Viena atvira skola balansui.

JANE — BLOOR. $10.000 įmokėti, atskiras mūrinis dupleksas, dvigubas garažas. Viena atvira skola 10 metų, arti Bloor.

SWANSEA — $10.000 įmokėti, 6 butų, atskiras mūrinis namas, 6 garažai su privačiu įvažiavimu, viskas išnuomota. Neaugšta kaina.

BLOOR — JANE
$3.000 įmokėti, rupių plytų, atkir., 7 kambarių namas. Didelis kiemas ri privatus įvažiavimas. Pilna kaina $17.900.

BLOOR — KINGSWAY
$3.000 įmokėti, 2-jų miegam. bungalovas. Pilnai įrengtas 3-jų kambarių butas rūsyje. Garažas ir privatus įvažiavimas. Viena atvira skola balansui.

EGLINTON — AVENUE
$2.500 įmokėti, gražus, atskiras, 6 kambarių namas. Karšto vandens alyva šildymas. Didelis kiemas. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Namas 12 metų senumo. Pilna kaina $16.500.

BLOOR — HIGH PARK
$7-8.000 įmokėti, puikus 9 kambarių per du augštus namas. Karšto vandens šildymas. Dvi 4 gabalų vonios. Dvigubas garažas ir privatus įvažiavimas. Labai arti Bloor gatvės. Savininkai anglai, prašo $24.900.

QUEEN — LESLIE
$5.000 įmokėti. Labai geras pastatas. Moderni sporto reikmenų krautuvė, 4 kambarių butas antrame augšte. Didelis kiemas. Dvigubas garažas. Tas pats savininkas 13 metų. Viena atvira skola balansui.

ŠIAURĖS — VAKARUOS
$25.000 įmokėti (galima bandyti mažiau). Ultra modernus tik 1½ metų senumo, 18 butų apartamentinis pastatas. Elevatorius, balkonai, inter-corn sistema, refrigeratoriai, elektriniai pečiai virimui, atskiri pečiai kepimui, indų plovimo mašinos ir t.t. $24.500 metinių pajamų. Vienas didelis NHA morgičius 25 metams.

VAKARŲ TORONTE
$25.000 įmokėti, naujas 23 butų apartamentinis namas, elevatorius, balkonai ir kiti patys naujausi įrengimai. Puikiai išbaigtas "French decor" stiliuje. Patogioje vietoje prie pat susisiekimo ir krautuvių. Pilnai išnuomotas. Nuomos sutartys. $30.500 metinių pajamų. Jeigu galvojate apie investacinį pirkinį, nepraleiskite progos nusipirkti vieną iš pačių gražiausių pastatų.

Be to, turime labai didelį pasirinkimą įvairaus dydžio apartmentinių namų.

J. RUKŠA
LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Los Angeles. — Plunksnos svoro bokso čempijonas Davey Moore mirė nuo smegenų sužeidimo Los Angeles mieste. Boksavosi su Sugar Ramos. Buvo 29 mt. amžiaus. Vatikanas pareiškė, kad toks sportas nemoralus. Tokios nuomonės ir daug kitų autoritetų.

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE. 2-5191

Didžiausias pasirinkimas MAISTO DOVANŲ SIUNTINIŲ
į visus sovietinius kraštus. Užsakymai siunčiami oro paštu. Siuntiniai pristatomi per 7 iki 10 dienų! Žemiausios kainos!!!
PACKAGE EXPRESS
1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N.Y.

LIQUIFLAME OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Nemokamai taisome bei išvalome krosnis-degintuvus savo klijentams.
Telefonas LE. 3-4906.

F. SENKUS REAL ESTATE 1997 Dundas St. W. Telefonas 533-4414

Arti Prisikėlimo bažnyčios prie Rusholme Rd. — tripleksas, atskiras, beveik naujas, pelningas namas, 2 garažai.

Skambinti F. SENKUI ar J. MATULIONIUI

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS priima užsakymus vyriškų ir moter. paltų ir kostiumų.

A & B TAILORS
A. Beresnevičius

Parduodami vyriški kostiumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

QUEENSWAY — 1 BILIETUKAS
$14.900 pilna kaina, arti susisiekimo, gerų plytų bangalas, labai gerame stovyje, nauja šildymo krosnis, pilnai įrengtas rūsys, garažas, 1 morgičius balansui.

WESTON — CHURCH ST.
$4.000 įmokėti, gerų plytų, atskiras namas, 6 dideli kambariai, ultra moderni virtuvės, nauja šildymo krosnis, didelis kiemas, garažas.

$5.000 pilna kaina, DUNDAS - OSSINGTON, 5 didelių kambarių namas, reikalingas mažo remonto, dujomis šildomas, garažas, plytų frontinė pusė, tas pats savininkas 27 metai.

COLLEGE — RUSHOLME RD.
$2.000 įmokėti, gerų plytų, 8 kambarių namas, 2 moderniškos virtuvės, alyva šildomas, garažas, namas be morgičių.

QUEEN — LANSDOWNE AVE.
$2.000 įmokėti, gerų plytų, 9 didelių kambarių namas, 2 virtuvės, garažas, 10 metų morgičius balansui, pirmą kartą parduodamas, anglai savinink., prašo $14.900.

RONCESVALLES — GEOFFREY
$7.000 įmokėti, gerų plytų, atskiras, 9 didelių kambarių namas, 2 verandos, vandeniu alyva šildomas, 3 virtuvės, privatus įvažiavimas, plytų garaž. Geri morgič. balans.

Turime krautuvių, farmų, vasarviečių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus.
Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų - morgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

PROGRESS Real Estate Limited

1064 Bloor St. W. **Tel. LE. 4-9286**
(prie Gladstone Ave.)

Geriausia dovana visai šeimai, tai nuosavas namas!

DUNDAS — BLOOR, 6 kamb., mūrin., alyva šild., vieta garažui. Arti kraut. ir susisiek. Vienas morgičius, $1.500 įmok., prašoma kaina tik $10.900. Geras pirkinys.

BLOOR — KEELE STR., 6 gražūs kamb., mūr., mod. virt., naujas šild., augštas rūsys, šoninis įvažiavimas. $2.000 įmok. ir parduos už $13.500. Apžiūrėkit.

JANE — BABY POINT, 9 kamb., atsk., rupių pl., gražios išvaizdos namas, vand. alyva šild., 2 virt., did. kamb., šoninis įvaž., garažas. Namas reikalingas dekoravimo. $4.500 įmok., prašo $21.500, vienas morgičius balansui. Vertas rimto dėmesio pirkinys.

QUEENSWAY — ROYAL YORK RD., 5 kamb., gražus, mūr. bungalovas. Šviesūs kamb., geras išplanavimas, garažas ir priv. įvažiav., įrengtas rūsys. Prašoma kaina $15.200.

ANNETTE — RUNNYMEDE, 6 dideli kamb., atsk., gerų plytų, 2 mod. virt., naujas šild., viskas naujai išdekoruota, garažas, geras kiemas. $2.500 įmok., prašo $15.900.

GALLEY — RONCESVALLES, 8 kamb., mūr., 2 virt., geras privažiavimas, vieta garažui, $3.000 įmok., prašoma kaina $16.500 ir vienas morgičius balansui 10-čiai metų išmok.

ANNETTE—WINDERMERE, 8 dideli kamb., mūr., atsk., vand. alyva šild., vonia pirmam augšte, 2 nauji garažai, 2 mod. virt. $6.000 įmok., prašo $18.500.

BLOOR — RUNNYMEDE, 11 kambarių per du augštus, mūr. atsk., originalus dupleksas, vand. alyva šild., viskas dviem šeimom, $8.000 įmok., vienas morgičius 10-čiai metų. Apžiūrėkit.

S. JOKUBAITIS
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
Telef. LE. 4-9286. Namų – RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood
ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių biznių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DĖL INFORMACIJŲ RAŠYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD. ONT.
Frederick F. MARTIN — Real Estate — Oakview Beach — Ištaigos tel. Wasaga Beach 201
Namų: V. BUTRIMAS — 139 Fourth St. E. — COLLINGWOOD, ONT. — Tel. 2537

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už santaupas moka nuo 4¼% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7½%. Už paskolas - morgičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000.00.

Paramos nariais gali būti keikvienas lietuvis gyvenantis Kandoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

Lietuvis LAIKRODININKAS
F. BOCHULIS
71 BEATY AVE. • TORONTO • TEL. LE. 3-5116
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, sliūbinius žiedus ir kt.

VALAU FOTELIUS
IR IVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra varymas. Sutaisau iširusius gatus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS
Dundas Auto Body
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Lietuvis savininkas A. Šimonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)
Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

A. ČIŽIKAS
ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO
LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir uebrangiai taiso lietuvis profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1736½ DUNDAS ST. W., Toronto
Skambinti kiekvienu laiku LE. 2-7733

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

V.S. garage
314 St. Helen's Ave. Tel. LE. 3-0631
Viena gatvė į vakarus nuo Lansdowne, prie Bloor Street West.
VISI MAŠINŲ REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIEKAMI PIGIAU LIETUVIŠKAME V.S. GARAŽE. Sav. V. STRIMAITIS
Automatinė transmisija pigiomis kainomis ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. DARBAS GARANTUOTAS.
Garažo telefonas LE. 3-0631. Namų telefonas 247-3418

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ SILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.
507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Laiškas iš Otavos:

HON. PAUL MARTIN

SOCIALINĖ PAŽANGA

MIELI DRAUGAI,

Liberalų partija visuomet stovėjo už socialinę pažangą.

Visi socialiniai įstatymai, kuriais šiandien naudojasi visi kanadiečiai, buvo įvesti liberalų vyriausybių.

Jei Kanados žmonės balandžio 8 liberalų partiją išrinktų valdžion, tai ji tęstų mūsų žmonių socialinės gerovės pažangą.

Naujoji liberalų vyriausybė įvestų inašinį senatvės pensijų planą ir valstybinę sveikatos apdraudą.

Žmonės, tarp 65 ir 70 metų amžiaus, galėtų pasirinkti, kada jie norėtų pradėti imti pensijas, pagrįstas jų inašais, kartu su dabar esančiomis federacinėmis pensijomis (jei federacinė pensija prasidėtų sulaukus 65 m. amžiaus, tai pensijos suma būtų trečdaliu mažesnė nei ji prasidėtų sulaukus 70 metų).

Asmeniui su vidutinėmis pajamomis — $360 į mėnesį, pilna pensija (iskaitant feder. pensiją), sulaukus 65 metų, kartu su žmona, būtų $180 įmėnesį. Jei jis tęstų darbą ir po 65 metų, pensija kiltų ligi $250 į mėnesį pasiekus 70 m. amžiaus. Šios pensijų sumos bus pasiektos per 10 metų. Žmonėms, kurie per ši laikotarpį išeitų į pensiją, pensijų išmokėjimai pastoviai didėtų.

Padėti asmenims, kurię jau yra nustoję dirbti ir kurie neturėjo progos įmokėti inašus pagal naująjį liberalų planą, nuo pačios pradžios būtų mokamas papildomas $10 mėnesinis priedas iš inašais sudaryto pensijų fondo. Tai pakeltų senatės pensijas ligi $75 viengungiui arba našliui ir ligi $140 vedusiųjų porai.

Naujasis planas nebus finansuojamas iš mokesčių, bet iš visų darbdavių ir tarnautojų bei savarankiškai dirbančių žmonių, kurie įsijungs į šį planą, mažo procento pajamų inašu.

Kiekvieno pensija bus kilnojamoji ir tuo bus pranašesnė už dauguma dabar veikiančių planų. Nepaisant to, niekas nepraras privacių pensijų, kurias dabar turi.

Kiekvienas galės priklausyti liberalų pensijų planui, tačiau jis nėra suplanuotas padėti tiems, kurie patys lengvai gali aprūpinti savo senatvę. Todėl inašai bus bazuojami ne augštesnėmis kaip $500 mėn. pajamomis.

Kitas liberalų tikslas — valstybinis sveikatos apdraudos planas. Kai Kanados ekonomija vėl augs ir klestės, naujoji liberalų vyriausybė tuojau pajudės apsaugoti mūsų žmones nuo didelių gydymo išlaidų, įvesdama sveikatos apdraudos planą.

Liberalų sveikatos apdraudos planas numato nemokamai gydyti vaikus ligi jie baigs mokyklas ir asmenis virš 65 m. amžiaus.

Visi kiti kanadiečiai mokėtų ligi $25 į metus nuo asmens (arba truputį daugiau tie, kurie turi dideles pajamas), jei jie turėtų tiek arba daugiau gydymosi išlaidų.

Šis planas nesikištų į gydytojo - ligonio santykius, nes tai labai svarbus gydymo aspektas. Ligoniai turėtų pilną laisvę pasirinkti sau gydytoją, o gydytojai turėtų pilną laisvę pasiūlyti gydymą, kuri jie rastų reikalingu.

Liberalų partija rūpinasi visų kanadiečių gerove. Ji yra susirūpinusi, kad kraštas vėl praturtėtų ir kad visi turėtų darbo. Ji rūpinasi, kad nei vienas kanadietis nekęstų skurdo ar nedatekliaus.

Jūsų PAUL MARTIN

Kas naujo Kanadoje?

Jeigu nė viena partija nesurinks pakankamos daugumos kraštui valdyti, L. Pearsonas pareiškė pasitrauktų iš liberalų partijos vado pareigų; tą pati turėtų padaryti Diefenbakeris. Jaunesni žmonės abiejose partijose esą rastų bendrą kalbą ir sudarę koalicinę vyriausybę, galėtų valdyti kraštą.

Pirmoji pramoninink u grupė — 178 asmenys iš 52 kraštų, atvyko Kanadon ir lanko įvairias įmones. Pramonininkai buvo atkviesti Kanados vyriausybės, kad susipažintų su Kanados gaminiais ir užmegztų prekybinius ryšius. Eksporto planas buvo sudarytas pasitraukusio prekybos min. G. Hees.

Amerikiečių žurnalas "Look" įsidėjo straipsnį apie Kanados susiskaldymą ir krizę, kuriame buvo suminėti tik faktai. Premjeras Diefenbakeris tą straipsnį pavadino kišimusi į Kanados vidaus reikalus.

Kokia yra didžiausia Kanados problema? 70% apklausinėtų gyventojų atsakė: krašto ekonominė krizė.

Naujųjų ateivių spanda šių rinkimų metu daugiausia pasisako už liberalus. Liberalai gi daugiau šiuose rinkimuose kreipia dėmesio į etninę spaudą, tuo tarpu konservatoriai šį kartą mažiau ja domisi.

Bedarbių fondas, iš kurio mokamos pašalpos nedirbantiem yra visiškai išsekęs. Norima specialiu gen. gubernatoriaus leidimu fondui paskolinti $50 mil., nes kitaip nebus iš ko mokėti pašalpų.

Čekoslovakija pasirašė sutartį su Kanada pirkti Kanados kviečių už $8.2 mil. Vedamos derybos ir su kita valstybe už geležinės uždangos, bet neminima kuria.

Kubos ambasadorius Kanadai Americo Cruz, kalbėjo Montrealio studentam ir buvo nušvilptas. Ambasadorius pabrėžė, kad skilimas tarp vyriausybės ir Bažnyčios buvęs išprovokuotas kunigų.

V. Vokietija ieško darbininkų Kanadoje ir atidarė savo darbo įstaigas visuose didžiuosiuose miestuose. Jieško darbininkų vasaros darbams ir siūlo jais pasinaudoti studentam, kurie čia negali gauti darbo ir norėtų išmokti vokiečių kalbą. Norį važiuoti gabenami lėktuvais ir už kelionę bus galima sumokėti vėliau, užsidirbus pinigų.

Rasinė problema iškilo Otavoje, kur iš moterų choro, kuris kartu yra ir klubas, buvo pašalinta negrė Lana Clowes. Choristės vadinasi "Sweet Adelines" ir jų centras yra JAV. Įstatuose yra pasakyta, kad narėmis gali būti tik "baltosios ir geros moralės moterys". Moralę nustatyti sunku, o dėl spalvos užtenka tik pasižiūrėti į veidą. Pusė choriščių dėl tokių nuostatų iš klubo pasitraukė.

Pigiųjų prekių krautuvės, arba "Discount Stores", buvusios taip populiarios prieš vienerius metus, pradėjo smukti. Jų iškilimas buvo tik laikinis, kol žmonės įsitikino prekių kokybe. Viena jų—"Tower" jau bankrutuoja, kitų, kaip Sayvette, Ltd., šėrai iš $7.50 nukrito iki $2.30.

General Motors išleido Kanadoje per 1962 m. net $575 mil. Tie pinigai sunaudoti algoms, medžiagoms pirkti ir mokesčiam Kanados vyriausybei. Kanadoje Gen. Motors pagamino 267.000 automobilius ir sunkvežimius.

Belgijos ir Prancūzijos kapitalistai pradėjo domėtis Kvebeko prov. ir ieškoti galimybių investuoti į provincijos pramonę.

Dėmesio namų savininkai!
Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.
BR. AMBAKAS
Tel. LE. 7-2815

International Driving School
WALDI
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461
Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
1 val. važiavimo ir teorijos pamokos nemokamai.

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA:
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

Skaitytojai pasisako

PARTIJOS

Skaičiau "TŽ", kad ir lietuviams reikalinga įsijungti į kanadiškas partijas, bet lietuvių spaudoje figūruoja tik "liberalai". Juk didžiausi draugai lietuvių kun. Bylas ir kitus patarnavimus padaro pusvelčiui yra tik išimtinai konservatoriai. Tai kodėl lietuviai konservatoriai nesudaro savo sambūrio ir nepaskelbia taip pat spaudoje?

Vargo bitelė

TAUTINIAI DRABUŽIAI

Iškėlęs tautinių drabužių reikšmę viešuose pasirodymuose, jų autentiškuma ir pasisakęs prieš jų trumpinimą, BB BB rašo:

Puoskitės tautiniais drabužiais, bet žiūrėkite etikos. Nesivaikykite svetimų madų, nesumiesčionėkite reikšdami savo tautinę kultūrą. Juk visos tautos laikosi savo drabužių formos, nors ir kai kuriais vasarą, o dėvi tikrus to krašto tautinius drabužius. Lietuvaitės, jei dėvite tautinius drabužius ir reprezentuojate svetimųjų tarpe, tai nelaikykit cigarečių lūpose. Tada lietuvaitės atrodo kaip papūgos. Juk tikrai lietuvaitei nereikėtų nei kosmetikos perdaug vartoti. Lietuvaitės skaistumas ir švelnus veidas tautiniuose drabužiuose — lyg šviesa naktyje . . .

Bak Brazdionis

GERB. REDAKTORIAU,

Perduok gilią skaitytojo padėką Kastyčiui. Su pasigėrėjimu skaičiau apie gen. MacArthurą. Būtų neblogai, kad iškarpas gautų generolas. Dabar seku Stalingradą. Tikiu, bus geras.

Jūsų **R. Medelis**

GRĮŽĘS IŠ LIETUVOS RAŠO

Vienas Lenkijoje gyvenąs lietuvis buvo gavęs leidimą nuvažiuoti į Lietuvą. Grįžęs atgal rašo:

"Žmonės uždirba labai menkai, ir iš to pragyventi neįmanoma. Bet žmonės siaip taip gyvena — turi truputį mėsos, duonos ir savo šnapso. Gyvena tik su šia diena, o ateinančia diena nuolat reikia rūpintis.

Žmonės kalba tik lietuviškai.

Nuvažiavau su dviem kostiumais, o grįžau be vieno; turėjau palikti.

Mokyklos lietuviškos, tik rusų kalba eina kaip atskiras dėstomas dalykas. Žmonės tiki į Dievą, visas šventes švenčia, nepadeda nė jokie draudimai".

NUOTAIKOS PO LIETUVIŲ KONGRESO

(Atkelta iš 1 psl.)

ria būtų galima apibūdinti prieš revoliucinė anarchija. Komunistų vyraujami sindikatai laiko nuolatinėje diktatūroje visą šalį, jos vyriausybės neišskiriant. Nuolatiniai streikai, nedarbas, infliacija ir raudonoji propaganda bei teroras jau ima bauginti net labai atsakingus politikus ir viešosios opinijos formuotojus. Komunistinis elementas, jų tarpe ir lietuviškieji Maskvos garsiakalbiai, nenuslepiamai džiaugiasi, jog jų triumfo dienos jau čia pat. O pagal komunistinį principą, kas ne su jais, tas prieš juos, tas jau fašistas, karo nusikaltėlis, liaudies priešas . . .

Kongresas užimponavo

Šitokiomis nuotaikomis ir aplinkybėmis esant, net iš pačių urugvajiečių su antikomunistiniais šūkiais nelabai kas drįsta pasirodyti netik gatvėse, bet ir uždarose salėse. Lietuvių tad ryžtas savo kongresą pravesti su drąsiomis demonstracijomis miesto aikštėse prie gen. Artigas ir Laisvės paminklų, pasirodyti su meninė programa vienoje savivaldybės salėje ir su uždarymo aktu pačiame miesto centre Atenee salėje, padarė įspūdį ir patiems lietuviams ir urugvajiečiams.

"Mes urugvajiečiai turime jums, lietuviai, padėkoti už jūsų pastangas parodyti sovietinio imperializmo pavojų. Nors toli nuo tėvynės gyvendami, bet gerai žinodami ką komunistai joje daro, turite drąsos tarti protesto ir įspėjimo žodį; nors sunkiomis sąlygomis suorganizuojate tokius gražingus ir kultūringus kongresus, kaip šį". Taip atsiliepė prezidentūros patarėjas, dabar senatorius dr. Paysee Reyes, tada pavadavęs sergantį prezidentą, kai susipažino su kongreso delegacijos iteiktu memorandumu, kuriame dėkojama Urugvajaus vyriausybei už Lietuvos aneksijos nepripažinimą, už palankumą lietuviams ir plačiau nušviečiamas Lietuvos laisvės bylos reikalas.

Panašiai atsiliepė užs. r. ministerijos pareigūnai, Montevideo burmistras ir kiti augšti vyriausybės pareigūnai bei politikai, kurie nuoširdžiai įvertino lietuvių organizuotumą, kultūrą, tvarkingumą, darbštumą. Atgarsiai apie kongresą buvo paskleisti ir per pasaulines žinių agentūras, kaip UPI ir NC iš Vašingtono. Vien jau dėl Lietuvos ir lietuvių vardo tokio pagarsinimo vi si rengėjų ir dalyvių vargai pasiteisino.

Atgyjantis jaunimas

Vienas kongreso pagrindinių tikslų buvo į didesnį sąskrydį patraukti lietuviškąjį jaunimą, kuris ryšių su lietuvybe dar nepametė, bet kuriam ypač Argentinoje ir Brazilijoje, gresia natūralus nutautėjimo pavojus. Atvykus iš Argentinos šokėjų ansamblius, chorų ir krepšinio komandai, o iš Brazilijos irgi gražiam jaunimo būriui, kongrese kaikuriais atvejais jaunimas net vyravo. Tai ir pateisino rengėjų viltis. Jei eilinio veikimo apraiškomis jaunimas nelabai domisi, tai didesni įvykiai, kaip kongresai, pasirodo, stipriai patraukia jo susidomėjimą ir jis mielai ir dinamiškai programoje dalyvauja. Pirmajame kongrese Buenos Aires jauno elemento matėsi mažiau. Montevideo kongrese žymiai daugiau, o trečiame, Sao Paulyje numatomame 1965 metais, reikia tikėtis, jaunimas dar daugiau pasireikš.

Pastebėjęs P. Amerikos lietuvių jaunimo nuotaikas ir pastangas, garbės svečias iš Toronto, PLB pirmininkas dr. J. Sungaila entuziastingai pažadėjo organizuoti specialų fondą lietuvybės išlaikymui P. Amerikoje paremti. Diskusijose svečio mintis buvo vienbalsiai paremta, nes šių šalių lietuviai, atsižvelgiant į jų materialinę padėtį ir kitas sunkias aplinkybes, vien savomis pastangomis tik iš dalies tegali ką laimėti.

Jei vertėtų kalbėti apie kongreso trūkumus, tai pirmiausia tektų paminėti nepergeriausiai jam parinktą laiką. Karnavalo dienos, teisybė, laisvesnės darbininkams, kurie kongrese sudarė, žinoma, daugumą. Bet tos dienos Urugvajuje šiemet sutapo su valdžios pasikeitimo laikotarpiu ir streikų banga. Tą galima buvo iš anksto numatyti. Kaikas ir numatė, bet tas balsas kongreso organizaciniame komitete darbininkiško elemento nebuvo išgirstas. Pasekmes teko apmokėti brangokai . . .

K.

...SYPSENOS..

Traukinio keleiviai

Traukiny važiuoja trys keleiviai. Vienas jų nuėjo kavos išgerti. Likusiųjų vienutėje nuo lentynos pradėjo lašėt. Vienas palaižė ir sako: romas; kitas palaižė ir taria: konjakas. Susigrįčijo. Ateina tretysis. Vienas jų skubiai sako:

— Pone, jūsų lagaminė turbūt yra sudužusi konjako bonka?

— Negali būti. Aš ten jokios bonkos neturiu — tik mažą šuniuką . . .

Susirinkimas tramvajuj

Girtas vyras įlipo į pilną keleivių tramvajų. Akis praplėšęs apsidairė ir nebegalėjo suprasti iš kur ta minia žmonių. Sako: "Aš manau jūs visi norėtumėt sužinoti, kam aš šį susirinkimą sušaukiau".

Išsipildė noras

— Ar tavo bent kuris vaikystės norų išsipildė? — klausia draugas sena pažįstamą.

— Taip, kai mano mama man kirpdavo plaukus, sakydavau, kad geriau būčiau plikas.

• Mergina kalba akimis: įsimylėjusi — širdimi, ištekėjusi — liežuviu.

Diplomatai eilėje prie bulvių

Komunistinė Albanija yra vienas neturtingiausių kraštų visoje Europoje. Sostinėje nėra nei tramvajų, nei autobusų. Keliaujama vežimais, traukiamais arklių ar asilų. Gatvėse pilna basų, nes trūksta batų. Net kitų kraštų diplomatai stovi eilėse prie bulvių ir tik vieną kartą savaitėje gauna nusipirkti šviežios mėsos. Krašte pilna kiniečių "techniku", kurie visur pirmauja.

APDRAUDA namų, automobilių, baldų ir t.t.
RO. 6-0811 arba RO. 6-0832
PRANAS BARAUSKAS
49 CAMEO CRES, REAR JANE PARK PLAZA, TORONTO 9, ONT.
Commissioner for Taking Affidavits.

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-5:30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE. 4-4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

DR. V. SADAUSKIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER ROAD
(2-ras namas nuo Roncesvalles)
Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6:30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖS
Dr. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v ryto iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 10 val ryto iki 6 v.v

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.
Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
476 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

W. A. LENCKI,
B.A., LL.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Dažai ir sienoms popierius! VASKAS, SEPECIAI, TERPENTINAS
SKYES PAINT & WALLPAPER
891 DUNDAS ST. WEST
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

DRAUDIMAI

NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCINIAI, ATSAKOMYBĖS, APIPLĖSIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.

DRAUDIMO ĮSTAIGA
AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS 27 DRAUDIMO BENDROVĖS. DRAUDIMAI RAŠOMI VISOSE KANADOS PROVINCIJOSE. 10% NUOLAIDA IMANT DRAUDIMĄ IŠ VIENOS KOMPANIJOS.

24 VAL. PATARNAVIMAS
RO. 9-4612
DARBO VALANDOMIS
RO. 9-4131
NAMŲ
RO. 6-7132

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

TORONTO Ont.

Studentų ir skautų žinios 6 psl.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Šią savaitę parapijos bažnyčioje vyksta rekolekcijos. Jas veda jėzuitas Tėv. Jonas Kubilius. Kasdien vakarais: 7.15 val. šv. Mišios, konferencija; rytais: 9 v. rekolekcijų vedėjo šv. Mišios, konferencija. Išpažinčių klausoma kasdien prieš pamaldas ir po pamaldų. Bendra Komunija sekmadienį per 9.30 ir 11 val. pamaldas. Rekolekcijos baigiamos Verbų sekmadienį religinės muzikos ir giesmių koncertu, kuris prasidės 7 val. vak. Koncerto pradžioj: rekolekcijų vedėjo užbaigos žodis.

— Šis penktadienis — balandžio mėnesį pirmasis. Prašoma pranešti apie sergančius ligonius namuose ir ligoninėse, kad parapijos kunigai galėtų juos aplankyti.

— Tikybos pamokos vaikams, besirengiantiems pirmajai išpažinčiai, Verbų sekmadienį vyksta įprasta tvarka. Pirmosios Komunijos iškilmės įvyks gegužės 12 d. per 9.30 val. pamaldas. Labai prašoma baigti registruoti visus vaikučius, kurie šį pavasarį eis pirmosios išpažinties. Po Velykų atostogų vaikams pamokos bus sudažnintos. Šį pavasarį taip pat bus teikiamas Sutvirtinimo sakramentas.

— Jaunimo choro repeticijos— penktadieniais 6 val. vak. ir šeštadieniais tuojau po liet. mokyklos pamokų. Kadangi jaunimo choras dalyvauja religiniame koncerte, prašome visus jaunuosius choristus dalyvauti repeticijose.

— Parapijos kat. mot. dr-jos drabužių vajus praėjo su dideliu pasisekimu. Didžiąją suaukotų drabužių dalį pačios narės paruošė pasiųsti juos Suvalkų trikampyje gyvenančioms lietuvių šeimoms. Parapija prisidės prie siuntimo išlaidų padengimo.

— Šeštadieninei liet. mokyklai Toronte iš parapijos iždo paaukota $600.

— Velykų Prisikėlimo iškilmės par. bažnyčioje įvyks Velykų rytą 7 val.

Lietuvių mokykla

mokslo metus užbaigs gegužės 18 - 19 d. Iš 295 šeimų, mokančių mokestį už savo vaikus, 290 jau yra atsilyginę. Pernai m-los išlaidos siekė arti $6.000, o šiais mokslo metais, kai reikia mokėti ir už m-los patalpas, mokyklos išlaikymo išlaidos padidės. M-los taryba, kuri yra atsakinga už šeštad. m-los išlaikymą, šiuo metu yra išsiuntinėjusi laiškus bendruomenės, parapijų, organizacijų vadovybėms, kviesdama visus duosnia auka prisidėti prie m-los išlaikymo. Pirmoji stambi auka $1000 mokyklai jau gauta iš "Paramos".

KLB Toronto apylinkės valdyba 1963 m. kovo 26 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis: pirm. dr. J. Matulionytė, vicepirm. ir šalpos reikalų tvarkytojas kun. P. Ažubalis, sekr. J. Cicėnas, ižd. M. Abromaitis, solidarumo įnašo vadovas V. Bačėnas, Kultūros Fondo įgaliotinis ir informacijos vadovas — K. Manglicas, parengimų vadovas St. Jokubaitis.

Valdybos dabartinis adresas: 121 Beatrice St., Toronto 3, Ont.

M.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS ŽINIOS

— Praėjusį trečiadienį iš šios parapijos šv. Jono kapinėse palaidota a.a. Ona Tamašauskienė. Velionės vyrui Vincui Tamašauskui ir šeimos artimiesiems reiškiame giliausią užuojautą.

— Pr. sekmadienį per 9 val. Mišias brolis Tomas Proscevičius, OFM, padarė amžinus vienuoliškus įžadus. Prieš įstodamas į pranciškonų vienuolyną br. Tomas gyveno Londone, Ont., o dabar eina spaustuvininko pareigas pranciškonų spaustuvėje Brooklyne. Jį sveikiname ir linkime ištvermės.

— Pr. sekmad. baigtos moterų misijos, kurias sėkmingai ir įspūdingai vedė T. dr. V. Gidžiūnas, OFM. Sumos metu specialiai parinktus kūrinius gražiai atliko sol. J. Liustikaitė, par. moterų ir mišrus chorai. Po Sumos par. salėje buvo iškilminga agapė, kurioje dalyvavo virš 500 moterų ir mergaičių. Meninę programą atliko S. Juozapavičius ir par. vyrų choras, vad. kun. B. Jurkšo.

— Misijas vyrams šią savaitę veda irgi T. dr. V. Gidžiūnas, OFM, kuriam nuo šios savaitės vidurio talkins T. Aug. Simanavičius, OFM. Mišios: 7, 7.30, 8 ir 9 val. ryto; po paskutinių Mišių — pamokslas. Vakarais pamokslai — 7.30, o po jų — Mišios. Per visas Mišias klausomos išpažintys ir dalijama Komunija, o nuo ketvirtadienio vakaro išpažintys jau pradedamos klausyti 6 val.

— Vyrų misijos baigsis šį sekmadienį bendra Komunija ir iškilminga vyrų agapė. Vyrai ir vaikinai, kurie gali, kviečiami šv. Komuniją priimti per Sumą. Moters ir merginas, jei tai įmanoma, kviečiame išklausyti kitas Mišias, ne Sumą. Po Sumos — par. salėje iškilminga vyrų agapė. Meninę programą atliks sol. J. Sriubiškienė ir parap. moterų choras. Visi vyrai, vietiniai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

— Šį sekmadienį, 5.30 val. vak. Prisikėlimo bažnyčioje bus misijų susikaupimo valanda ir religinis koncertas. Meninę programą atliks Toronto katedros vyrų ir berniukų choras.

— Kitą savaitę misijos jaunimui: GIMNAZITAMS — konferencijos pirmad., antrad. ir trečiad. vakarais 7.30 val. bažnyčioje. Trečiadienį po konferencijos — išpažintys; PR. MOKYKLOS MOKINIAMS — konferencijos ketvirtad. 6.30 val. vak., penktad. 10.30 val. ryto ir po jos rodomas filmas, šeštad. 10.30 val. ryto ir po jos — išpažintys. Visos konferencijos bus bažnyčioje; STUDENTAMS — konferencija kartu berniukams ir mergaitėms ketvirtadienį, 6.30 val. vak. muzikos studijoje; konferencija tik mergaitėms — penktad. 6.30 val. vak. muzikos studijoje; konferencija tik berniukams — šeštad. 7.30 val. vak. muz. studijoje. Išpažintims laiką pasirenka patys studentai. Šiose jaunimo misijose visą savo jaunąją kartą nuoširdžiai kviečiame gausiai dalyvauti. Konferencijas sakys T. Viktoras ir T. Augustinas.

— Ateinantį pirmad., bal. 8 d., 7.30 val. vak. bus iškilmingos misijų Mišios už parapijos mirusius.

— Par. choro repeticijos — šį ketvirtad., 7.30 v.v. bendra, nors vyrai į ją įsijungia tik po savo misijų; trečiad. ir penktad. po misijų — vienų vyrų.

— Šį sekmad. salėje 11.30 val. Mišių nebus, nes ten ruošiamasi agapei.

— Pirmos Komunijos ir tikybos pamokos vaikučiams šį sekm. įprasta tvarka.

— Šį sekmad. po Sumos Vaikų Namuose šaukiamas pirmai Komunijai besiruošiančių vaikučių tėvelių susirinkimas. Bent vienas tėvų iš kiekvienos šeimos prašomas būtinai dalyvauti.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Ligoniams Komunija išvežiojama iš anksto susitartu laiku. Mišios — 7, 7.30, 8 ir 9 val. ryto; 8.15 v. vak. Vyrų misijoms skirtuose pamoksluose moterys stengiasi nedalyvauti.

D. Savaitės pirmoje pusėje bus kalėdojama iš anksto su kiekvienu atskirai susitarus.

— Velykų proga pradėti lankyti ligoniai. Visus stengiamasi apdovanoti. Šiame darbe kunigams talkina KL Katalikių Moterų dr-ja ir par. tretininkai.

— Per parapijos misijas renkamos aukos N. Pr. M. seselėms ir Tor. Liet. Vaikų Namams. Jau suaukota beveik $600.

Toronto Lietuvių Caritas

Velykų švenčių proga aplankys ligonius ligoninėse ir namuose. Jei kas žinotų sergančių tautiečių, o taip pat reikalingų finansinės paramos, prašoma pranešti Caritas vicepirm. A. Ščepavičienei telefonu RO. 6-3726 iki šio sekmadienio.

Šv. Jono Pašalpinės Draugijos mėn. susirinkimas — šį sekmadienį balandžio 7 d., 3 val. p.p., salėje virš "TŽ". pr.

Ped. lituanistiniame seminare šį penktadienį paskaitos: 7.30 — 8.10 v.v.: "Praktiškos mokymo pastabos" — J. Gustainis; 8.15 — 8.55: "Kristijonas Donelaitis" — Iz. Matusevičiūtė; 9.00 — 9.40: "Lietuvių kalba" — A. Gurevičius.

SLA 236 kp. susirinkimas dėl išpuolančio antrojo Velykų sekmadienio perkeliamas į balandžio 7 d. Darbotvarkėje bus pranešimas apie įvykstantį Niagaros sąskrydį. Susirinkimo pradžia 1 val. p.p. Lietuvių Namuose. **ap.**

A.A. dr. Adolfo Šapokos paminklui statyti komiteto pinigų apyskaita

Pajamos: pagal aukų lapus surinkta iš pavienių asmenų bei organizacijų $1197.52.

Išlaidos: paminklo suprojektavimas, pagaminimas ir pastatymas $1014.00; įvairios kitos išlaidos (pamaldos, gėlės, nuotraukos, vaišės ir t.t.) $73,52; iš viso išlaidų $1087,52. Likutis $110 perduotas Prisikėlimo parapijos stipendijų fondui.

Pajamų bei išlaidų dokumentus patikrino KLKK dr-jos revizijos komisijos nariai: J. Mažeika ir V. Aušrotas.

V. Dubickas su šeima pr. šeštadienį išvyko gyventi į Los Angeles. Geros sėkmės mielam "TŽ" skaitytojui.

Ruoškimės ypatingiems šokiams.

Šv. Jono Kr. Pašalpinė Draugija, vadovaujama naujo energingo pirmininko P. Motiejūno, gegužės 4 d., šeštadienį, šv. Jono Kr. par. salėje ruošia nuotaikingus žiemos sezono užbaigos šokius. Veiks įvairus bufetas, bus ir kitokių įdomybių. pr.

Toronto šalpos grupės "Daina" dvidešimtmetį minint kovo 24 d. Liet. Namuose. Iš kairės: M. F. Yokubynienė, korespondentė ir viena pirmųjų veikėjų taria žodį; dabartinė pirm. K. Butienė apžvelgia šalpos veiklą; O. Indrelienė, viena pirmųjų dainiečių, vadovavusi sukakties pobūviui ir nupasakojusi "Dainos" praeitį.

Nuotraukos S. Dabkaus

Toronto liet. evangelikų parapijos Verbų sekmadienio pamaldos įvyks balandžio 7 d., 1 val. p.p. Redeemer Luth. bažnyčioje, Bloor St. W. — Indian Rd. sankryžoj Toronto, Ont. Pamaldas atlaikys kand. kunigas Alg. Žilinskas iš Čikagos. Balandžio 12 d. Didžiojo Penktadienio pamaldos įvyks 1 val. p.p. su šv. Komunija. Balandžio 14 d., Velykų sekmadienį, taip pat bus pamaldos 1 val. p.p.

D. Penktadienio ir Velykų sekmadienio pamaldas atlaikys kun. P. Dagys iš Niujorko Redeemer Luth. bažnyčioje. Nuoširdžiai kviečiame visus Toronte ir apylinkėje gyvenančius šiose pamaldose gausiai dalyvauti.

Parapijos taryba

Mirė du lietuviai

Praėjusį sekmadienį Toronte mirė a.a. Ona Tamašauskienė ir a.a. Stasys Sutkaitis. O. Tamašauskienė ilgesnį laiką sirgo namuose ir Queen Elizabeth ligoninėje. Pašarvota buvo Odette laidotuvių namuose, palaidota iš Prisikėlimo par. šv. Jono liet. kapinėse Port Credit.

A.a. Stasys Sutkaitis, apie 50 metų amžiaus, po galvos susitrenkimo ir keletos operacijų, paskutiniuosius metus praleido Ontario ligoninėje Toronte. Anksčiau, būdamas sveikas, velionis aktyviai reiškėsi visuomeninėje veikloje. Velionis laidojamas trečiadienį 10 val. iš šv. Jono Kr. bažnyčios lietuvių kapinėse.

Šaulių Pūtvio kuopos metinis susirinkimas įvyko kovo 24 d. Buvo aptarta kuopos veikla ir išrinkta valdyba 1963 m. Ji pasiskirstė pareigomis: pirm. Vl. Jokubaitis, vicepirm. J. Zavys, sekr. I. Artičkonienė, ižd. A. Artičkonis, šaudymo sekc. vadovas B. Savickas, parengimų — Vl. Rukšys, šaulių moterų vadovė M. Valiulienė.

Z.

S. Garbačiauskas ir Aug. Kuolas buvo nuvykę į Ročesteri dalyvauti žurnalisto H. Žemelio 50 metų amž. sukakties minėjime. Dalyvavo rašytojų, žurnalistų ir šiaip bičiulių, ypač kėdainiškių.

LIETUVIŠKŲ MALDAKNYGIŲ VAJUI vaikučiams V. Vokietijoje aukojo: Vilniaus Kr. Liet. S-gos Toronto skyrius $5, J. Cicėnas $2.50, Ald. Skučaitė $5, Bir. Skučaitė-Pichlerienė $5. Aukojusiems nuoširdus ačiū.

Sp. B-vė "Žiburiai", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

JAUNESNIŲJŲ ATEITININKŲ mergaičių susirinkimas — šį sekmadienį, balandžio 7 .d, 3.30 val. p.p. Liet. Vaikų Namuose. Kviečiamos visos mergaitės. Narės dalyvauja uniformuotos ir nevėluoja.

JAUNUČIŲ MERGAIČIŲ ATEITININKIŲ SUSIRINKIMAS — L. Vaikų Namuose šį sekmadienį, 3 val. p.p. Kviečiamos visos mergaitės gausiai dalyvauti.

VYRESNIŲJŲ MERGAIČIŲ MOKSLEIVIŲ ateitininkių susirinkimas — šį sekmadienį, 5 val. p.p. LV Namuose.

Dail. Tel. Valius lėktuvu išskrido Europon ir jau parašė pirmąją atvirutę iš Londono. Europoje ilgiausiai ketina išbūti Paryžiuje ir domėtis meno pasauliu. Be to, planuoja aplankyti Vokietiją, Italiją drauge su buv. torontiečiais Meilais. Gegužės 2 d. išskris atostogauti Europon ir p. Valienė. P. Gruodžiai jau anksčiau yra išvykę Europon profesiniais reikalais.

Ant. Saulis, ilgus metus dirbęs kaip "TŽ" administratorius, iš tų pareigų pasitraukė. Laikinai administratoriaus pareigas, KLK Kultūros dr-jos valdybos pakviestas, eina Stasys Dargis.

J. R. Simanavičius lankėsi Čikagoje verslo reikalais. Ta proga aplankė lietuvių operą. Ją pamatyti ketina ir daugiau torontiečių. Dr. A. Pacevičius rengiasi į Čikagą, kur aplankys ir savo gimines.

NUOŠIRDUS AČIŪ!

Visiems tautiečiams kovo 27 d. atsilankiusiems mano sveikatos klinikoje — Health Clinic 474 Roncesvalles Ave. ir palinkėjusiems sėkmės natūralaus gydymo darbe, TARIU NUOŠIRDŲ BROLIŠKĄ AČIŪ!

Ypatinga padėka p. S. Jokubaičiui su ponia, kurie buvo minėto vakaro vaišintojai; lygiagretus ačiū p. J. Cicėnui su ponia už jų iniciatyvą ir puikių gėlių bukietą. Neužmirštamą atminimą padarė savo maloniu atsilankymu ir moraline parama bei linkėjimais p. J. Simanavičius su dukrele; p. J. Strazdas, p. L. Rickevičienė su dukrele; p. V. Margis; p. V. Bačėnas; p. Dabkus ir kiti lietuviai, sveikinę telefonu ir laiškais. Didelis AČIŪ! — Sveikinu bei reiškiu padėką bei pagarbą kaikuriems liet. gydytojams, prisiuntusiems raštiškus sveikinimus ir žadantiems bendradarbiauti sveikatingumo linkme.

Jeigu pamiršau ką nors pagerbti šioje padėkoje, tai atsiprašau. Atsiminęs padėkosiu atskiru raštu.

Aičiū labai!

Bernardas Naujalis, R.M.N.P.T., Reg. medicinos masažistas, garbės laipsnio naturopatas, maitinimosi patarėjas

Health Clinic,
474 Roncesvalles Ave.,
LE. 3-8008

Didžiulis liberalų mitingas Toronte — bal. 5 d., 8 v.v. Maple Leaf Gardens. Kalbės L. B. Pearson.

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju mieliem tautiečiam už man parodytą globą ir dukters lankymą ligos metu ligoninėj: p. Bleizgiam, p. Gudavičiam; už lankymą: Tėvui Rafaeliui, kleb. kun. P. Ažubaliui, Kat. moterų draugijai, skautams, kun. A. Žilinskui, p. Seibučiui, p. B. Tamulioniui, p. V. Pūgai, p. M. Trečiokui, p. Lukošiams, p. A. Kajukui, p. Urbonavičiam. Kadangi sveikata nepagerėjo ir grįžtu namo, negalėdama pati kiekvienam atskirai padėkoti, prašau priimti nuoširdų ačiū nors per skelbimą.

O. Mitrikienė

ALICIJOS IR INOCENTO JURCEVIČIŲ padėkoje "TŽ" nr. 13 įsibrovė nemaloni klaida. Padėka reiškiama **p. Br. Galinienei**, bet ne Galinauskienei. Už įvykusią klaidą atsiprašome.

NAUJAUSIOS KNYGOS

šv. Jono Kr. parapijos knygyne

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės. Poezijos rinkinys, laimėjęs "Draugo" $1000 premiją, 80 psl., kaina $2.

KALNŲ GIESMĖ, Vacio Kavaliūno romanas, laimėjęs "Draugo" XII konkursą, kuriam $1000 premiją paskyrė J. ir S. Tumosa; 201 psl., kaina $2.50

UPĖ TEKA VINGIAIS, Vytauto Volerto romanas, gyvas ir patrauklus, vaizduojas dviejų okupacijų, bėgimo ir išeivijos buities tikrovę; 332 pusl., kaina $3.50.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės — Lietuvos vaizdai eilėraščiuose, gausiai iliustruota 64 pusl. $1.80. Puiki dovanėlė mažiesiems.

JAUNIEJI DAIGELIAI, II laidas, tos pačios autorės — eilėraščiai vaikams, iliustruota, 55 psl., $1.35.

KRISTAUS GYVENIMAS, G. Ricciotti, plataus atgarsio pasaulyje susilaukęs veikalas, išverstas į 23 kalbas. Lietuvių kalbon vertė kun. P. Dauknys, MIC. 965 psl. kietais viršeliais, kaina $7.50.

Papildomai gauta: MOTINOS RANKOS, Alės Rūtos IV romanas iš serijos "Didžioji meilė", 397 psl., $4.

Knygyno vedėjas

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Pereitą sekmadienį rekolekcijos pradėtos religiniu koncertu "Septyni Kristaus žodžiai". Koncerto pasiklausyti prisirinko pilna bažnyčia. Įdomu, kad prancūzas solistas giedojo lietuvių kalba. Taip pat gražiai pagiedojo mūsų solistė Agutė Paškevičienė. Rekolekcijas sėkmingai veda T. dr. K. Bučmys, OFM, iš Toronto.

— Kovo 31 d. AV parap. salėje buvo suruošta Lilijai Stelytei šauni priešvestuvinė staigmena. Ji išteka už inž. Andriaus Dvariono Toronte. Darbščių ir sumanių šeimininkių vaišės buvo suruoštos labai skaniai. Puotoje dalyvavo virš 100 ponių. Jų visų vardu palinkėta Lilijai ruošiantis į naują gyvenimą gražaus saulėto džiaugsmo. Apdovanota labai vertingomis dovanomis.

— Mirė Liudvikas Titelis, 79 metų. amž.

E. N.

Aušros Vartų parapijos žinios

— Parapijos rekolekcijas veda T. L. Zaremba, SJ. Savaitės dienomis rytais Mišios 9 val.; po Mišių pamokslas. Vakarais Mišios 7.30 ir pamokslas. Šeštadienį, balandžio 6 d., vakarinės Mišios 7 val. ir pamokslas. Rekolekcijų užbaiga — sekmadienį, balandžio 7 d. Sumos metu. Išpažinčių klausoma rytais prieš Mišias; vakarais prieš Mišias ir po pamokslo.

— Sutvirtinimo sakramentui ir Pirmajai Komunijai užsiregistravo 20 vaikučių. Dar galima įregistruoti naujų. Iškilmių išlaidoms padengti kviečiame įsiregistruojančius prisidėti $5 auka.

— Parapijai aukojo: $5: C. Ladygienė; po $10: M. Gaputytė, A. Gudas, F. Jurgutavičius, J. Jurkštas, J. Kinderis, J. Monstavičius, E. Urbonaitė, E. Vaicekauskas, A. Vilimas; po $14: P. Kerevičius, P. Verykis; po $15: A. Keblys, V. Šipelis; po $20: V. Drešeris, P. Klimas, A. Ptašinskas, N. Staniulytė; po $25: D. Jurkus, J. Miller, P. Vizbaras; $35: A. Vazalinskas; $50: Irena ir P. Lukoševičiai (skiria bažnyčios suolų fondui); $100: A. Vaupšas. Visiems aukojusiems labai dėkojame.

— Parapijos bazaro proga gauta $2.644.76. Visiems, kurie savo asmeniniu darbu, aukomis, fantais, loterijos knygelių platinimu prisidėjo prie gero šio bazaro pasisekimo, labai nuoširdžiai dėkojame. Dabar bus galima apmokėti 1962 m. mokesčius miesto valdybai ir arkivyskupijai. Balandžio mėn. finansinis rūpestis — didžiosios skolos ir palūkanos. Tai sudaro beveik $3.000. Jeigu balandžio mėn. pajamos bus panašios į pr. metų ir jei mieli parapijiečiai sekmadieninės rinkliavas padidins bent po 25 ct., pramatome, kad uždavinys bus galima įvykdyti.

— Ruošiasi tuoktis: Jonas Vazalinskas su Irena Petrauskyte.

— Studentų sąjungos susirinkimas — balandžio 5 d. 8.30 v.v. klebonijos posėdžių kambaryje. Pramatomos įdomios diskusijos. Kviečiami nariai ir svečiai.

—Praėjusį sekmadienį, po sunkios ligos, mirė Ona Milerienė. Nuo pat mūsų parapijos įsisteigimo pradžios velionė buvo nuoširdi rėmėja ir geradarė. Iškilmingos laidotuvės įvyko praėjusį trečiadienį. A. Mileriui, AV par. bažnyčios k-to pirm. ir kitiems velionės vaikams ir giminėms reiškiame gilią užuojautą.

— Gauta žinia iš Lietuvos, kad mirė Anelė Lelienė, Stasės Ališauskienės motina. Visai Ališauskų šeimai reiškiame užuojautą. Mišios už velione bus atlaikytos ateinanti sekmadienį 9 val.

— Pirmąjį mėnesio penktadienį Mišios rytą 9 val., vakare 7.30.

— Užpraėjusio sekmadienio rinkliava $184.

Pasaulinės 1967 m. parodos Montrealyje vieta buvo paskelbta pr. savaitę ir paroda įvyks šv. Elenos saloj vidury šv. Lauryno upės, ties miesto centru. Projektas pareikalaus daug upės sklypų užpylimo padidinant pačią salą ir abiejuose upės krantuose įrengiant 20.000 automobilių aikštę. Teks nutiesti skersai upę požemini traukinį, vieno bėgio kabantį traukinį ir du laikinus tiltus pėstiesiems. Skelbiama, kad tai būsianti viena originaliausių parodos vietų. Atsirado ir nepatenkintų dėl šios vietos parinkimo, ypač kitoj upės pusėj esantis St. Lambert miestelis. Tačiau atrodo, kad miesto planuotojai kaip tik nori skatinti priemiesčių plėtimąsi į pietinį šv. Lauryno upės krantą, kuris yra čia pat ir, palyginti, mažai auga, kai tuo tarpu priemiesčiai į kitas puses jau nusitęsė 10 mylių ir daugiau nuo Montrealio centro.

Dr. M. Lacharite, ilgametis Montrealio priemiesčio LaSalle burmistras, netikėtai pr. savaitę prieš pat rinkimus mirė ir rinkimai buvo atidėti. LaSalle gyvena daug lietuvių ir burm. Lacharite neseniai buvo pažadėjęs vieną miesto gatvę pavadinti Lithuania vardu.

-v-

A. ir L. Barauskams, persikeliantiems į Čikagą, Aakademinis Sambūris dr. J. ir D. Mališkų namuose, pr. šeštadienį surengė šaunias išleistuves.

Akademinis Sambūris pr. penktadienį savo susirinkime AV kle-

(Nukelta į 4 psl.)

Tėvui **AMBROZIJUI, OFM,**
STASIUI ir JONUI PRAKAPAMS bei jų šeimoms,
mirus Lietuvoje jųjų tėveliui,
gilią užuojautą reiškia —
Kaulių ir Rautų šeimos

ANELEI LELIENEI Lietuvoje mirus,
jos dukroms St. Ališauskienei ir A. Knystautienei
bei jų šeimoms
reiškiame nuoširdžią užuojautą —
I. A. Vazalinskai
G. P. Rudinskai
A. V. Zubai

MONTREAL, Que.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už mudviem suruoštą staigmeną — pagerbtuves būsimo mūsų naujagimio ir Herberto chorvedybos 10 metų sukakties proga. Ypač dėkojame lietuvių evangelikų parapijos chorui ir pagerbtuvių rengėjoms p.: Langienei, Andžiulienei, Stungurienei, Sturmienei, Jankauskienei. Už gražias kalbas bei sveikinimus dėkojame: p. inž. Buntinui, p. inž. Preikšaičiui ir p. Pauliukaičiui. Taip pat labai ačiū visiems mieliems bičiuliams, atsilankusiems mūsų pagerbtuvėse. Tos netikėtos iškilmės buvome labai sujaudinti. Jūsų skatinami ligšiol dirbtą darbą ryžtamės tęsti toliau bei lietuviška giesme prisidėti prie Dievo garbinimo.

Nuoširdžiai Jūsų —
Sofija ir Herbertas Rožaičiai

A. † A.

ONA TAMAŠAUSKIENĖ,

59 metų amžiaus, mirė kovo 31 dieną 1.15 val. Queen Elizabeth ligoninėje Toronte aprūpinta šv. sakramentais.

Praneša —
Vincas Tamašauskas

9 Alpine Ave.,
Toronto 9, Ont.

Užuojauta poniai RUPKALVIENEI,

Lietuvoje mamytei mirus.

J. ir A. Trinkūnai

PADĖKA

Mūsų brangiam vyrui ir tėvui a.a. ANTANUI MITALUI staigiai mirus, kun. P. Ažubaliui, kun. B. Pacevičiui, Tėvui Placidui, OFM, ir visiems, kurie suguodė mus liūdesio valandoje, reiškiame gilią padėką.

Nuliūdę žmona ir vaikai

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte be baldų, yra šaldytuvas ir elektrinė plyta, plius veranda. Prie High Park, Beresford Ave., arti prie Bloor West. Galima tuojau užimti. Pageidaujama suaugusių šeima. Skambinti po 6 val. vak. tel. RO. 6-7065.

ORKESTRAS visokiems parengimams. Patyręs vestuvėse groti arba tik akordeonu mažuose parengimuose. Tel. LE. 5-0466. A. Zaremba.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

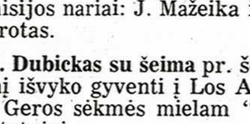

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

LEO GOODMAN

Chartered Accountant

BA. 2-1742 HU. 8-5043

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

GLADSTONE — COLLEGE $17.300 iš viso; įmokėti apie $3.000. Trijų, šeimų atskiras namas. Prie Prisikėlimo parapijos. Vandeniu—alyva šildomas. Du garažai. Pajamos $250 į mėn.

DURIE GATVĖJE — $16.000 iš viso; įmokėti apie $3.000. Atskiras plytų namas. Dvi virtuvės, moderniai įrengtos. Yra garažui vieta.

ST. CLARENS — BLOOR. $17.000 visa kaina. Įmokėti apie $5.000, 3 virtuvės, 2 vonios, nauja apšildymo sistema. Garažas.

INDIAN RD. — BLOOR. $23.000. 3-jų šeimų, atskiras, 3 virtuvės, 3 vonios, Vandeniu šildomas. 2 mūriniai garažai. Įmokėti $7.000.

HEWITT — RONCESVALLES. $26.900. Atskiras, pakeistas pastatas į 3 šeimas, modernizuotas, vandeniu šildomas. Įmokėti $8.000.

WILLARD — ANNETTE. $30.500. Originalus tripleksas. Įmokėti apie $10.000. 5 metų senumo, vandeniu ir alyva šildomas.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.

TAUPYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE

"LITAS"

Adresas: 1451 CRAWFORD BRIDGE AVE., VERDUN. P. Q. Telefonas PO. 7-4280.

Santaupos apdraustos vienam milijonui dolerių. Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki $2000 išmokamos dvigubai. **Už santaupas mokama 4,25%. Už asmenines paskolas imama tik 7,6%. Už nekilnojamo turto paskolas imama tik 6,5%.** Pigus paskolų draudimas skolintojo mirties ir invalidumo atvejais.

BANKAS VEIKIA: Sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. Šiokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun: pirmadieniais nuo 10 iki 12 val. ir nuo 7 iki 8 val. v.; trečiadieniais ir penktadeniais nuo 7 iki 8 v. v. Vedėjas D. Jurkus, PO. 7-4280. 3907 Rosemount Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 8 v. v. ir šeštadieniais nuo 10 iki 12 val. Ved. padėj. P. Rudinskas, RA. 2-2472. Nedarbo laiku paskolų ir kitais skubiais reikalais kreiptis pas ved. padėj. P. Rudinską, HU. 1-2957.